

Хушхабар аз Луко

Пешгуфтор

Луко, ки муаллифи ин китоб мебошад, аз рӯи касбаш духтур буд. Дар байни ҳамаи муаллифони китоби Аҳди Нав ӯ ягона муаллифест, ки ғайрияҳудӣ буд. Азбаски Луко худ шоҳиди зиндагии Исо набуд, аз ин рӯ ҳангоми тартиб додани ин Хушхабар ба бисёр навиштаҳои дигарон дар бораи ҳаёт ва фаъолияти Исои Масех мурочиат кардааст. Баъдтар тамоми маълумоти гирифтаашро ботартиб ҷо ба ҷо карда, китоби Хушхабарро барои як нафари бомӯхтарами ғайрияҳудӣ ба номи Теофилус менависад. Тахмин аст, ки ин Хушхабар тақрибан дар соли 75-и мелодӣ навишта шудааст ва маълумоти бештари он аз Хушхабар аз Маркӯс, ки пештар навишта шуда буд, гирифта шудааст. Бинобар ин Хушхабар аз Луко бо Хушхабар аз Маркӯс бисёр монандӣ дорад.

Муаллиф воқеаҳои зиндагии Исоро дар сахнаи ҳодисаҳои таърихии ҳамон замон баён намудааст, то нишон диҳад, ки имони масеҳиён ба он воқеаҳо аст, ки дар асоси таърихӣ низ исботдоранд. Ҳамчунон ӯ қайд мекунад, ки зиндагии заминии Масех хиссаи бисёр муҳимро дар таърихи тамоми башар гузоштааст.

Дар ин китоб Луко ба чанд мавзӯъ аҳамияти махсус медиҳад: яке ин аст, ки Исо барои наҷоти ҳамаи одамон ба замин омадааст: чи яҳудӣ чи ғайрияҳуд, чи сарватманду чи камбағал, чи диндору чи беимонон! Дигаре ин аст, ки дар зиндагии Исо дуо ҷӣ аҳамият дошт. Исо бисёр дуо мекард: баъд аз он ки дар об таъмид гирифт, пеш аз интиҳоб кардани шогирдонаш, пеш аз пурсиш кардани шогирдонаш, ки Ӯро кӣ мешуморанд ва пеш аз дар салиб ҷон доданаш. Ҳамчунин аз ин Хушхабар мо се ҳикояи Исоро ёд мегирем, ки дар бораи дуо гуфтааст.

Чанд масалҳои беҳтарине, ки Исо барои таълим додан дар бораи муҳаббати Худо истифода бурдааст, танҳо дар Хушхабар аз Луко нақл шудаанд: масал дар бораи сомарии нақӯкор, масал дар бораи гӯсфанди гумшуда ва масал дар бораи писари гумроҳшуда.

Луко боз дар китоби худ ғамхории Худоро нисбат ба камбағалону бечорагон нишон медиҳад: хабари хуш ба камбағалону бечорагон бояд расонда шавад, онҳо соҳиби баракати Худо мебошанд, онҳо ба базми бузург даъват шудаанд.

Дар бобҳои охирини китоб Луко дар бораи зинда шудани Исои Масеҳ ба тавре баён мекунад, то хонанда боварӣ ҳосил кунад, ки ба пеши шогирдон арвоҳи Исо не, балки Худи Исо дар бадани худ зинда шуда омада буд. $\bar{U}$ зинда буд, ки лукмае аз моҳӣ хӯрд. Луко нишон додан меҳост, ки зиндашавии Исои Масеҳ тасаввуроти ҳаёлии касе набуда, балки воқеаи ҳақиқӣ мебошад.

Дар хотимаи китоби худ Луко дар бораи ба осмон рафтани Исо нақл мекунад. Аммо пеш аз ин ки ба осмон равад, $\bar{U}$ ба шогирдонаш гуфтааст: «Мувофиқи гуфтаҳои навиштаҷот Таъиншудаи Худо бояд азоб кашад ва дар рӯзи сеюм аз мурдагон зинда шавад.

Ба номи $\bar{U}$ аз Ерусалим сар карда ба ҳамаи халқҳо тавба ва бахшоиши гуноҳҳо эълон карда мешавад ва шумо шоҳидони ҳамаи ин воқеаҳо ҳастед» (Луко 24:46-48).

Пешгуфтор

1¹⁻³ Теофилуси мӯхтарам!
Бисёр қасон ботартиб навиштани воқеаҳоеро сар карданд, ки дар байни мо ба амал омада буданд. Онҳо аз рӯи нақлҳои тартиб медиҳанд, ки шоҳидону хизматчиёни аввалини Хушхабар ба мо расондаанд. Аз ин рӯ, ман ҳам ин воқеаҳоро аз аввал бодикқат тадқиқ карда, дуруст дониستم, ки онҳоро як-як ба шумо бинависам, ⁴то дуруст будани таълимотеро, ки аз он хабар ёфтаед, бидонед.

Хабар дар бораи Яҳёи Таъмиддиханда

⁵Дар замони ҳукмронии Хиродус ном подшоҳи сарзамини Яҳудия рӯхоние зиндагӣ мекард, ки аз авлоди Абиёи рӯхонӣ буд. Вай Закарё ном дошт ва занашро,

ки аз авлоди Ҳоруни рӯхонӣ буд, Элисобат меномиданд. ⁶Ин зану шавҳар дар назари Худо беайб буданд ва тамоми фармону конунҳои Худовандро пурра ба ҷо меоварданд. ⁷Онҳо ягон фарзанд надоштанд, чунки Элисобат зани нозой буд, ғайр аз ин ҳардуяшон аллакай пир шуда буданд.

⁸Рӯзе навбати хизмат ба гурӯҳи Закарё расид ва ӯ ҳамчун рӯхонӣ дар пеши Худо машғули иҷрои вазифааш шуд. ⁹Барои муайян кардани касе, ки мувофиқи расми рӯхонӣ ба Хонаи Худованд даромада, ширеши хушбӯйро месӯзонад, қуръа партофта шуд ва он ба номи Закарё афтид. ¹⁰Вақте ки Закарё машғули сӯзондани ширеши хушбӯй буд, тамоми мардум дар берун истода дуо мекарданд.

¹¹Баногоҳ ба Закарё фариштаи Худованд зоҳир шуд, ки дар тарафи рости қурбонгоҳи ширеши хушбӯй меистод. ¹²Ҳамин ки Закарё ӯро дид, беқарор шуд ва вучудастро воҳима зер кард. ¹³Аммо фаришта ба ӯ гуфт: «Ҳой Закарё, натарс. Дуоят ба даргоҳи Худо қабул шуд. Ҳамсарат Элисобат писаре хоҳад зоид ва ту ӯро Яҳё ном хоҳӣ гузошт. ¹⁴Шодиву хурсандӣ насибат мегардад ва таваллуди ин кӯдак боиси хушнудии бисёриҳо мешавад, ¹⁵зеро ӯ дар назари Худованд бузург хоҳад шуд. Ӯ бояд ҳеч шаробу май нанӯшад. Кӯдак ханӯз пеш аз таваллуд шуданаш аз Рӯҳи Муқаддас пур шуда, ¹⁶аз байни халқи Исроил бисёр қасонро ба сӯи Худованд Худои онҳо бармегардонад. ¹⁷Вай ҳам мисли Илёс пайғамбар дар рӯҳ ва қудрат пешопеши Худованд қадам мезанад, то ки дилҳои падаронро ба фарзандонашон наздик карда, саркашонро ба ҳикмати нақӯкорон орад ва бо ин роҳ барои Худованд халқро тайёр кунад».

¹⁸Закарё аз фаришта пурсид: «Аз кучо мефаҳмам, ки ин мешавад? Охир ману занам пир шудаем». ¹⁹Фаришта ба ӯ ҷавоб дод: «Ман Ҷаброил ҳастам ва дар ҳузури Худо меистам. Ӯ маро фиристод, то ки бо ту

гап зада, ин хабари хушро ба ту бирасонам. ²⁰ Вале чун ба суханонам, ки дар вақти муайяншуда ичро хо- ханд шуд, бовар накардӣ, холо гунг мешавӣ ва то он рӯзе, ки ҳамаи гуфтаҳоям ба амал наоянд, сухане гуфта наметавонӣ».

²¹ Мардуме, ки интизори Закарё буданд, хайрон шуданд, ки чаро ӯ вақти зиёде дар Хонаи Худо мемонад. ²² Ҳангоме ки Закарё берун омад, ҳеч сухан гуфта наметавонист ва онҳо фаҳмиданд, ки дар Хонаи Худо ба вай чизе аён шудааст. ӯ гунг шуда буд, аз ин сабаб бо одамон бо имову ишора гап мезад. ²³ Ҳамин ки вақти хизмати Закарё ба охир расид, вай ба хонааш баргашт.

²⁴ Баъд аз ин зани вай Элисобат ҳомиладор шуд ва аз ин рӯ, панҷ моҳ аз хона намебаромад. ӯ гуфт: ²⁵ «Ин кори Худованд аст, ки холо ба ман назар андохта, нанги маро аз миёни мардум бардоштааст».

Хабар дар бораи таваллуди Исо

²⁶ Дар моҳи шашум Худо фаришта Чаброилро ба шаҳри Носираи сарзамини Ҷалил фиристод. ²⁷ ӯ ба назди Марям ном духтаре омад. Марям номзади Юсуф, як марде аз авлоди шоҳ Довуд буд. ²⁸ Фаришта пеши Марям омада, гуфт: «Салом, эй назаркардаи Худо. Худо бо туст»*. ²⁹ Марям аз ин суханони фаришта безобита шуда, худ ба худ фикр мекард, ки чаро ӯ ба ман чунин салом дод. ³⁰ Фаришта бошад, ба ӯ гуфт: «Натарс, Марям, зеро Худо бар ту назар кардааст; ³¹ холо ту ҳомиладор шуда, писаре таваллуд мекуни ва номашро Исо мегузори. ³² ӯ бузург мегардад ва Писари Худои Таоло хонда мешавад. Худованд Худо ӯро ба тахти аҷдоди ӯ Довуд мешинонад. ³³ ӯ то абад бар халқи Ёқуб фармонфармоӣ мекунаду подшоҳиаш ҳеч гоҳ ба охир намерасад».

* ^{1:28} Дар баъзе нусхаҳои қадими навиштаҷот дохил шудааст: «Ту хушбахтарин дар байни занон ҳастӣ».

³⁴ Марям ба фаришта гуфт: «Ман то ҳол бо ягон мард наздикӣ надоштам, пас чӣ тавр ҳомиладор шуда метавонам?» ³⁵ Фаришта ба ӯ ҷавоб дод: «Рӯхи Муқаддас бар ту мефурояд ва кудрати Худои Таоло дар ту амал мекунад. Аз ин сабаб он кӯдаке, ки ту таваллуд мекуни, муқаддас ва Писари Худо номида хоҳад шуд. ³⁶ Охир хеши ту Элисобат ҳам дар пиронсолӣ писаре дар шикам дорад ва ҳоло аз ҳомиладор шуданаш шаш моҳ гузаштааст, ҳарчанд нозой шуморида шуда буд. ³⁷ Бидон, ки барои Худо ҳеч чизи ғайриимкон нест». ³⁸ Марям гуфт: «Ман бандаи Худованд ҳастам ва бигзор ҳар чизе, ки шумо гуфтед, ба амал ояд». Сипас, фаришта аз пеши ӯ рафт.

Воҳӯрии Марям бо Элисобат

³⁹ Баъд аз ин Марям бошитоб ба шаҳре, ки дар кӯхистони Яҳудия воқеъ буд, равона шуд. ⁴⁰ Вақте ки ба он ҷо расид, ба хонаи Закарё даромада, бо Элисобат салом кард. ⁴¹ Саломи Марямро шунидан замон тифл дар шиками Элисобат ба чунбиш омад ва Элисобат аз Рӯхи Муқаддас пур шуда, ⁴² бо овози баланд хитоб намуд: «Ту пурфайзтарин зани дунё ҳастӣ ва хушбахт аст он кӯдаке, ки дар шикам дорӣ! ⁴³ Ман кӣ ҳастам, ки модари Худовандам ба диданам омадааст? ⁴⁴ Нигоҳ кун! Ҳамин ки саломи ту ба гӯшам расид, аз шодӣ бача дар шикамам ба чунбиш омад. ⁴⁵ Хушбахт ҳастӣ ту, ки ба иҷро шудани гуфтаҳои Худованд бовар кардӣ».

Таронаи Марям

⁴⁶ Марям гуфт:
 «Чони ман Худовандро ситоиш мекунад
⁴⁷ ва рӯхам аз Худои Начотдиҳандаам шод аст,
⁴⁸ чунки Худо ба ман барин бандаи хокиаш назар
 андохтааст.
 Баъд аз ин ҳамаи наслҳо маро хушбахт хоҳанд
 хонд,

⁴⁹ зеро Худои Пурқудрат, ки номаш муқаддас аст, бароям корҳои бузурге кардааст.

⁵⁰ Вай насл ба насли касоне, ки худотарс ҳастанд, марҳамати худро нишон медиҳад.

⁵¹ Ӯ бо дасташ корҳои боқудрат нишон дод ва онҳоеро, ки дилашон мағрур буд, ба ҳар сӯ парешон сохт.

⁵² Ҳокимонро аз тахтҳояшон ба зер афканд, вале одамони хоксорро сарбаланд кард;

⁵³ гуруснагонро аз нозу неъматҳояш сер намуда, сарватмандонро аз пешаш бо дасти ҳолӣ фиристод;

⁵⁴⁻⁵⁵ ба хотири марҳаматаш,

хамон тавре ки ба аҷдодони мо,

яъне ба Иброҳим ва авлоди ӯ то ба абад

ваъда дода буд,

ба бандаи худ Исроил ёрӣ расонд».

⁵⁶ Марям қариб се моҳ дар назди Элисобат монд ва баъд ба хонаи худ баргашт.

Таваллуди Яҳё

⁵⁷ Вақти таваллуд кардани Элисобат фаро расид ва ӯ писаре зоид. ⁵⁸ Ҳамсояҳо ва хешовандонаш фаҳмидаанд, ки Худованд дар ҳаққи вай марҳамати бузурге кардааст ва ба шодии ӯ шарик шуданд.

⁵⁹ Вақте ки кӯдак ҳаштрӯза шуд, ҳамаи онҳо чамъ шуданд, то дар рӯзи хатнаи кӯдак иштирок кунанд ва хостанд ӯро монанди падараш Закарё ном гузоранд.

⁶⁰ Вале модараш гуфт: «Не, номи ӯ Яҳё мешавад».

⁶¹ Онҳо ба ӯ гуфтанд: «Охир, дар байни хешонат ҳеҷ кас ин хел ном надорад». ⁶² Баъд бо имову ишора аз Закарё пурсиданд, ки ӯ кӯдакро чӣ ном мондан мехоҳад?

⁶³ Вай тахтачаеро талаб карда, ба рӯи он навишт «Номи ӯ Яҳё аст» ва ҳама хайрон шуданд. ⁶⁴ Ҳамин вақт забони Закарё кушода шуду ӯ ба гап даромада Худоро ҳамду сано хонд.

⁶⁵ Хамаи хамсояхо ба тарс афтоданд ва ин воқеахоро дар сар то сари кӯхистони Яҳудия нақл мекарданд.
⁶⁶ Онҳое, ки нақлашонро мешуниданд, дар дили худ чунин мегуфтанд: «Хӯш, ин кӯдак кӣ мешуда бошад?» Худованд бошад, дар ҳақиқат кӯдакро дастгирӣ мекард.

Пешгӯии Закарё

⁶⁷ Падари кӯдак Закарё аз Рӯхи Муқаддас пур шуду пешгӯӣ карда, чунин мегуфт:

⁶⁸ «Шаъну шараф ба Худованд Худои Исроил!
Зеро Ӯ ба ёрии халқи худ омада, онро озод кард.

⁶⁹ Ӯ барои мо аз авлоди бандааш Довуд
Наҷотдиҳандаи пурқудратро пайдо кард,

⁷⁰ чун аз қадим бо забони пайғамбарони
муқаддаси худ гуфта буд,

⁷¹ ки моро аз душманонамон
ва аз дасти ҳамаи онҳое, ки моро бад мебинанд,
наҷот медихад.

⁷²⁻⁷³ Ҳамин тавр Вай аз рӯи ваъдае,
ки ба аҷдодонамон дода буд,
ба мо раҳм нишон дод.

Инчунин он аҳду паймони муқаддаси худро аз
хотир набаровард,
ки бо авлоди гузаштаи мо Иброҳим баста, қасам
дод, ки ⁷⁴⁻⁷⁵ моро аз дасти душманонамон
раҳой медихад,

то ки тамоми умрамон бе тарсу харос, дар
покиву нақӯкорӣ

ба Ӯ хизмат карда тавонем.

⁷⁶ Пас ту, эй фарзанд, пайғамбари Худои Таоло
номида мешавӣ,

чунки барои тайёр кардани роҳи Худованд
пешопеши Ӯ қадам мезанӣ

⁷⁷ ва ба халқи Ӯ мефаҳмонӣ, ки ба воситаи
бахшида шудани гуноҳхояшон

онҳо начот меёбанд.

⁷⁸ Зеро аз раҳму шафкати Худои мо
офтоби субхгоҳӣ аз осмон бар мо нурафшонӣ
мекунад,

⁷⁹ то бар касоне, ки дар торикию сояи марг
мешинанд, равшанӣ кунад
ва қадамҳои моро ба роҳи сулҳу осоиштагӣ
хидоят намояд».

⁸⁰ Кӯдак бошад, калон шуда, рӯҳаш қавӣ мегашт ва
то рӯзи ба ҳалқи Исроил зохир гардиданаш дар биё-
бон зиндагӣ мекард.

Таваллуди Исо

2 Дар он вақтҳо император Августус фармон баро-
вард, ки дар саросари империя саршумории аҳоли
гузаронида шавад. ² Ин аввалин саршуморӣ буд, ки
дар замони ҳукмронии Кириниус дар Сурия гузаро-
нида мешуд. ³ Ҳар кас барои ба қайд гирифта шудани
номаш бояд ба шаҳри худ мерафт. ⁴ Юсуф низ аз шаҳ-
ри Носира, ки дар сарзамини Ҷалил воқеъ гаштааст,
ба сарзамини Яҳудия сафар кард. Азбаски ӯ аз авлоди
шоҳ Довуд буд, бояд номаш дар шаҳри Байт-Лаҳм, ки
ҷои таваллуди Довуд аст, ба қайд гирифта мешуд. ⁵ Ӯ
Марямро низ, ки номзадаш ва ҳамон вақт аллакай
ҳомиладор буд, бо худ бурд, то ки номи ӯ ҳам ба қайд
гирифта шавад.

⁶ Ҳангоме ки онҳо дар Байт-Лаҳм буданд, вақти та-
валлуди кӯдак фаро расид. ⁷ Азбаски дар меҳмонхона
барои онҳо ҷое ёфт нашуд, Марям фарзанди аввали-
нашро, ки писар буд, таваллуд карда, парпеч намуда,
дар охур хобонд.

Чӯпонҳо ва фариштаҳо

⁸ Дар он сарзамин чӯпонҳое буданд, ки шабона дар
хавои кушод рамаи худро посбонӣ мекарданд. ⁹ Як
фариштаи Худованд бар онҳо зохир гардид ва шӯхрату

чалони Худованд дар атрофашон дурахшид. Чўпонхо сахт тарсиданд. ¹⁰Аммо фаришта ба онҳо гуфт: «Натарсед, ман ба шумо хушхабареро овардаам, ки аз шунидани он тамоми мардум беҳад шод мегарданд. ¹¹Зеро имрӯз барои шумо дар шаҳри шоҳ Довуд Начотдихандае ба дунё омад, ки Ё Таъиншудаи Худо ва Худованд аст. ¹²Ба шумо ҳамин нишона мешавад, ки тифли парпечшударо дар охур хобида меёбед». ¹³Ногаҳон бо он фаришта дар осмон ҳазор-ҳазор фариштаҳои дигар пайдо шуданд, ки Худоро ҳамду сано хонда, мегуфтанд:

¹⁴«Бигзор номи Худо дар осмонҳо шўхрату чалол ёбад
ва дар байни онҳое, ки дар рӯи замин
писандидаи Ё хастанд,
сулҳу осоиштагӣ бошад!»

¹⁵Баъд фариштагон аз назди онҳо дур шуда, дар осмон нопадид гаштанд ва чўпонҳо ба якдигар мегуфтанд: «Биёед, ба Байт-Лаҳм биравем ва он ҳодисаҳои рўйдодаро, ки Худованд ба мо гуфт, бубинем». ¹⁶Пас бошитоб рафта, Маряму Юсуф ва он кўдакро, ки дар охур хобида буд, ёфтанд. ¹⁷Вакте ки кўдакро диданд, ҳар он чизеро, ки дар борааш шунда буданд, ба ҳама нақл карданд. ¹⁸Ҳамаи шунавандагон аз накли чўпонҳо хайрон шуданд. ¹⁹Вале Марям чизи шундаашро дар дили худ нигоҳ дошта, дар борааш фикру мулоҳизаҳои зиёде мекард.

²⁰Чўпонҳо баргашта, барои чизҳои шундаву дидаашон Худоро ситоиш намуда, ба Ё ҳамду сано мехонданд, зеро ҳамаи он чизе, ки ба онҳо гуфта шуда буд, иҷро шуд.

Ба Хонаи Худо оварда шудани Исо

²¹Баъд аз ҳашт рӯз вақти хатнаи кўдак фаро расид ва Ёро Исо номиданд. Ба Ё ҳамон номеро гузоштанд, ки фаришта ханӯз пеш аз дар шикам пайдо шудани Ё гуфта буд.

²² Хамин ки вақти покшавии онҳо фаро расид, Юсуфу Марям мувофиқи шариати Мӯсо кӯдакро ба Ерусалим оварданд, то ки ба Худованд пешкаш намоянд.

²³ Чунон ки дар шариати Худованд навишта шудааст: «Ҳар писари аввалин бояд ба Худо бахшида шавад»
²⁴ ва аз рӯи қонун падару модари кӯдак бояд ҳатман як ҷуфт мусича ва ё ду ҷӯҷаи кабутарро қурбонӣ кунанд.

²⁵ Дар Ерусалим Шимъун ном марде зиндагӣ мекард, ки худотарсу накӯкор буд. Вай вақти тасалли ёфтани халқи Исроилро интизор буд. Рӯҳи Муқаддас бо Шимъун буд ²⁶ ва аз он Рӯҳ бар ӯ маълум шуд, ки то Шимъун Таъиншудаи Худованд, яъне Масеҳро набинад, намемирад. ²⁷ Он Рӯҳ ба Шимъун илҳом бахшид ва ӯ ба Хонаи Худо рафт. Худи ҳамон рӯз падару модари Исо ҳам кӯдакро барои иҷро намудани маросими шариат ба он ҷо оварданд.

²⁸ Шимъун кӯдакро ба оғӯш гирифт ва Худоро ҳамдусано хонда гуфт:

²⁹ «Ҳоло, эй Худованд,
бандаатро аз рӯи ваъдаи худ
бо сулҳу саломатӣ ҷавоб дех,
³⁰ зеро чашмонам наҷотеро диданд,
ки аз тарафи Ту меояд.

³¹ Ту онро дар ҳузури ҳамаи халқҳо мухайё сохтӣ.

³² Вай нурест, ки барои ғайрияҳудиён роҳи Туро
равшан мекунад
ва ба халқи Исроилат шӯҳрат меорад».

³³ Падару модари Исо аз чунин суханони дар бораи кӯдак гуфташуда ҳайрон шуданд. ³⁴ Шимъун онҳоро баракат дода, ба Марям, модари Исо гуфт:

«Ин кӯдак дар Исроил барои нобуд сохтан
ва наҷот додани бисёриҳо таъин шудааст.
Ӯ нишонае аз Худо мешавад, ки бар зиддаш
сухан хоҳанд гуфт,

³⁵ то ки фикрҳои дили бисёриҳо ошкор шавад
ва ту ҳам бисёр азоб мекашӣ».

³⁶ Дар Хонаи Худо Ҳано ном пайғамбарзане буд, ки падараш Фануил ном дошт. Онҳо аз авлоди Ошер буданд. Ҳано хеле пир шуда буд. Вай баъд аз ба шавхар баромадан ҳамагӣ ҳафт сол бо ҳамсараш зиндагӣ карда буд. ³⁷ Ин зани ҳаштоду чорсола, ки бева монда буд, ҳеҷ вақт аз Хонаи Худо берун намерафт ва шабу рӯз бо дуову рӯза хизмату ибодат мекард. ³⁸ Вай ҳам якбора пеш омаду Худоро шукргӯён ба ҳамаи онҳое, ки интизори озод шудани Ерусалим буданд, дар бораи он кӯдак нақлҳои зиёде кард.

Бозгашт ба Носира

³⁹ Баъд аз он ки Юсуф ва Марям ҳамаи корхоро аз рӯи шариати Худованд иҷро карданд, ба шаҳри худ, ки Носираи Ҷалил аст, баргаштанд.

⁴⁰ Кӯдак калон шуда, қувват мегирифт ва пур аз хикмат мешуд. Ӯ писандидаи Худо буд.

Исои наврас дар Хонаи Худо

⁴¹ Ҳар сол падару модари Исо барои қайд кардани иди Балогардон ба Ерусалим мерафтанд. ⁴² Вақте ки Исо дувоздахсола шуд, онҳо аз рӯи одат ҳамроҳи Ӯ ба он ҷо рафтанд. ⁴³ Баъд аз он ки рӯзҳои ид ба охир расиданд, онҳо ба шаҳри худ рахсипор гаштанд, вале Исои наврас дар Ерусалим монд. Падару модараш аз ин беҳабар буданд. ⁴⁴ Онҳо гумон доштанд, ки Ӯ ҳамроҳи дигарон равона аст ва тамоми рӯз сафарашонро давом доданд. Дертар Ӯро дар миёни дӯстону хешони худ сустҷӯ карданд ⁴⁵ ва чун наёфтанд, ба Ерусалим барои сустҷӯяш баргаштанд. ⁴⁶ Баъд аз се рӯз Ӯро дар Хонаи Худо ёфтанд, ки дар байни муаллимон нишаста, суханонашонро гӯш мекард ва ба онҳо савол меод. ⁴⁷ Ҳамаи шунавандагон аз барои доноӣ ва ҷавобхояш хайрон монданд. ⁴⁸ Падару модараш Ӯро дида, хайрон шуданд ва Марям ба Вай гуфт: «Писарам, чаро бо мо чунин рафтор кардӣ? Ману падарат дар сустҷӯи

Ту бисёр азоб кашидем». ⁴⁹ Исо гуфт: «Чаро Маро чувтучӯ кардед? Магар шумо намедонистед, ки Ман бояд дар хонаи Падарам бошам?» ⁵⁰ Вале онҳо маънои суханони Ӯро нафаҳмиданд.

⁵¹ Ӯ бо падару модараш ба Носира баргашт ва аз гуфтаи онҳо берун намебаромад. Марям бошад, ҳамаи инро дар дили худ нигоҳ медошт.

⁵² Исо сол ба сол дар ҳикмат ва қомат бузург шуда, торафт бештар писандидаи Худову мардум мегашт.

Паёми Яҳё

З ¹⁻² Дар замони сарвари рӯхониён будани Ӯнон ва Қаёфо каломи Худо дар биёбон ба гӯши Яҳёи писари Закарё расид. Ин воқеа дар соли понздаҳуми ҳукмронии император Тибарийус рӯй дод. Дар он айём Понтийус Пилотус фармонравои Яҳудия ва Ӯиродус ҳокими Ӯалил буданд. Бародари Ӯиродус Филиппус бошад, дар Итурияву вилояти Тархонитус ҳукмронӣ мекард ва Лисонийус ҳокими Абилин буд.

³ Яҳё тамоми ноҳияҳои атрофи дарёи Урдунро тай намуда, эълон мекард, ки мардум барои бахшида шудани гуноҳхояшон бояд тавба карда, аз гуноҳхояшон даст кашанд ва таъмид бигиранд. ⁴ Дар бораи вай дар китоби Ишаё пайғамбар чунин навишта шудааст:

«Касе дар биёбон фарёд зада мегӯяд:

„Барои Худованд роҳ тайёр кунед! Онро рост намоед!

⁵ Бигзор ҳар водӣ баланд шавад,
ҳар кӯҳу теппа ба ҳамворӣ мубаддал гардад.

Бигзор роҳҳои печ дар печ рост шуда, роҳҳои
пасту баланд ҳамвор шаванд,

⁶ он гоҳ ҳар як қони зинда наҷоти Худоро
мебинад!»»

⁷ Мардуми зиёде назди Яҳё меомаданд, то аз дасти ӯ таъмид бигиранд ва ӯ ба онҳо мегуфт: «Эй морони маккор! Кӣ ба шумо гуфт, ки аз ҷазои дарпешистодаи

Худо гурехта метавонед? ⁸Асло фикр накунед, ки ба сабаби аз насли Иброҳим буданатон чазо намебинед. Зеро ба шумо мегӯям, ки Худо аз ҳамин сангҳо барои Иброҳим насл ба вучуд оварда метавонад. Пас, чун дарахти мевадоре, ки меваи хуб медиҳад, дар амал нишон диҳед, ки ҳақиқатан тавба кардаед. ⁹Теша аллакай бар решаи дарахтон гузошта шудааст ва ҳар дарахте, ки меваи хуб намеоварад, бурида ба оташ партофта мешавад».

¹⁰Мардум аз ӯ мепурсиданд: «Пас, мо чӣ кор кунем?» ¹¹Яҳё ҷавоб дод: «Касе, ки ду чома дорад, яктоашро ба касе диҳад, ки ба он мӯхтоҷ аст ва ҳар кӣ хӯрок дорад, низ чунин бикунад». ¹²Андозгирон ҳам, ки барои таъмид гирифтани омада буданд, аз ӯ пурсиданд: «Устод, мо чӣ кор кунем?» ¹³Ба онҳо гуфт: «Бештар аз он андозе, ки бароятон муайян карда шудааст, аз мардум наситонед». ¹⁴Сарбозон низ аз ӯ пурсиданд: «Пас, мо чӣ кор кунем?» Яҳё гуфт: «Касеро бо зӯриву тӯхмати ноҳақ ғорат накунед ва ба маоши худ қаноат намоед».

¹⁵Мардум интизори омадани Масех, яъне Таъиншудаи Худо буданд ва баъд аз шунидани гуфтаҳои Яҳё худ ба худ фикр мекарданд, ки шояд Яҳё Таъиншудаи Худо аст. ¹⁶Яҳё бошад, ба онҳо гуфт: «Ман шуморо бо об таъмид медиҳам, вале тавонотаре аз ман меояд, ки ман ҳатто сазовори кушодани банди пойафзоли ӯ нестам. ӯ шуморо бо Рӯҳи Муқаддас ва оташ таъмид хоҳад дод. ¹⁷Дар дасти ӯ бел барои бод кардани гандум тайёр аст. Вай бо он хирмани худро тоза карда, гандумро дар анбораш ҷамъ мекунад, вале кахро дар оташи хомӯшнашаванда месӯзонад».

¹⁸Ҳамин тавр Яҳё мардумро панду насихат карда, ба онҳо хушхабарро мерасонд.

¹⁹Яҳё ҳоким Ҳиродусро ҳам барои он ки ҳамсари бародари худаш Ҳиродияро ба занӣ гирифта буд ва барои хамаи корҳои бадаш сарзаниш мекард. ²⁰Бинобар

ин Хиродус, бар замми ҳамаи кирдори бадаш, боз Яхёро ба ҳабс андохт.

Таъмиди Исо

²¹ Инак, вақте ки ҳамаи мардум таъмид гирифта буданд, Исо низ таъмид гирифт ба дуогӯй машғул шуд. Дар ҳамин вақт осмон кушода шуда, ²² Рӯҳи Муқаддас дар шакли кабу́таре фаромада, дар болои Ӯ қарор гирифт ва садое аз осмон баромад, ки мегуфт: «Ту Писари азизи Ман ҳастӣ ва Ман аз Ту хушнудам!»

Авлоду аҷдодони Исо

²³ Вақте ки Исо ба хизмати худ шурӯъ намуд, тақрибан сисола буд ва ҳама гумон мекарданд, ки Ӯ писари Юсуф аст. Юсуф бошад, писари Элӣ, ²⁴ Элӣ писари Маттот, Маттот писари Левӣ, Левӣ писари Малкӣ, Малкӣ писари Яннай, Яннай писари Юсуф, ²⁵ Юсуф писари Матитё, Матитё писари Омӯс, Омӯс писари Наҳум, Наҳум писари Ҳеслӣ, Ҳеслӣ писари Начҷой, ²⁶ Начҷой писари Маҳат, Маҳат писари Матитё, Матитё писари Шимъӣ, Шимъӣ писари Юсуф, Юсуф писари Юдо, ²⁷ Юдо писари Юҳонон, Юҳонон писари Ресо, Ресо писари Зарубобил, Зарубобил писари Шаалтиил, Шаалтиил писари Нерӣ, ²⁸ Нерӣ писари Малкӣ, Малкӣ писари Аддӣ, Аддӣ писари Қӯсом, Қӯсом писари Элмадом, Элмадом писари Эр, ²⁹ Эр писари Юсе, Юсе писари Элизер, Элизер писари Юрим, Юрим писари Маттот, Маттот писари Левӣ, ³⁰ Левӣ писари Шимъӯн, Шимъӯн писари Яҳудо, Яҳудо писари Юсуф, Юсуф писари Юном, Юном писари Элёқим, ³¹ Элёқим писари Малё, Малё писари Мино, Мино писари Матато, Матато писари Натан, Натан писари Довуд, ³² Довуд писари Йисой, Йисой писари Убид, Убид писари Бӯаз, Бӯаз писари Салмӯн, Салмӯн писари Наҳшӯн, ³³ Наҳшӯн писари Аминодоб, Аминодоб писари Адамин, Адамин писари Ҳорнӣ,

Хорнї писари Хесрӯн, Хесрӯн писари Форас, Форас писари Яхудо, ³⁴ Яхудо писари Ёкуб, Ёкуб писари Исхоқ, Исхоқ писари Иброҳим, Иброҳим писари Тораҳ, Тораҳ писари Нохӯр, ³⁵ Нохӯр писари Саруч, Саруч писари Рау, Рау писари Фолач, Фолач писари Эбар, Эбар писари Шолах, ³⁶ Шолах писари Қенон, Қенон писари Арфакшад, Арфакшад писари Сом, Сом писари Нӯх, Нӯх писари Ломак, ³⁷ Ломак писари Матушолох, Матушолох писари Ханӯх, Ханӯх писари Ёрад, Ёрад писари Маҳалалъил, Маҳалалъил писари Қенон, ³⁸ Қенон писари Анӯш, Анӯш писари Шет, Шет писари Одам ва Одам писари Худо буданд.

Аз озмоиш гузаштани Исо

4 Исо аз Рӯхи Мукаддас пур шуда, аз сохили дарёи Урдун баргашт ва ин Рӯх Ҷро ба биёбон бурд. ² Он чо иблис дар муддати чил шабу чил рӯз Ҷро меозмоид. Ҳамон рӯзҳо Исо ҳеч чиз намехӯрд ва оқибат хеле гурусна монд.

³ Иблис ба Ҷ гуфт: «Ту Писари Худо ҳастӣ-ку, пас, ба ин санг фармон деҳ, ки нон шавад». ⁴ Исо ҷавоб дод: «Не, зеро дар навиштаҷот гуфта шудааст, ки инсон на фақат бо хӯрдани нон зинда аст». ⁵ Баъд иблис Вайро ба баландӣ бурда, аз он чо дар як лаҳза тамоми мамлакатҳои дунёро ба Ҷ нишон дода, ⁶⁻⁷ гуфт: «Агар Ту ба ман сачда кунӣ, ман тамоми ихтиёри ҳукмронӣ кардан ва ҳамаи шӯҳрату ҷалоли онҳоро ба Ту месупорам, зеро он ба ман дода шудааст ва ман метавонам онро ба касе, ки хоҳам, тӯхфа бикунам». ⁸ Исо ба вай ҷавоб дод: «Дар навиштаҷот гуфта шудааст, ки

„мо бояд Худованд Худои худро бипарастем ва фақат ба Ҷ хизмат кунем”».

⁹ Баъд иблис Ҷро ба Ерусалим бурд ва ба нуктаи баландтарини Хонаи Худо гузошта гуфт: «Ту Писари Худо ҳастӣ-ку, пас, худро аз ин чо ба поён парто.

¹⁰ Охир дар навиштаҷот гуфта шудааст, ки

„Худо ба фариштагони худ фармон медихад,
ки Туро мухофизат кунанд
¹¹ва онҳо Туро бар болои дастонашон хоҳанд
бардошт,
то ки поят ба санге назанад”».

¹²Исо ҷавоб дод: «Не, ҳамчунин гуфта шудааст, ки
набойд Худованд Худои худро бисанҷем». ¹³Баъд аз
ин иблис васвасаҳои худро бас кард ва то пайдо шу-
дани лаҳзаи мувофиқ аз Исо дур шуд.

Хизматгузори Исо дар Ҷалил ва Носира

¹⁴Исо бо қудрати Рӯҳи Муқаддас ба Ҷалил баргашт
ва ин хабар дар сар то сари он ноҳия паҳн шуд. ¹⁵ӯ
дар ибодатхонаҳо мардумро таълим меод ва ҳам
Исоро ситоиш мекарданд.

¹⁶Ҳамин тавр ӯ ба шаҳри Носира омад, ки дар он
ҷо ба воя расида буд. Вай дар рӯзи истироҳат аз рӯи
одат ба ибодатхона даромада, барои бо овози баланд
хондани навиштаҷот аз ҷояш бархест. ¹⁷Ба ӯ китоби
Ишаъё пайғамбарро доданд ва Исо онро кушода, ҷое-
ро ёфт, ки чунин навишта шуда буд:

¹⁸«Рӯҳи Худованд дар Ман аст,
зеро ӯ Маро таъин намудааст, ки ба бенавоён
хушхабарро бирасонам.

ӯ Маро фиристодааст, то озодии асирон, бино
шудани кӯрон ва раҳиҳои ситамдидагонро

¹⁹соли файзбахши Худовандро эълон намоям».

²⁰Баъд Вай китобро пӯшида, ба ходим дод ва ба ҷои
худ нишаст. Дар ибодатхона ҳам ба диққат ба ӯ ни-
гоҳ мекарданд ²¹ва ӯ ба сухан оғоз намуд: «Он навиш-
таҷоеро, ки ҳоло шунидед, имрӯз амалӣ гаштанд».

²²Ҳама Исоро таъриф мекарданд ва аз суханони
файзбахши ӯ дар таъҷуб монда, мегуфтанд: «Магар
ӯ писари Юсуф нест?»

²³ӯ ба онҳо гуфт: «Медонам, ки дар бораи Ман чу-
нин масалро хоҳед гуфт: „Эй табиб! Худатро шифо

деҳ ва дар ватани худ низ мӯъчизахоеро бикун, ки шунидаем дар шаҳри Кафарнаҳум кардаӣ». ²⁴Баъд суҳанашро давом дод: «Ба ростӣ мегӯям, ки ягон пайғамбар дар диёраш қадр надорад. ²⁵Ҳақиқатан ҳам, дар замони Илёс пайғамбар, вақте ки дар муддати сеvu ним сол борон наборид ва дар рӯи замин гуруснагии сахте ба вучуд омад, дар Исроил бевазанони бисёре буданд, ²⁶вале Илёс назди ҳеч яке аз онҳо фиристода нашуд. Ё танҳо ба назди як бевазани фиристода шуд, ки дар Сорфато ном шаҳри Сидун зиндагӣ мекард. ²⁷Дар замони Элишо пайғамбар ҳам дар Исроил маҳавҳои зиёде буданд, вале ба ғайр аз Наамони суриёни ҳеч кадоме аз онҳо шифо наёфтанд».

²⁸Онҳое, ки дар ибодатхона буданд, аз шунидани чунин суҳанҳо ба ғазаб омаданд. ²⁹Баъд аз ҷояшон барҳеста, Исоро аз шаҳр берун карда, ба болои теппае бурданд, ки шаҳр он ҷо сохта шуда буд ва хошанд аз лаби ҷарӣ Ёро партоянд. ³⁰Аммо Ё аз миёни онҳо гузашта, бо роҳи худ равона шуд.

Аз рӯҳи нопок озод шудани мард

³¹Исо ба шаҳри Кафарнаҳум, ки дар Ҷалил аст, омада, дар рӯзи истироҳат мардумро таълим меод. ³²Одамон аз таълимоти Ё қоил мемонданд, чунки суҳанонаш боқудрат буданд. ³³Дар ибодатхона марде ҳузур дошт, ки дар вучодаш рӯҳи нопок, яъне дев ҷойгир шуда буд. Ё бо овози баланд фарёд зада гуфт: ³⁴«Моро ба ҳоламон гузор! Ту ба мо чӣ кор дорӣ, эй Исои Носирӣ? Магар барои нобуд кардани мо омадаӣ?! Туро медонам! Ту Шаҳси муқаддаси Худо ҳастӣ!» ³⁵Вале Исо рӯҳи нопокро сарзаниш карда фармуд, ки хомӯш шавад ва аз даруни он одам берун барояд. Дев мардро дар пеши назари ҳама ба замин партофт ва ба он мард ҳеч зараре нарасонда, аз вай берун баромад. ³⁶Ҳама хайрон шуда ба якдигар мегуфтанд: «Ин чӣ суҳанест, ки Ё бо қудрату қувват

ба рӯхҳои нопок амр мефармояд ва онҳо берун мебароянд?»

³⁷ Овозаи Исо дар тамоми он ноҳия паҳн мешуд.

Шифои ёфтани бисёр дардмандон

³⁸ Исо аз ибодатхона баромада, ба хонаи Шимъун рафт. Хушдомани Шимъун ба табларзаи сахте гирифторм буд ва аз Исо хоҳиш карданд, ки ба ин зан ёри диҳад. ³⁹ Исо болои сари ӯ ҳам шуда, табларзаро манъ кард ва он тамоман нест шуд. Зан дарҳол бархеста, ба меҳмоннавозӣ машғул шуд.

⁴⁰ Вақти ғуруби офтоб хамаи онҳоеро, ки ба касалиҳои гуногун гирифторм буданд, ба назди Исо меоварданд. Ӯ дасти худро болои сари ҳар яке аз онҳо мегузошту шифояшон меод. ⁴¹ Ҳамчунон девҳо «Ту писари Худо ҳастӣ!» гуфта, фарёдзанон аз бисёр касон берун мебароманд, чунки онҳо медонистанд, ки Ӯ Таъиншудаи Худо аст. Аммо Ӯ ба онҳо иҷозати гап заданро намедод.

Дар ибодатхонаҳо таълим додани Исо

⁴² Вақте ки субҳ дамид, Исо берун баромада, ба ҷои хилвате рафт. Вале мардум Ӯро ҷустуҷӯ карда, ба наздаш омаданд ва намегузоштанд, ки аз пешашон биравад. ⁴³ Ӯ бошад, ба онҳо гуфт: «Ман бояд хушхабарии подшоҳии Худоро ба шаҳрҳои дигар ҳам бирасонам, чунки бо ҳамин мақсад Ман фиристода шудаам».

⁴⁴ Ва Ӯ дар ибодатхонаҳои тамоми сарзамини Яҳудия хушхабарро эълон мекард.

Интихоби шогирдони аввал

5 Як рӯз Исо дар канори кӯли Цинесор меистод ва мардуми бисёре, ки мехостанд каломи Худоро бишнаванд, аз ҳар тараф ба Ӯ фишор меоварданд. ² Исо ду қайқеро дид, ки дар соҳили кӯл гузошта шуда буданд ва моҳигирон аз онҳо берун омада, тӯрҳои

моҳидориро мешустанд. ³Ў ба яке аз қаикҳо, ки соҳибаш Шимъун буд, савор шуда, аз ӯ хоҳиш кард, ки қаикро аз соҳил каме дуртар ронад. Баъд нишаста, аз қаик мардумро таълим меод. ⁴Дар охири суҳанаш Ў ба Шимъун гуфт: «Қаикро ба мобайни қўл бирон ва барои сайд тўрҳоятонро ба об андозед». ⁵Шимъун ҷавоб дод: «Устод! Мо тамоми шаб заҳмат кашидем ва чизе сайд накардем, вале азбаски шумо мефармоед, холо тўрро ба об меандозем». ⁶Вақте ин корро карданд, он қадар моҳӣ сайд шуд, ки қариб буд тўрҳояшон қанда шаванд. ⁷Пас, Шимъун ва рафиқонаш ба шарикони худ, ки дар қаики дигар буданд, ишорае карданд, то ба ёриашон биёянд. Онҳо омада, ҳар ду қаикро то дараҷае аз моҳӣ пур карданд, ки қариб ғарқ мешуданд.

⁸Шимъуни Петрус ин ҳолатро дида, пеши пойҳои Исо афтада гуфт: «Худовандо! Аз пеши ман бирав, чунки ман одами гунаҳкор ҳастам». ⁹Ў инро барои он гуфт, ки худааш ва ҳамроҳонаш аз сайди бешумори ба дастовардашон ба хайрат афтада буданд. ¹⁰Ёқубу Юҳанно низ, ки писарони Забдой ва шарикони Шимъун буданд, хайрон шуданд. Вале Исо ба Шимъун гуфт: «Натарс, баъд аз ин одамонро монанди моҳӣ чамъ хоҳӣ кард».

¹¹Сипас моҳигирон қаикҳоро ба соҳил бароварданд ва ҳамаи корҳояшонро як сӯ гузошта, Исоро пайравӣ карданд.

Шифо ёфтани марди маҳав

¹²Исо дар шаҳре буд, ки дар он ҷо марди гирифтори қасалии маҳав буд. Он маҳав Исоро дида, сар ба пойи ӯ ниҳоду илтимос кард: «Худовандо, агар хоҳӣ, метавонӣ маро пок созӣ». ¹³Исо дасташро ба ӯ расонда гуфт: «Албатта, меҳоҳам, пок шав!» ва қасалии маҳав нест шуд.

¹⁴Баъд Исо ба ӯ таъкид карда гуфт: «Дар бораи ин воқеа ба қасе нагӯй, балки рост назди рӯҳонӣ рафта,

худро нишон деҳ ва барои пок шудани худ, ҳамон тавре ки Мӯсо фармудааст, қурбонӣ бикун, то ба мардум шаҳодате гардад». ¹⁵Аммо ба ин нигоҳ накарда, овозаи Ҷ торафт паҳн мешуд. Барои шифо ёфтган аз бемориҳо ва шунидани сухани Ҷ шумораи зиёди мардум дар атрофи Исо чамъ меомаданд.

¹⁶Исо бошад, барои дуо кардан ба ҷои хилват мерафт.

Шифо ёфтани марди шал

¹⁷Рӯзе Исо машғули таълим буд. Фарисиён ва шариатдононе, ки аз тамоми дехоти Ҷалил, аз Яҳудия ва аз Ерусалим омада буданд, дар назди Ҷ нишастанд. Қудрати Худованд барои шифо додан бо Исо буд. ¹⁸Ҳамин вақт чанд нафаре марди шалеро бо ҷойгаҳаш бардошта оварданд. Онҳо кӯшиш мекарданд, ки ӯро ба даруни хона дароварда, дар пеши Исо гузоранд, ¹⁹вале аз сабаби бисёр будани мардум барои даровардани ӯ роҳе наёфтанд. Бинобар ин ба болои хона баромада, аз миёни сафолҳои бом шалро бо ҷойгаҳаш ба даруни хона, ба миёни мардум, пеши Исо фароварданд. ²⁰Исо имони онҳоро дида, ба он шал гуфт: «Дӯстам! Гуноҳоят бахшида шуданд».

²¹Вале шариатдонону фарисиён ба якдигар мегуфтанд: «Ин кист, ки суханони кофирона мегӯяд? Ғайр аз Худо кӣ гуноҳоро бахшида метавонад?» ²²Исо бошад, аз фикри онҳо дарак ёфта ҷавоб дод: «Чаро дар дилҳоятон чунин фикрҳо доред? ²³Кадомаш осонтар аст: гуфтани он, ки „гуноҳҳои ту бахшида шуданд“ ё гуфтани он, ки „барҳез ва роҳ гард“? ²⁴Пас, Ман ба шумо исбот мекунам, ки Фарзанди Инсон дар рӯи замин қудрати бахшидани гуноҳоро дорад». Сипас ба шал нигариста гуфт: «Ба ту мегӯям, барҳез, ҷойгаҳатро бардошта ба хонаат рав». ²⁵Он мард дар пеши ҳама дарҳол аз ҷояш барҳест ва ҷойгаҳашро, ки дар рӯи он хобида буд, бардошта, Худоро шукргӯён ба хонааш равона шуд.

²⁶ Ҳама ба ҳайрат афтода, Худоро ситоиш мекарданд ва дар ҳолате, ки пур аз тарсу ҳарос буданд, мегуфтанд: «Имрӯз чизҳои аҷоибро дидем».

Даъват шудани Левӣ

²⁷ Баъд аз ин Исо берун рафт ва Левӣ ном андозгиреро дид, ки дар ҷои қораи нишаста буд. Исо ба вай гуфт: «Биё, пайрави Ман шав». ²⁸ Левӣ барҳест ва ҳама чизашро монда, аз паси ӯ равона шуд.

²⁹ Левӣ дар хонаи худ барои Исо зиёфати қалон орошт. Шумораи зиёди андозгирон ва одамони дигар ҳамроҳашон дар гирди як дастархон менишастанд. ³⁰ Фарисиён ва шариатдонон ба шогирдони Исо шикоят карда мегуфтанд: «Чаро шумо ҳамроҳи андозгирону гунаҳкорон аз як дастархон меҳӯреду менӯшед?» ³¹ Исо ба онҳо ҷавоб дод: «Ба табиб на одамони солим, балки беморон мӯхтоҷанд. ³² Ман ҳам барои он омадам, ки на нақӯкорон, балки гунаҳкоронро ба тавба даъват намоям».

Савол дар бораи рӯза

³³ Ба Исо гуфтанд: «Чаро шогирдони Яҳё зуд-зуд рӯза мегиранду дуо мехонанд, шогирдони фарисиён низ чунин мекунанд, вале шогирдони Шумо меҳӯранд ва менӯшанд?» ³⁴ Исо ба онҳо гуфт: «Оё метавонед дӯстони домодро, модоме ки ӯ бо онҳост, маҷбур созед, ки рӯза бигиранд? ³⁵ Вале вақте мерасад, ки домод аз байнашон гирифта мешавад ва он гоҳ онҳо низ рӯза мегиранд».

³⁶ Баъд ба онҳо ин масалро гуфт: «Ҳеҷ кас аз ҷомаи навапораеро қанда, ҷомаи кӯҳнаро ямоқ намекунад, чунки ҳам ҷомаи нава ҳайф мешавад ва ҳам ямоқи нава ба ҷомаи кӯҳна мувофиқ намеояд. ³⁷ Ҳамчунин ҳеҷ кас шароби наваҷайрошударо ба машки чармини кӯҳна намерезад, чунки шароб меҷӯшаду машкро даронда, ҳам худ мерезад ва ҳам машк бекора мешавад. ³⁸ Пас,

шароби нав бояд ба машки нав рехта шавад. ³⁹ Ҳеч кас баъд аз нӯшидани шароби кӯхна шароби навро талаб намекунад, зеро мегӯяд, ки шароби кӯхна хуб аст».

Савол дар бораи рӯзи истироҳат

6 Яке аз рӯзҳои истироҳат Исо аз миёни киштзорҳои гандум мегузашт. Шогирдонаш хӯшаҳоро чида, бо кафи дасташон молида мехӯрданд. ² Баъзе аз фарисиён гуфтанд: «Чаро шумо кореро мекунад, ки кардани он дар рӯзи истироҳат раво нест?» ³ Исо ҷавоб дод: «Магар шумо дар навиштаҷот нахондаед, ки шох Довуд, вақте ки бо ҳамроҳонаш гурусна монд, чӣ кор карда буд? ⁴ Ӯ ба хонае, ки хузури Худоро дошт, даромада, нони ба Худо тақдимшударо гирифта хӯрд ва ба ҳамроҳонаш низ дод. Ҳол он ки аз рӯи шариат фақат рӯҳониён ҳақ доштанд он нонро бихӯранд». ⁵ Баъд ба онҳо гуфт: «Фарзанди Инсон соҳиби рӯзи истироҳат аст».

Шифо ёфтани марди дасташ хушкшуда

⁶ Боз як рӯзи истироҳат Исо ба ибодатхона рафта, машғули таълим шуд. Дар он ҷо як марде хузур дошт, ки дасти росташ хушк шуда буд. ⁷ Шариатдонон ва фарисиён мехостанд бинанд, ки Исо дар рӯзи истироҳат касеро шифо медиҳад ё не, то тавонанд Ӯро дар ин кор айбдор бикунанд. ⁸ Аммо Исо фикри онҳоро медонист ва ба марди дасташ хушкшуда гуфт: «Барҳез ва дар миёнҷо исто». Он мард барҳесту истод. ⁹ Исо ба онҳо гуфт: «Ба шумо саволе медиҳам: оё дар рӯзи шанбе некӣ кардан раво аст ё бадӣ? Ҷони касеро наҷот ё барбод додан?» ¹⁰ Баъд ба ҳамаи онҳо нигоҳ карда, ба он мард гуфт: «Дастатро дароз кун». Вай дасташро дароз карду дасташ сихат шуд. ¹¹ Аммо шариатдонон ва фарисиён дар ғазаб шуда, бо ҳамдигар маслиҳат мекарданд, ки бар зидди Исо чӣ коре карда метавонанд.

Интихоб шудани дувоздах вакили Исо

¹² Дар он рӯзхо Исо барои дуо кардан ба кӯх баромад ва тамоми шабро бо дуои Худо гузаронид. ¹³ Вакте ки субҳ дамид, шогирдонашро ба наздаш чеғ зада, аз миёнашон дувоздах нафарро интихоб кард ва онхоро вакил номид, ки инҳоянд: ¹⁴ Шимъун, ки Исо ўро Петрус номид ва бародари Шимъун Андриёс, Ёкуб ва Юҳанно, Филиппус ва Барталмо, ¹⁵ Матто ва Тумо, Ёкуби писари Ҳалфӣ ва Шимъун, ки ба ӯ лақаби Ватандӯстро гузошта буданд, ¹⁶ Яхудои писари Ёкуб ва Яхудои Исқарют, ки оқибат хиёнаткор мешавад.

Исо дар хизмати мардум

¹⁷ Исо ва вакилонаш аз кӯх поён фаромада, дар хамворие чой гирифтанд. Шумораи зиёди пайравонаш ва мардуми бешуморе аз тамоми гирду атрофи сарзаминҳои Яхудия, Ерусалим ва аз ноҳияҳои назди баҳрии Суру Сидун чамъ омаданд, ¹⁸ то ки Исоро бишнавад ва аз бемориҳо шифо ёбанд. Касоне, ки аз рӯҳи нопок азоб мекашиданд, низ шифо ёфтанд. ¹⁹ Бинобар ин ҳама кӯшиш мекарданд, ки дасти худро ба Исо бирасонанд, чун куввае, ки аз Ӯ берун меомад, ҳамаро шифо мебахшид.

Одамони хушбахт ва бадбахт

²⁰ Исо ба шогирдонаш чашм дӯхта гуфт:

«Хушбахтед шумо, ки ҳоло бечораед,
чунки Худо дар ҳаётатон подшоҳӣ мекунад.

²¹ Хушбахтед шумо, ки ҳоло гуруснаед,
чунки сер хоҳед шуд.

Хушбахтед шумо, ки ҳоло гиря мекунед,
зеро хандон мешавед.

²² Хушбахтед шумо, вакте ки мардум ба хотири Фарзанди Инсон аз шумо нафрат мекунанд, шуморо аз байнашон меронанд, дашном медиханд ва номатонро ба бадӣ бароварда аз шумо рӯй мегардонанд.

²³ Дар он рӯз хурсанд бошед ва аз шодӣ биракседу бидонед, ки Худо дар осмон бароятон мукофоти калон дорад. Зеро авлоди гузаштаи ин одамон низ бо пайғамбарон ҳамин тавр рафтор мекарданд.

²⁴ Лекин вой бар ҳоли шумо, эй сарватмандон, зеро аллакай тасаллии дили худро ёфтаед.

²⁵ Вой бар ҳоли шумо, ки ҳоло сер ҳастед, чунки гурусна хоҳед монд.

Вой бар ҳоли шумо, ки ҳоло механдед, зеро гирёну нолон хоҳед шуд.

²⁶ Вой бар ҳоли шумо, вақте ки ҳама шуморо таъриф тавсиф мекунанд, чунки авлоди гузаштаи ин одамон низ бо пайғамбарони бардурӯғ ҳамин тавр рафтор мекарданд.

Дӯст доштани душманон

²⁷ Аммо ба шумо, ки ҳоло сухани Маро мешунавед, мегӯям: душманонатонро дӯст доред ва ба онҳое, ки шуморо бад мебинанд, некӣ кунед, ²⁸ барои онҳое, ки шуморо лаънат мехонанд, баракат талабед ва барои онҳое, ки шуморо дашном медиханд, дуои хайр гӯед.

²⁹ Агар касе ба як тарафи рӯятон торсаки занад, тарафи дигари рӯятонро бар ӯ бигардонед ва агар касе чомаатонро кашида гирад, монед, ки куртаатонро ҳам бигирад.

³⁰ Ҳар кӣ аз шумо чизе талаб кунад, ба ӯ бидихед ва ҳар кӣ чизи шуморо бигирад, баргардондани онро талаб накунад.

³¹ Пас, чӣ гуна рафторро аз дигарон нисбати худ дидан хоҳед, ҳамон тавр аввал худи шумо нисбати онҳо рафтор кунед.

³² Агар танҳо онҳоеро дӯст доред, ки шуморо дӯст медоранд, чӣ фоида ба даст меоред? Зеро гунаҳкорон ҳам дӯстдорандагони худро дӯст медоранд.

³³ Агар фақат ба касоне, ки ба шумо некӣ мекунанд, некӣ кунед, шумо чӣ ифтихоре доред? Зеро гунаҳкорон низ чунин мекунанд.

³⁴ Агар ба касе қарз диҳеду умеди пас гирифтани он-ро дошта бошед, чӣ фоида дорад? Зеро гунаҳкорон низ ба гунаҳкорон қарз дода, интизори пас гирифтани он ҳастанд. ³⁵ Вале шумо душманонатонро дӯст доред, некӣ кунед ва қарз диҳеду интизори пас гардонда гирифтани он нашавед. Он гоҳ мукофоти бузурге насибатон гашта, фарзандони Худои Таоло хоҳед буд. Зеро Худо ба одамони ҳасис ва кӯрнамак ҳам меҳрубонӣ мекунад. ³⁶ Пас, ҳамон тавре ки Падари шумо раҳмдил аст, шумо низ раҳмдил бошед.

Айбдор кардани дигарон

³⁷ Ҳукм накунад ва ба ҳукм дучор намешавед. Касеро айбдор накунад ва шумо низ айбдор карда намешавед. Ҳамаро бубахшед ва шумо низ бахшида мешавед. ³⁸ Бидиҳед ва ба шумо низ дода мешавад: ба андозаи хуби чунбонидаю фишурдашуда ва лабрешшуда ба доманатон меандозанд, зеро бо қадом санги тарозу баркашед, бо ҳамон санг ба шумо баркашида мешавад».

³⁹ Ҳамчунин Ӯ масалеро ба онҳо гуфт: «Оё як кӯр ба кӯри дигар роҳ нишон дода метавонад? Магар ҳардуяшон ба чоҳ намеафтанд? ⁴⁰ Шогирд аз устодаш болотар нест. Аммо вақте ки донишашро пурра мекунад, ба устодаш баробар мешавад.

⁴¹ Чаро шумо ҳасро дар чашми бародаратон мебинеду чӯберо, ки дар чашми худатон ҳаст, ҳис намекунад? ⁴² Чӣ тавр метавонед ба бародаратон бигӯед: „Эй бародар, иҷозат деҳ ҳасро аз чашмат барорам“, вақте ки чӯбро дар чашми худ намебинед? Эй дурӯяхо! Аввал чӯбро аз чашми худатон дур кунед, он гоҳ дурусттар дида метавонед, ки чӣ хел ҳасро аз чашми бародаратон бароред.

Дарахт ва меваи он

⁴³ Ҳаргиз дарахти хуб меваи бад ва ё дарахти бад меваи хуб ба бор намеоварад, ⁴⁴ чунки ҳар дарахт аз

мевааш шинохта мешавад. Аз буттаҳои хор анчир на-
мечинанд ва ё хосили ангур намегиранд. ⁴⁵Шахси нек
аз хазинаи неки дилаш некиро ва шахси бад аз хазинаи
бади дилаш бади ро берун меорад, зеро он чи дилашро
пур мекунад, баъд лабрес шуда, аз забонаш берун
меояд.

Бинокори дурандешу бинокори беакл

⁴⁶Чаро ба Ман „Худовандо! Худовандо!“ мегӯед, ва-
ле гуфтаҳои моро иҷро намекунад? ⁴⁷Ҳоло ба шумо ба
кӣ монанд будани касеро мефаҳмонам, ки пеши Ман
омада, сухани Маро мешунавад ва аз рӯи он амал
мекунад. ⁴⁸Ё ба одаме монанд аст, ки барои сохтани
хонааш заминро чуқур канда, пойдеворашро болои
санге мегузорад. Ҳангоме ки сел меояду оби пурталоту-
тумаш хонаро зер мекунад, ба он ҳеҷ осебе намера-
сад, чунки пойдевораш мустаҳкам сохта шудааст.
⁴⁹Аммо касе, ки суханони Маро шунида, аз рӯи он
амал намекунад, ба одаме монанд аст, ки хонаашро
бе пойдевор болои хок сохтааст. Пас, вақте ки сел
омада, оби пурталотумаш хонаро зер мекунад, он ба
зудӣ фуру рафта несту нобуд мешавад».

Шифо ёфтани хизматгори сардори лашкар

7 Баъд аз он ки Исо тамоми суханҳои ӯро ба мар-
дум гуфта шуд, вориди шаҳри Кафарнаҳум гашт.
²Дар он ҷо як сардори лашкар хизматгоре дошт, ки
барояш азиз буд. Ин хизматгор бемор шуда, дар
бистари марг меҳобид. ³Он сардори лашкар овозаи
Исоро шунида, пирони яҳуди ро пеши ӯ фиристод,
то илтимос кунанд, ки омада хизматгори ӯро шифо
диҳад. ⁴Онҳо назди Исо омаданд ва бисёр илтимос
карда гуфтанд: «Ин сардори лашкар сазовори он
аст, ки барояш чунин корро бикунед, ⁵чунки вай
халқи моро дӯст медорад ва барои мо ибодатхонае
сохтааст».

⁶Исо ҳамроҳи онҳо рафт. Ҳангоме ки ба хона наздик мешуд, сардори лашкар дӯстонашро фиристод, ки аз номи вай ба Исо чунин бигӯянд: «Хоча! Аз ин зиёд захмат нақашед, зеро ман лоиқи он нестам, ки аз остонаи дарам гузаред. ⁷Ба ҳамин сабаб худро муносиб надонистам, ки назди шумо биёям. Танҳо як амр кунед ва хизматгори ман шифо меёбад. ⁸Охир ман як фармонбардор ҳастам ва дар зеро итлоқи худ низ сарбозонро дарам. Вақте ки ба яке „биррав“ мегӯям, меравад, ба дигаре „биё“ мегӯям, меояд ва агар ба хизматгорам „фалон корро бикун“ гӯям, ӯ албатта он корро иҷро мекунад».

⁹Исо инро шунида бисёр хайрон шуд ва ба мардуми бешуморе, ки аз паси ӯ меомаданд, рӯ оварда гуфт: «Ба шумо мегӯям, ки ҳатто дар байни исроилиён касеро надидам, ки чунин имони саҳт дошта бошад».

¹⁰Фиристодагони сардори лашкар ба хона баргашта, диданд, ки хизматгор сихат шудааст.

Зинда шудани писари бевазан

¹¹Дере нагузашта Исо ҳамроҳи шогирдон ва шумораи зиёди мардум ба шаҳри Ноин рафт. ¹²ӯ ба дарвозаи шаҳр наздик шуда, дид, ки мурдаеро мебароранд. Он мурда писари ягонаи бевазани буд ва сокинони зиёди шаҳр ҳамроҳи он зан равона буданд. ¹³Худованд он занро дида, дилаш ба ҳоли вай сӯхт ва ба ӯ гуфт: «Гиря накун». ¹⁴Баъд наздик омада, дасти худро рӯи тобут гузошт ва тобутбардорон аз роҳ бозистоданд. Сипас ӯ гуфт: «Эй бародар! Ба ту мегӯям, бархез». ¹⁵Мурда аз ҷояш бархеста нишасту ба сухан даромад ва Исо ӯро ба модараш супорид.

¹⁶Ҳамаро тарсу ҳарос фаро гирифт ва мардум Худо-ро ҳамду санохонон мегуфтанд: «Худо ба халқи худ назар андохт ва дар байни мо пайғамбари бузурге пайдо шуд». ¹⁷Одамон дар тамоми Яҳудия ва гирду атрофи он дар бораи Исо нақл мекарданд.

Омадани шогирдони Яхё

¹⁸ Шогирдони Яхё низ ба устодашон ҳамаи воқеаҳо ро нақл карданд. Яхё ду нафар аз шогирдонашро чеғзада, ¹⁹ ба назди Худованд Исо фиристод, то бипурсанд: «Оё Шумо ҳамон шахсе ҳастед, ки омаданашро пешгӯӣ карда буданд ё мо бояд мунтазири каси дигар бошем?» ²⁰ Онҳо ба назди Исо омада, гуфтанд: «Яхёи Таъмиддиҳанда моро пеши Шумо фиристод, то бипурсем, ки оё Шумо ҳамон шахсе ҳастед, ки омаданашро пешгӯӣ карда буданд ё мо бояд мунтазири каси дигар бошем?»

²¹ Ин ҳамон вақте буд, ки Исо мардуми зиёдеро аз бемориҳо, дарду азоб ва рӯхҳои нопок шифо бахшида, чашми нобиноённи зиёдеро бино мекард.

²² Ӯ ба онҳо ҷавоб дод: «Ҳар чиро, ки дидаеду шунидаед, рафта, ба Яхё нақл бикунед. Яъне бигӯед, ки чашмони кӯрон бино мешаванду лангон роҳ мегарданд, махавҳо пок мешаванду карҳо мешунаванд, мурдаҳо аз нав зинда мешаванд ва ба бенавоён хушхабар эълон карда мешавад. ²³ Пас, хушбахт аст касе, ки дар ҳаққи Ман шакку шубҳа намекунад».

Шаҳодати Исо дар бораи Яхё

²⁴ Баъд аз рафтани фиристодагони Яхё Исо ба мардум дар бораи Яхё суханашро оғоз кард: «Назди Яхё ба биёбон барои дидани чӣ рафта будед? Барои дидани қамише, ки аз вазидани бод мечунбад? ²⁵ Агар не, пас барои дидани чӣ рафта будед? Магар барои дидани одаме, ки либоси қимат мепӯшад? Охир онҳое, ки либоси зебо мепӯшанд ва ҳаёти пур аз айшу ишратдоранд, дар қасрҳои подшоҳӣ зиндагӣ мекунанд. ²⁶ Пас, киро диданӣ будед? Пайғамбарро? Дуруст, аммо ба шумо мегӯям, ки шумо каси бузургтар аз пайғамбарро дидаед. ²⁷ Яхё ҳамон як одамест, ки Худо дар борааш дар навиштаҷот гуфта буд:

„Ана, Ман пешопеши Ту як одамамо мефиристам, то ба омаданат роҳ тайёр кунад”.

²⁸ Ҳоло ба шумо мегӯям, ки дар байни ҳамаи онҳое, ки аз модар ба дунё омадаанд, бузургтар аз Яҳё касе пайдо нашудааст. Аммо шахси хурдтарин дар подшоҳии Худо бузургтар аз Яҳё аст».

²⁹ Тамоми мардум ва андозгирон низ суханони ӯро шунида, дуруст будани роҳи Худоро тасдиқ менамуданд ва аз ин сабаб аз дасти Яҳё таъмид гирифта буданд. ³⁰ Вале азбаски фарисиён ва қонуншиносон таъмиди Яҳёро нагирифта буданд, аз нияте, ки Худо нисбаташон дошт, рӯй гардонданд.

³¹ Исо суханастро давом дода гуфт: «Одамони ин наслро бо кӣ муқоиса кунам? Онҳо ба кӣ монандӣ доранд? ³² Онҳо монанди кӯдаконе ҳастанд, ки дар кӯча нишаста, якдигарро чеғ мезананд ва мегӯянд:

„Мо бароятон карнай навохтем, аммо шумо ракс накардед!

Суруди мотам хондем, вале гирия накардед”.

³³ Ҳоло Яҳёи Таъмиддиханда омадааст, ки нон на мехӯраду шароб наменӯшад ва шумо мегӯед, ки ӯ дев дорад. ³⁴ Фарзанди Инсон омадааст, ки ҳам мехӯраду ҳам менӯшад ва шумо мегӯед: „Ана марди пурхӯр ва бадмаст дӯсти андозгирону гунаҳкорон аст”. ³⁵ Вале дуруст будани ҳикмати Худо ба воситаи қорҳои тамоми фарзандонаш исбот мешавад».

Исо дар хонаи Шимъӯни фарисӣ

³⁶ Яке аз фарисиён Исоро ба мехмонӣ даъват намуд ва ӯ ба хонаи он фарисӣ рафта, дар назди дастархон паҳлӯ зада нишаст.

³⁷ Дар он шаҳр як зани пургуноҳе буд. Чун ӯ фаҳмид, ки Исо дар хонаи он фарисӣ хӯрок мехӯрад, кӯзаҷаи сангини гаронбаҳоро, ки рағфани хушбӯй дошт, гирифта ба он ҷо омад. ³⁸ Вай аз пушт, назди пойҳои Исо истода мегирист ва ашкҳояш ба пойҳои Исо

мечакиданд. Зан бо мӯйҳояш пойҳои Ӯро мехушконид, бо эҳтиром онҳоро мебӯсид ва ба онҳо равғани хушбӯйро мемолид. ³⁹Инро дида, фарисие, ки Исоро даъват карда буд, чунин фикрро аз дил гузаронд: «Агар ин мард дар ҳақиқат пайғамбар мебуд, мефаҳмид, ки ин зан чӣ гуна аст. Чун зане, ки ҳоло ба Ӯ даст мерасонад, гунаҳкор аст!» ⁴⁰Вале Исо ба ӯ гуфт: «Шимъӯн! Меҳоҳам ба ту чизе бигӯям». Гуфт: «Марҳамат, устод».

⁴¹Пас Исо суханаширо давом дода гуфт: «Ду кас аз як одам пул қарз гирифтанд. Яке аз ӯ панҷсад ва дигаре панҷоҳ тангаи нуқра қарздор буд. ⁴²Азбаски онҳо барои баргардондани қарз чизе надоштанд, он одам қарзи ҳардуро бахшид. Ҳоло бигӯ, кадоме аз онҳо ӯро бештар дӯст медорад?» ⁴³Шимъӯн дар ҷавоб гуфт: «Ба гумонам он касе, ки ба ӯ қарзи зиёдтаре бахшида шудааст». Исо гуфт: «Дуруст фаҳмидӣ». ⁴⁴Баъд ба он зан рӯ оварда, ба Шимъӯн гуфт: «Ин занро мебинӣ? Ман дар хонаи ту меҳмон шудам, вале барои пойҳоям об наовардӣ; ин зан бошад, пойҳои Маро бо ашкҳояш шуст ва бо мӯйҳояш тоза кард. ⁴⁵Ту Маро ҳатто набӯсидӣ; ин зан бошад, аз вақти омадани то ҳол бӯсидани пойҳоямро бас намекунад. ⁴⁶Ту ба сарам ҳатто равғани оддиро намолидӣ; вай бошад, равғани киматбаҳои хушбӯйро ба пойҳоям молид. ⁴⁷Бинобар ин ба ту мегӯям, азбаски гуноҳҳои зиёди вай бахшида шудаанд, ӯ чунин муҳаббати зиёд дорад ва агар ба касе гуноҳи камтар бахшида шавад, муҳаббаташ низ камтар аст». ⁴⁸Баъд ба он зан гуфт: «Гуноҳҳоят бахшида шуданд». ⁴⁹Онҳое, ки бо Ӯ дар сари як дастархон нишаста буданд, худ ба худ мегуфтанд: «Вай кист, ки гуноҳҳоро мебахшад ҳам?» ⁵⁰Вале Исо ба зан гуфт: «Туро имонат начот додааст. Рав ва дар амон бош!»

Занҳое, ки пайрави Исо буданд

8 Баъд аз ин Исо шаҳр ба шаҳру деҳа ба деҳа гашта, ба мардум хабари хуши подшоҳии Худоро мерасонд. Дар ин кор Ӯро дувоздаҳ шогирд ²ва якчанд

зан, ки аз рӯхҳои нопок ва бемориҳо шифо ёфта буданд, ҳамроҳӣ мекарданд. Яке аз он занҳо Марям буд, ки Мачдалия номида мешуду аз ӯ ҳафт дев берун рафта буд. ³Дигаре Юҳона буд, ки шавҳараш Кузо ном дошту дар дарбори Хиродус вазифаи назоратчиро иҷро мекард. Ҳамчунин Сусан ва бисёр дигарон, ки бо пулу молашон онҳоро дастгири мекарданд.

Масал дар бораи деҳқон

⁴Вақте ки мардуми бисёре аз шаҳрҳои гирду атроф чамъ шуда, ба назди Исо омаданд, ӯ масалеро гуфт: ⁵«Рӯзе як деҳқон барои киштани донаҳои худ мебарояд. Вақте ки дона мепошад, микдоре аз онҳо ба пайраҳа афтада поймол мешавад ва паррандаҳо омада, онҳоро аз замин чида пок-покиза меҳӯранд. ⁶Микдори дигари донаҳо ба замини санглох афтада месабзанд, вале аз беоби хушк мешаванд. ⁷Боз як микдори донаҳо ба миёни хорҳо афтада месабзанд, вале хорҳо қад кашада онҳоро пахш мекунанд. ⁸Аммо қисми донаҳое, ки ба замини хуби ҳосилхез меафтанд, сабзида, сад баробар зиёдтар ҳосил медиханд». Инро гуфту хитоб кард: «Ҳар кӣ Маро мешунавад, бигзор гӯш кунад!»

Маънидод кардани масал дар бораи деҳқон

⁹Шогирдон аз Исо маънои ин масалро пурсиданд ¹⁰ва ӯ гуфт: «Худо ба шумо имконияти фаҳмидани сирру асрори подшоҳии худро додааст, аммо ба дигарон бо масалҳо мегӯям, то ки

„онҳо нигоҳ кунанду набинанд,
гӯш кунанду нашунаванд”.

¹¹Маънои масал ин аст: дона — каломи Худост. ¹²Донаҳое, ки ба пайраҳа афтадаанд, онҳое мебошанд, ки каломро мешунаванд, вале иблис онро аз дилашон медуздад, то ки имон наоваранд ва начот наёбанд. ¹³Донаҳое, ки ба замини санглох афтадаанд, онҳое мебошанд, ки каломро шунида, онро бо шодӣ қабул

мекунанд, вале азбаски реша надоранд, муддати кӯтохе имондор буда, дар вақти озмоиш зуд аз имони худ ме-гарданд. ¹⁴Донаҳое, ки ба миёни хорҳо афтодаанд, онҳое мебошанд, ки каломро мешунаванд, вале ташвишу бойигарӣ ва кайфу сафои зиндагӣ онҳоро пахш мекунад ва онҳо ҳеҷ самаре ба бор намеоваранд. ¹⁵Аммо донаҳои ба замини ҳосилхез афтода онҳоянд, ки каломро мешунаванд ва онро дар дили неку самимиашон нигоҳ дошта, бо сабру тоқат самар ба бор меоваранд.

Масал дар бораи чароғ

¹⁶Ҳеҷ кас чароғро даргиронда, онро бо косае наме-пӯшонанд ва ё ба зерӣ кат намегузорад. Баръакс, онро ба чароғпоя мегузорад, то ҳар кӣ дарояд, равшаниашро бубинад. ¹⁷Зеро ҳеҷ чизи махфие нест, ки ошкор нашавад ва чизи пинхоне нест, ки маълум ва равшан нагардад. ¹⁸Пас, аҳамият диҳед, ки суҳанони Маро чӣ хел гӯш мекунед, зеро ҳар кӣ чизе дорад, ба ӯ боз зиёд дода мешавад, аммо аз он касе, ки надорад, ҳатто он чизе, ки ба гумони худ дорад, аз вай кашида гирифта мешавад».

Модар ва бародарони Исо

¹⁹Ҳамин вақт модару бародарони Исо ба наздаш омаданд, аммо аз сабаби бисёрии мардум ба ӯ наздик шуда натавонианд. ²⁰Ба Исо гуфтанд: «Модар ва бародаронатон дар берун истодаанду мехоҳанд Шуморо бубинанд». ²¹ӯ ҷавоб дод: «Модар ва бародарони Ман онҳое ҳастанд, ки каломи Худоро мешунаванд ва онро ба ҷо меоранд».

Ором шудани тӯфон

²²Рӯзе аз рӯзҳо Исо бо шогирдонаш ба қайқ савор шуда ба онҳо гуфт: «Биёед, ба он тарафи қўл мегузарем». Онҳо равон шуданду ²³дар аснои роҳ Исоро хоб бурд. Баногоҳ дар қўл тӯфони сахте бархест ва қайқ аз

об пур мешуду чони одамон дар хатар мемонд. ²⁴Шогирдон пеши Исо омада, бо суханони «Устод! Устод! Ҳалок мешавем!» Ӯро бедор карданд. Ӯ аз хоб хеста, боду мавҷҳои пурталотумро таъна зад, баъд тӯфон хо-мӯш шуда, ҳама чоро оромӣ фаро гирифт. ²⁵Сипас Вай ба шогирдонаш гуфт: «Имонатон кучост?!» Шогирдон бо тарсу ҳарос ва таачҷуб ба якдигар мегуфтанд: «Ин кист, ки ҳатто ба боду об фармон медиҳад ва онҳо ба Ӯ итоат мекунанд?»

Шифо ёфтани марди девона

²⁶Баъд аз ин онҳо ба сарзамини Чадариён, ки дар рӯ ба рӯи ноҳияи Чалил воқеъ аст, омада расиданд. ²⁷Вақте ки Исо ба сохил фаромад, бо марде аз аҳли он шаҳр вохӯрд, ки гирифтори девҳо буд. Ӯ дер боз дар танаш либос надошт ва на дар хона, балки дар қабрҳо зиндагӣ мекард. ²⁸Ҳамин ки ӯ Исоро дид, бо доду фиғон ба пеши пойҳои Ӯ афтид ва бо овози баланд гуфт: «Эй Исо, Писари Худои Таоло, ба ман чӣ кор дорӣ? Илтимос мекунам, маро азоб надех». ²⁹Ӯ инро гуфт, чунки Исо аллақай ба рӯҳи нопок фармон дода буд, ки аз он мард берун барояд. Дар гузашта дев чандин бор ба он мард ҳамла меовард ва ҳарчанд девонаро асир намуда, бо занчиру бандҳо мебастанд, мард онҳоро пора-пора мекард ва дев ӯро ба биёбон мебурд. ³⁰Исо аз ӯ пурсид: «Номи ту чист?» Ӯ гуфт: «Лашкар», чунки девҳои бисёре ба даруни он мард дохил шуда буданд. ³¹Девҳо аз Исо илтимос мекарданд, ки онҳоро ҷазо дода, ба ҷоҳи бепоён нафиристад. ³²Ҳамон ҷо, дар болои теппа галаи калони ҳукҳо мечарид. Девҳо аз Исо хоҳиш карданд, ки ба даруни ҳукҳо ҷо шаванд ва Ӯ ба онҳо иҷозат дод. ³³Девҳо аз он мард берун шуда, ба даруни ҳукҳо даромаданд ва он гала аз баландӣ давон-давон худро ба кӯл партофта, ғарқ шуд.

³⁴Ҳукбонон инро дида гурехтанд ва ҳамаи воқеаро дар шаҳру дехот овоза карданд.

³⁵ Мардум барои дидани ин воқеа ба назди Исо рафтанд ва омада, мардеро диданд, ки девҳо аз ӯ берун рафта буданд. Вай дар тан либос дошту бо ақли солим дар пеши пои Исо менишаст. Ҳамаро тарс фаро гирифт. ³⁶ Шоҳидони ин воқеа ба одамон чӣ гуна шифо ёфтани девонаро нақл карданд. ³⁷ Баъд аз ин тамоми мардуми сарзамини Чадариён аз Исо хоҳиш карданд, ки аз пеши онҳо биравад, зеро онҳоро тарсу ваҳм фаро гирифта буд ва ӯ барои баргаштан боз ба қайқ савор шуд. ³⁸ Марде, ки девҳо аз ӯ берун шуда буданд, илтимос кард, ки Исо ӯро бо худ бубарад. Вале Исо ӯро ҷавоб дода гуфт: ³⁹ «Ба хонаат баргард ва аз чунин кори бузурге, ки Худо дар ҳаққи ту кардааст, нақл кун».

ӯ рафта дар тамоми шаҳр дар бораи он кори бузурге, ки Исо барояш карда буд, эълон кард.

Шифо ёфтани зан ва аз нав зиндашавии духтар

⁴⁰ Вақти баргаштани Исо мардуми зиёде, ки ӯро интизор буданд, ба пешвозаш баромаданд. ⁴¹ Ҳамон вақт Ёир ном марде, ки сардори ибодатхона буд, назди Исо омада ба пеши пойҳояш афтид ва аз ӯ илтимос кард, ки ба хонаи вай биравад, ⁴² зеро духтари ягонааш, ки тақрибан дувоздахсола буд, дар бистари марг мехобид. Исо ҳамроҳи Ёир мерафт ва мардуми бисёре аз ҳар тараф ба ӯ фишор меоварданд.

⁴³ Як зан дар давоми дувоздах сол гирифтори касалии хунравӣ буд. Вай тамоми буду шудастро ба табибон сарф кард, вале ҳеҷ кас ӯро шифо дода натавонист. ⁴⁴ Он зан аз ақиб ба Исо наздик шуду ба домани ҷомаи ӯ даст расонд ва ҳамон замон хунравиаш бозмонд. ⁴⁵ Исо пурсид: «Кӣ ба Ман даст расонд?» Вақте ки ҳама инкор карданд, Петрус ба ӯ гуфт: «Устод! Мардуми зиёде Туро ихота карда, аз ҳар тараф фишор меоранд». ⁴⁶ Аммо Исо гуфт: «Касе ба Ман даст расонд, зеро Ман хис кардам, ки қуввае аз Ман берун рафт». ⁴⁷ Вақте он зан дид, ки дигар пинҳон монда наметавонад, тарсону

ларзон омада пеши пои Исо афтид ва дар хузури хамаи мардум ба $\bar{U}$ иқрор шуд, ки чаро ба $\bar{U}$ даст расонд ва $\bar{c}$ тавр зуд шифо ёфт. ⁴⁸ Исо ба $\bar{u}$ гуфт: «Эй зан, туро имонат шифо дод. Рав ва дар амон бош».

⁴⁹ Ханӯз ки $\bar{U}$ гап мезад, як нафаре аз хонаи Ёир хабар оварда, гуфт: «Духтаратон гузашт, дигар устодро заҳмат надихед». ⁵⁰ Вале Исо инро шунида, гуфт: «Натарс, фақат имон дошта бош ва $\bar{u}$ шифо меёбад». ⁵¹ Вақте ки Исо ба назди хонаи Ёир омада расид, ба ғайр аз Петрус, Юханно, Ёқуб ва падару модари он духтар ба каси дигаре иҷозат надод, ки бо $\bar{U}$ ба хона дарояд. ⁵² Хама барои он духтар гираву нола мекарданд, вале Исо гуфт: «Дигар гираву накунед, $\bar{u}$ намурдааст, балки хобидааст». ⁵³ Одамон писханде намуданд, зеро аниқ медонистанд, ки духтар мурдааст. ⁵⁴ Аммо Исо дасти духтарро гирифта гуфт: «Эй духтарак, бархез!» ⁵⁵ Вай аз нав зинда шуд ва зуд аз ҷояш бархест. Исо фармуд, ки ба $\bar{u}$ хӯрок диҳанд. ⁵⁶ Падару модари вай дар ҳайрат монданд, Исо бошад, ба онҳо фармуд, ки ин воқеаро ба касе нагӯянд.

Дувоздаҳ вакилро фиристодани Исо

9 Исо дувоздаҳ вакилонашро чеғ зада, ба онҳо қувату қудрати берун кардани хамаи девҳо ва аз ҳар беморӣ шифо додани одамонро бахшид. ² $\bar{U}$ онҳоро фиристод, то дар бораи подшоҳии Худо эълон карда, беморонро шифо бахшанд. ³ Исо ба онҳо гуфт: «Ба роҳ бо худ ҳеҷ чиз нагиред: на асо, на борхалта, на нон, на пул ва на либоси иловагӣ. ⁴ Ба ҳар хонае, ки даромадед, то вақти боз ба роҳ баромадан дар ҳамон ҷо бимонед. ⁵ Вале агар шуморо дар ҷое қабул накунанд, аз он шаҳр берун биравед ва чанги он шаҳрро аз пойҳои худ биафшонед, то шаходати айбдор будани онҳо гардад».

⁶ Шогирдон аз он ҷо рафтанду деҳа ба деҳа гашта, хушхабарро эълон мекарданд ва дар хама ҷо мардумро шифо мебахшиданд.

Хайрати Хиродус

⁷Вакте ки хоким Хиродус хамаи инро шунид, ба як холати ногувор афтод, зеро баъзеҳо мегуфтанд, ки ин Яхё аз мурдагон зинда шудааст, ⁸дигарон бошанд, мегуфтанд, ки Илёс пайғамбар зоҳир гардидааст ва баъзеи дигарон мегуфтанд, ки яке аз пайғамбарони давраҳои қадим зинда шудааст. ⁹Вале Хиродус гуфт: «Охир ман сари Яхёро аз танаш ҷудо кардам. Пас, ин кист, ки дар борааш чунин суҳанҳоро мешунавам?» Вай хост Исоро бубинад.

Бо панҷ нону ду моҳӣ сер кардани зиёда аз панҷ ҳазор кас

¹⁰Вакте ки вакилон баргаштанд, тамоми қорҳои иҷрокардашонро ба Исо баён намуданд. Ӯ онҳоро бо худ гирифта ба шаҳри Байт-Сайдо равона шуд, то ки бо шогирдонаш танҳо ба танҳо бимонад. ¹¹Вале мардум аз ин боҳабар шуда, аз пасаш рафтанд ва Исо онҳоро бо хушнудӣ қабул карда, ба онҳо дар бораи подшоҳии Худо нақл кард ва қасонеро, ки ба шифо эҳтиёҷ доштанд, шифо дод.

¹²Рӯз бегоҳ мешуд ва он дувоздаҳ шогирд ба назди Исо омада гуфтанд: «Ин ҷо ҷои беодам аст. Мардумро ҷавоб намедихед, ки ба қишлоқҳо ва деҳоти гирду атроф рафта, барои худ ҷои хоб ва хӯроке пайдо кунанд?» ¹³Вале Вай ба онҳо гуфт: «Шумо ба онҳо хӯрок диҳед». Шогирдон гуфтанд: «Мо фақат панҷ нону ду моҳӣ дорем. Магар ин ки худамон рафта, барои тамоми мардум хӯрок бихарем».

¹⁴Дар он ҷо тақрибан панҷ ҳазор мард буд ва Исо ба шогирдонаш гуфт: «Онҳоро панҷохнафарӣ гурӯҳ-гурӯҳ шинонд». ¹⁵Онҳо гуфтаи Исоро ба ҷо оварда, ҳамаро шинонданд. ¹⁶Баъд Ӯ он панҷ нону ду моҳиро ба дасташ гирифта, ба осмон нигаристу аз Худо баракат талабид ва онҳоро пора карда, ба шогирдонаш дод, то ба мардум тақсим бикунанд.

¹⁷ Ҳама то сер шудан хӯрданд ва аз пораҳои бокимонда боз дувоздаҳ сабад пур шуд.

**Кӣ будани Исоро
эълон кардани Петрус**

¹⁸ Рӯзе, вақте ки Исо дар танҳои дуо мекарду дар наздаш фақат шогирдонаш буданд, аз онҳо пурсид: «Мардум дар бораи кӣ будани Ман чӣ мегӯянд?»
¹⁹ Дар ҷавоб гуфтанд: «Баъзеҳо мегӯянд, ки Шумо Яҳёи Таъмиддиҳанда ҳастед, баъзеи дигарашон фикр мекунанд, ки Шумо Илёс ҳастед ва дигарон мегӯянд, ки яке аз пайғамбарони қадим зинда шудааст».
²⁰ Ӯ аз онҳо пурсид: «Шумо чӣ? Шумо Маро кӣ мешуморед?» Петрус ҷавоб дод: «Ту Масех, яъне Таъиншудаи Худо ҳастӣ».
²¹ Баъд Исо онҳоро таъкид карда фармон дод, ки дар ин бора ба касе чизе нагӯянд.

²² Сипас, суханашро давом дода гуфт: «Фарзанди Инсон бояд бисёр азоб кашад. Пирони қавм, сардорони рӯҳонӣ ва шариатдонон аз Вай рӯй мегардонанд. Ӯ кушта мешавад, вале баъд аз се рӯз аз нав зинда мегардад».
²³ Пас аз он Исо ба ҳама гуфт: «Ҳар касе, ки аз байни шумо пайрави Ман шудан мехоҳад, бояд аз манфиатҳои худ даст кашида, ҳар рӯз салиби азобу маргашро бардошта барад, он гоҳ Маро пайравӣ кунад.
²⁴ Зеро касе, ки ҳаёташро нигоҳ доштан мехоҳад, онро аз даст медиҳад, вале ҳар касе, ки ба хоҳири Ман ҳаёташро фидо мекунад, онро нигоҳ медорад.
²⁵ Ба одам чӣ фоидае дорад, ки тамоми дунёро ба даст овараду ҷонашро аз даст диҳад ва ҷазо бинад?
²⁶ Зеро ҳар кӣ аз Ман ва аз суханонам шарм кунад, Фарзанди Инсон низ, хангоме ки дар дураҳши ҷалоли худ, шӯҳрату ҷалоли Падар ва фариштагонии муқаддас меояд, аз ӯ шарм хоҳад кард.
²⁷ Ба ростӣ ба шумо мегӯям, дар ин ҷо чанд касе ҳастанд, ки ханӯз дар қайди ҳаёт буданашон подшоҳии Худоро мебинанд».

Дигаргун шудани намуди зохирии Исо

²⁸Аз ин гуфтугӯ тақрибан ҳашт рӯз гузашт. Исо Петрус, Юҳанно ва Ёкубро бо худ гирифта, барои дуогӯй ба болои кӯҳе баромад. ²⁹Вақте ки Ӯ ба дуогӯй машғул буд, чехрааш тағйир ёфта, либосаш сап-сафеди дурахшон шуд ³⁰⁻³¹ва инак ду мард, Мӯсову Илёс дар шӯхрату чалол зоҳир гардиданд. Онҳо бо Исо гуфтугӯ карда нақл мекарданд, ки Ӯ дар Ерусалим бояд аз ин дунё равад ва бо ҳамин мақсадашро анҷом медиҳад. ³²Петрус ва ҳамроҳонашро хоб бурд ва хангоме ки бедор шуданд, шӯхрату чалоли Исо ва он ду мардро, ки бо Ӯ меистоданд, диданд. ³³Вақте ки он ду нафар аз пеши Исо рафтани шуданд, Петрус гуфт: «Эй Устод! Чӣ хуб аст, ки мо ин ҷо ҳастем. Биёед, ҳоло се хайма месозем: яке — барои Шумо, дигаре — барои Мӯсо ва сеюм — барои Илёс». Вай худаш намедонист, ки чӣ мегӯяд. ³⁴Петрус ханӯз суханашро тамом накарда, абре пайдо шуда, онҳоро бо сояш фаро гирифт ва вақте ки Мӯсо ва Илёс ба даруни абр даромаданд, шогирдон тарсиданд. ³⁵Ҳамин вақт аз абр овозе шунида шуд, ки мегуфт: «Ин Писари Ман аст, Ман Вайро интиҳоб кардаам. Ӯро гӯш кунед». ³⁶Вақте ки овоз гум шуд, Исо боз танҳо монд. Шогирдон хомӯш монданд ва ҳамон вақт аз он чӣ дида буданд, ба касе чизе нагуфтанд.

Шифо ёфтани бачаи девона

³⁷Рӯзи дигар, вақте ки онҳо аз кӯҳ мефаромаданд, мардуми бисёре Исоро пешвоз гирифтанд. ³⁸Ногаҳон марде аз миёни мардум фарёд зад: «Устод! Аз Шумо илтимос мекунам, ки ба писарам як назар андозед, зеро ӯ фарзанди ягонаи ман аст. ³⁹Гоҳ-гоҳ ба вай рӯҳе ҳамла мекунад ва ӯ якбора дод зада, беихтиёрона печутоб мехӯраду аз даҳонаш кафк мебарояд. Он рӯҳ ӯро бисёр азоб дода, ба зӯри аз ӯ даст мекашад. ⁴⁰Аз шогирдонатон илтимос кардам, ки он рӯхро берун кунанд, аммо онҳо

натавонистанд». ⁴¹Исо дар ҷавоб гуфт: «Эй насли бе-имонону гумроҳон! То кай бо шумо бошам ва то кай шуморо токат кунам? Писаратро ин ҷо биёр!» ⁴²Вакте ки писар ба назди Исо меомад, дев ӯро ба замин ғалтонда, печутоб дод. Вале Исо рӯхи нопокро манъ карду писарро шифо бахшида, ба падараш супорид ⁴³ва ҳама аз бузургии кудрати Худо дар ҳайрат монданд.

Пешгӯии дуҷуми Исо дар бораи марги худ

Дар ҳоле, ки мардум аз тамоми корҳои кардаи Исо дар тааҷҷуб буданд, Вай ба шогирдонаш гуфт: ⁴⁴«Он чизеро, ки ҳоло мегӯям, бишнавед ва дар ёд доред: Фарзанди Инсон ба дасти одамон супорида мешавад». ⁴⁵Вале шогирдон маънои ин суханонро нафаҳмиданд, чунки маънояш аз онҳо пӯшида монд, ба тавре ки онро дарк накарданд ва ҳам метарсиданд, ки дар ин бора аз Исо чизе бипурсанд.

Кӣ аз ҳама бузургтар аст?

⁴⁶Шогирдон байни худ баҳс мекарданд, ки кадоме аз онҳо бузургтар аст. ⁴⁷Исо медонист, ки онҳо дар дили худ чӣ фикр доранд, бинобар ин кӯдакero гирифта, ба паҳлӯи худ гузошт ⁴⁸ва ба онҳо гуфт: «Ҳар кӣ ба хогири Ман ин кӯдакро қабул кунад, дар асл Маро қабул мекунад ва ҳар кӣ Маро қабул кунад, касеро қабул мекунад, ки Маро фиристодааст. Зеро он касе, ки дар байни шумо аз ҳама хурдтарин аст, бузургтарин мебошад».

⁴⁹Он вақт Юханно гуфт: «Ҳоча, мардеро дидем, ки аз номи Шумо девҳоро берун мекард, аммо чун ӯ бо мо нест, кӯшиш кардем, ки ӯро аз ин кор боздорем». ⁵⁰Исо ба ӯ гуфт: «Ҷӯро аз ин кор бознадоред! Зеро касе ки бар зидди шумо нест, тарафдори шумост».

Исоро қабул накардани сомариён

⁵¹Азбаски то ба осмон бурда шудани Исо вақт кам монда буд, Ӯ қарори қатъӣ қабул кард, ки ба сӯи

Ерусалим равона гардад. ⁵² Исо одамонашро пешопеши худ фиристод ва онҳо ба дехаи сомариён даромада, барои омадани $\bar{U}$ хама чизро тайёр намуданд. ⁵³ Аммо сомариён Исоро қабул накарданд, зеро $\bar{U}$ ба Ерусалим равона буд. ⁵⁴ Шогирдонаш Ёқуб ва Юханно инро дида гуфтанд: «Худовандо! Биёед, мегӯем, ки аз осмон оташе борида онҳоро нобуд созад?» ⁵⁵⁻⁵⁶ Вале Исо ба Ёқубу Юханно рӯ оварда, онҳоро сарзаниш кард ва хама ба дехаи дигаре равон шуданд.

Шарту шароити пайрави Исо шудан

⁵⁷ Онҳо сафарашонро давом медоданд ва дар роҳ марде ба Исо гуфт: «Ман дар хама ҷо Шуморо пайравӣ мекунам». ⁵⁸ Исо ба $\bar{u}$ ҷавоб дод: «Рӯбоҳон хона ва мурғони ҳаво лона доранд, аммо Фарзанди Инсон ҷое надорад, ки сарашро монда дам гирад» ⁵⁹ ва ба дигаре гуфт: «Аз паси Ман биё». Аммо $\bar{u}$ ҷавоб дод: «Хочаам, иҷозат диҳед, ки аввал ба хонаам баргашта, падарамро ба хок супорам». ⁶⁰ Исо ба $\bar{u}$ гуфт: «Бигзор мурдагон мурдаҳои худро ба хок супоранд, вале ту рафта, дар бораи подшоҳии Худо эълон бикун».

⁶¹ Шаҳси дигаре ба Исо гуфт: «Хочаам! Ман аз пяты меравам, вале иҷозат деҳ, ки аввал бо аҳли хонаводаам хайрухуш кунам». ⁶² Исо ба вай гуфт: «Қасе, ки ба шудгор кардан шурӯъ менамояду баъд ба ақиб нигоҳ мекунад, лоиқ нест, ки дар подшоҳии Худо бошад».

Ҳафтад шогирдашро фиристодани Исо

10 Баъд аз ин Худованд боз ҳафтад* нафари дигарро интихоб намуда, онҳоро ҷуфт-ҷуфт пешопеши худ ба ҳар шаҳру дехоте, ки рафтани буд, фиристод. ² $\bar{U}$ ба онҳо гуфт: «Ҳосили дарав фаровон аст, вале коргарон намерасанд. Аз ин рӯ, аз соҳиби ҳосил илтимос кунед, ки барои ғундоштани ҳосилаш коргаронро фиристад.

* ^{10:1} Дар баъзе нусхаҳои қадими навиштаҷот «ҳафтоду» ду омадааст.

³Биравед! Ҳоло шуморо мисли барра ба байни гургҳо мефиристам. ⁴Бо худ ҳеҷ пул, борхалта ва ё пойафзоли иловагӣ нагиреду дар роҳ бо касе дурудароз саломуалейк накунад. ⁵Ба ҳар хонае, ки медароед, аввал бигӯед: „Сулҳ бод бар ин хонадон!“ ⁶Агар дар он ҷо шахси сулҳпарваре бошад, сулҳи шумо бо ӯ мемонад вагарна, он ба сӯи шумо бармегардад. ⁷Пас дар ба дар нагардеду дар ҳамон хона бимонед ва аз он ҷи ки доранд, бихӯреду бинӯшед, зеро коргар лоиқи он аст, ки музди қорашро бигирад.

⁸Агар ба ягон шахр дароеду шуморо дар он ҷо қабул кунанд, ҳар хӯрокеро, ки пешатон гузоранд, бихӯред, ⁹беморони он шахрро шифо диҳед ва бигӯед: „Подшоҳии Худо ба шумо наздик омадааст“. ¹⁰Вале агар ба шахре дароеду шуморо қабул накунанд, дар кӯчаҳояш гашта, чунин бигӯед: ¹¹„Ҳатто ҷангу ғубори шахри шуморо, ки бар пой мо нишастааст, афшонда ба шумо бармегардонем, вале аниқ бидонед, ки подшоҳии Худо наздик омадааст“. ¹²Ба шумо мегӯям, ки дар ҳамон рӯз ахволи шахрвандони бадқирдори Садум аз ҳоли он шахр сабуктар хоҳад буд.

Шахрҳои имон наоварда

¹³Эй аҳли Кӯрозину аҳли Байт-Сайдо, вой бар ҳоли шумо! Зеро агар он мӯъҷизоте, ки Ман дар байни шумо нишон додам, дар шахрҳои Сур ва Сидун рӯй меоданд, одамони он қайҳо тавба карда, бар тан либоси дағал пӯшида, мӯйканон нишаста нишон меоданд, ки онҳо аз гуноҳҳояшон даст кашаанд. ¹⁴Бинобар ин дар рӯзи ҷазо ахволи шахрвандони Суру Сидун аз ҳоли шумо сабуктар хоҳад буд. ¹⁵Инчунин шумо, эй аҳли Кафарнаҳум, гумон мекунад, ки саратон то ба осмон мерасад, аммо шумо ба дӯзах партофта мешавед. ¹⁶Ҳар кӣ шуморо, шогирдонам, гӯш кунад, Маро гӯш мекунад ва ҳар кӣ аз шумо рӯй гардонад, аз Ман рӯй мегардонад ва ҳар кӣ аз Ман рӯй гардонад, аз шахсе рӯй мегардонад, ки Маро фиристодааст».

Бозгашти ҳафтод шогирд

¹⁷ Ҳафтод* нафар шогирдон бо хушҳолӣ баргашта, ба Исо гуфтанд: «Худовандо! Бо номи Ту ҳатто девҳо ба мо итоат мекунанд». ¹⁸ Ӯ ба онҳо гуфт: «Ман дидам, ки шайтон барқвор аз осмон ба поён афтод; ¹⁹ Ҳоло Ман ба шумо қудратеро додам, ки морону каждумон ва тамоми қувваи душманро поймол кунед ва ба шумо ҳеч чиз зарар расонда наметавонад. ²⁰ Вале на барои он шод бошед, ки рӯхҳо ба шумо итоат мекунанд, балки барои он шодӣ кунед, ки номҳоятон дар осмон навишта шудаанд».

Шодии Исо

²¹ Худи ҳамон лаҳза Исо аз Рӯҳи Муқаддас пур шуда, бо хушҳолӣ гуфт: «Шукри Туро мекунам, эй Падарчон, ҳокими замину осмон, ки ин чизҳоро аз оқилон ва хирадмандон пӯшида мондиву ба одамони оддӣ ошкор сохтӣ. Бале, Падар, хоҳиши неки Ту чунин буд.

²² Падарам ҳама чизро ба Ман додааст. Ҳеч кас ғайр аз Падар намедонад, ки Писар кист. Инчунин ғайр аз Писар ва онҳое, ки Писар интиҳоб кардааст, то Падарро барояшон зоҳир кунанд, ҳеч кас намедонад, ки Падар кист».

²³ Сипас, Исо ба шогирдонаш рӯ оварда, фақат ба онҳо гуфт: «Хушбахтанд чашмоне, ки чизи шумо медадаро мебинанд! ²⁴ Зеро ба шумо мегӯям, ки пайғамбарон ва подшоҳони бисёре мехостанд он чизро бубинанд ва бишнаванд, ки шумо мебинед ва мешунавед. Вале онҳо на диданду на шуниданд».

Масал дар бораи сомарии накӯкор

²⁵ Ҳамин вақт яке аз қонуншиносон барҳест ва Исро озмуданӣ шуда, ба Ӯ чунин савол дод: «Устод! Чӣ

---

* ^{10:17} Дар баъзе нусхаҳои қадими навиштаҷот «ҳафтоду» ду омадааст.

кор бояд бикунам, ки ҳаёти абадӣ насибам гардад?»
²⁶ Исо ҳам аз вай пурсид: «Дар шариат чӣ навишта шудааст? Шумо аз он ҷо чӣ мехонед?»²⁷ Вай ҷавоб дод: «Худованд Худои худро бо тамоми дилу чономон ва бо тамоми қуввату ақлу хушамон дӯст бидорем ва шахсеро, ки наздики мост, мисли худ дӯст бидорем».
²⁸ Исо гуфт: «Дуруст ҷавоб додӣ. Ҳамин тавр бикун ва ҳаёт хоҳӣ дошт».²⁹ Вале ӯ худро сафед карданӣ шуда ба Исо гуфт: «Пас, шахси наздики ман кист?»

³⁰ Исо дар ҷавоб гуфт: «Марде, ки аз Ерусалим ба Ерихӯ мерафт, ба дасти роҳзанҳо афтид. Онҳо ӯро ғорат карда хуб заданд ва дар ҳолати ниммурда партофта рафтанд.³¹ Тасодуфан аз ҳамон роҳ рӯхоние мегузашт ва чун ӯро дид, аз тарафи дигари роҳ гузашта рафт.³² Ҳамчунин марде аз тоифаи Левӣ аз он ҷо мегузашт ва марди захмдорро дидан замон, ӯ низ аз тарафи дигари роҳ гузашта рафт.³³ Вале марди сомарие, ки аз он ҷо савора мегузашт, ба вай наздик шуда, ӯро дид ва дилаш ба ҳоли ӯ сӯхт.³⁴ Сипас назди ӯ омада, захмхояшро бо шароб тоза карду равшан молида баст. Баъд ӯро бардошта ба хараши савор карду ба меҳмонхонае овард ва дар ҳамон ҷо ӯро нигоҳубин намуд.³⁵ Рӯзи дигар ба соҳиби меҳмонхона ду динар дода гуфт: „Ҷӯро нигоҳубин кун ва агар харчат аз ин зиёдтар шавад, вақти баргаштанам онро ба ту бармегардонам”.

³⁶ Хӯш, ба фикри ту кадоме аз ин се нафар ба он марде, ки аз дасти роҳзанҳо ҷабр дида буд, шахси наздик ҳисоб мешавад?»³⁷ «Он касе, ки ба ӯ раҳм кард», — ҷавоб дод шариатдон. «Пас, бирав ва монанди ӯ рафтор кун», — гуфт Исо.

Марто ва Марям

³⁸ Исо ва шогирдонаш сафарашонро давом дода, ба дехае ворид гаштанд. Дар ҳамон ҷо Марто ном зане Ҷӯро дар хонаи худ меҳмондорӣ кард.³⁹ Вай Марям ном хоҳаре дошт, ки пеши пои Исо нишаста ба суханони Ӯ

гӯш меод. ⁴⁰Марто, ки барои меҳмондорӣ намудан бисёр даводав мекард, ба назди Исо омада гуфт: «Хочаам! Шумо парвое надоред, ки хохарам ҳамаи корро ба сари ман партофтааст? Охир, бигӯед, ки ба ман ёрӣ диҳад». ⁴¹«Марто! Марто! — гуфт ба вай Худованд, — ту ғами бисёр чизхоро хӯрда, даводав мекуни. ⁴²Вале фақат як чиз лозим аст. Марям қисми хуберо интиҳоб намудааст ва онро аз ӯ ҳеч кас гирифта наметавонад».

Таълими Исо дар бораи тарзи дуогӯӣ

11 Рӯзе дар ҷое Исо машғули дуогӯӣ буд. Вақте ки дуояшро тамом кард, яке аз шогирдонаш ба ӯ гуфт: «Худовандо! Ҳамон тавре ки Яҳё ба шогирдонаш ёд дода буд, Ту низ ба мо тарзи дуогӯиро ёд деҳ». ²Исо ба онҳо гуфт: «Вақте ки дуо мекунад, чунин бигӯед:

Эй Падар!

Шаъну шараф бод ба номи муқаддаси Ту.

Бигзор подшоҳии Ту биёяд;

³Ба мо ризку рӯзии ҳаррӯзаамонро * бидеҳ

⁴ва гуноҳҳои моро бубахш,

чунон ки мо онҳоеро мебахшем,

ки бо мо нодуруст рафтор мекунам

ва моро ба озмоиш дучор накун».

⁵Пас ба онҳо гуфт: «Фарз мекунем, ки яке аз шумо дӯсте дореду нимаи шаб ба хонаи ӯ рафта, мегӯед: „Эй дӯст, ба ман се дона нон қарз деҳ, ⁶чун яке аз дӯстонам, ки дар сафар буд, ба хонаам омадааст ва ман чизе надорам, ки пеши ӯ гузорам”. ⁷Вале ӯ аз даруни хона чунин ҷавоб медиҳад: „Маро ташвиш надех, чунки дари хонаам баста аст ва ману бачаҳоям аллақай дар ҷойгаҳ хобидаем, ҳоло наметавонам хеста ба ту нон диҳам”. ⁸Ба шумо мегӯям, агар ӯ аз рӯи дӯстӣ хеста чизе надихад, азбаски беист талаб мекунад, маҷбур мешавад, ки хезаду он чизеро, ки талаб мекунад, ба

* 11:3 Ё «пагоҳиамонро».

шумо диҳад. ⁹ Бинобар ин Ман ҳам ба шумо мегӯям: талаб кунед ва ба шумо дода мешавад; бичӯед ва пайдо мекунед; дарро бикӯбед ва он ба рӯятон кушода мешавад. ¹⁰ Чун ҳар кӣ талаб мекунад, ба даст меорад; ҳар кӣ мечӯяд, пайдо мекунад; ва ҳар касе, ки дарро мекӯбад, он ба рӯяш кушода мешавад.

¹¹ Оё дар байни шумо чунин падаре ёфт мешавад, ки агар писараш аз $\bar{y}$ моҳӣ бипурсад, ба ҷои моҳӣ ба дасташ мори захрдор диҳад? ¹² Ё агар писараш тухм бипурсад, ба ҷояш каждум ба $\bar{y}$ диҳад? ¹³ Пас, агар шумо бо ҳамаи дилсиёҳиатон ба фарзандони худ чизҳои хуб дода тавонед, нахонд Падари осмонӣ Рӯҳи Муқаддасро чанд маротиба зиёдтар ба онҳое надихад, ки аз $\bar{Y}$ талаб мекунанд».

Исо ва Баал-Забул

¹⁴ Боре Исо деви як мардро берун кард. Ин дев, деви гунгӣ буд ва вақте ки $\bar{y}$ берун баромад, марди гунг ба гап даромаду мардум ба хайрат афтоданд. ¹⁵ Баъзеи одамон чунин мегуфтанд: «Исо девҳоро бо қудрати Баал-Забул, сардори девҳо берун мекунад». ¹⁶ Дигарон бошанд, $\bar{U}$ ро озмуданӣ шуда, талаб мекарданд, ки аз ҷониби Худо нишонае диҳад. ¹⁷ Вале Исо, ки аз фикрҳои онҳо бохабар буд, гуфт: «Ҳар давлате, ки дар дохили худ аз ҳам ҷудо шуда ҷанг мекунад, ба зудӣ барҳам меҳӯрад ва ҳар хонае, ки дар байни аъзоёнаш ҷудой меафтад, вайрон мегардад. ¹⁸ Инак, агар шайтон дар худ ба ду қисм ҷудо шавад, магар давлаташ устувор монда метавонад? Шумо мегӯед, ки Ман девҳоро ба воситаи Баал-Забул берун мекунам. ¹⁹ Агар Ман девҳоро бо қудрати Баал-Забул берун мекарда бошам, пас, пайравони худатон-чи? Онҳо бо қадом қудрат берун мекунанд? Бигзор онҳо шуморо ҳукм

---

* ^{11:11} Дар баъзе нусхаҳои қадими навиштаҷот дохил шудааст: «нон бипурсад, ба ҷои нон санг диҳад ё агар...»

кунанд. ²⁰Аммо, агар Ман бо қувваи Худо девхоро берун мекарда бошам, аз ин бармеояд, ки подшоҳии Худо аллакай ба ҳаёти шумо омадааст.

²¹Вакте ки марди пурзӯру мусаллаҳ қасрашро побонӣ мекунад, ба чизу чораи ӯ зараре намерасад. ²²Вале ҳангоме ки шахси аз вай пурзӯртар ба ӯ ҳамла карда, ғолиб мебарояд, аслихаеро, ки соҳиби хона ба он умед баста буд, аз вай кашида мегираду чизи бадастовардаашро бо шариконаш тақсим мекунад.

²³Касе, ки тарафдори Ман нест, дар асл муқобили Ман аст ва касе, ки дар ҷамъ овардани одамон ба Ман ёрӣ намедихад, дар асл онхоро пароканда мекунад.

Бозгаштани рӯҳи нопок

²⁴Фарз кардем, рӯҳи нопок аз шахсе берун карда мешавад. Баъд ин рӯҳ бо нияти пайдо кардани манзили зист ҷойҳои беобро давр мезанаду онро наёфта, ба худ мегӯяд: „Э, ба хонаи пештараам бармегардам”, – ²⁵ва баргашта мебинад, ки ин хона ба тартиб овардаву рӯбучиншуда аст. ²⁶Пас, рӯҳи нопок рафта, ҳафт рӯҳи аз худаҳам бадтарро меорад ва ҳамаи онҳо ба он хона даромада зиндагӣ мекунанд. Дар натиҷа аҳволи он шахс аз ҳолати аввалааш ҳам бадтар хоҳад шуд».

Хушбахтии ҳақиқӣ

²⁷Ҳангоме ки Исо ин суҳанонро мегуфт, зане аз миёни мардум хитоб кард: «Хушбахт аст он зане, ки Шуморо таваллуд карда шир додааст!» ²⁸Исо бошад гуфт: «Вале онҳое, ки каломи Худоро мешунаванду аз рӯи он амал мекунанд, хушбахттаранд».

Мардуми нишонаи осмонӣ талаб мекунанд

²⁹Мардуми зиёде дар гирди Исо ҷамъ меомаданд ва ӯ суҳан оғоз намуда гуфт: «Чӣ бад аст насли ҳозира, ки нишонаеро талаб мекунад, вале ғайр аз нишонаи Юнуси пайғамбар ба онҳо нишонаи дигаре дода

намешавад. ³⁰Зеро, ҳамон тавре ки Юнус бар мардуми шаҳри Нинве нишонае буд, Фарзанди Инсон низ бар ин насл нишонае хоҳад шуд. ³¹Дар рӯзи ҷазо маликаи сарзамини Сабо бархеста ин наслро айбдор мекунад, зеро ӯ аз як гӯшаи дунё барои шунидани ҳикмати шох Сулаймон омада буд. Ҳол он ки каси бузургтар аз Сулаймон дар ин ҷост! ³²Дар рӯзи ҷазо бошад, шаҳрвандони Нинве бархеста, насли шуморо айбдор мекунанд, зеро онҳо бо шунидани пайғоми Юнус тавба карданду аз гуноҳхояшон даст кашиданд. Ҳол он ки каси бузургтар аз Юнус дар ин ҷост!

Чароғи бадан

³³Ҳеч кас чароғро даргиронда, ба ҷои чашмнорас ва ё ба тағи тағора намегузорад, баръакс, онро ба чароғ-поёе мегузорад, то онҳое, ки ба хона мебароянд, равшаниро бубинанд. ³⁴Чашм чароғи бадан аст. Чун чашм солим аст, бадани одам пур аз равшани мегардад, вале агар солим набошад, одамро торикӣ фаро мегирад. ³⁵Эҳтиёт бошед, то он нуре, ки дар шумост, боз торикӣ набошад! ³⁶Пас, агар тамоми баданатон пур аз равшани бошад дар худ ҳеч торикие надошта бошед, ба монанди он чароғе, ки бо дурахши худ шуморо мунаввар месозад, тамоми баданатон равшан хоҳад буд».

Роҳбарони диниро таъна задани Исо

³⁷Вақте ки Исо ин суханонро мегуфт, яке аз фарисиён Ҷоро ба хонаи худ ба меҳмонӣ даъват намуд ва Исо ба хонаи ӯ даромада, ба сари дастархон нишаст. ³⁸Фарисӣ хайрон шуд, ки Исо пеш аз хӯрдани хӯрок даст нашуст. ³⁹Вале Худованд ба он фарисӣ гуфт: «Ҳамин шумо, фарисиён, беруни косаву табақи худро мешӯед, аммо дарунатон пур аз хасисию бадӣ аст. ⁴⁰Эй беақлон! Оё ҳамон як Офаранда тамоми чизеро, ки ҳам дар берун ва ҳам дар дарун аст, наофаридааст?

⁴¹ Пас он чӣ дар даруни коса доред ба камбағалон садака диҳед ва хама чиз бароятон пок мегардад.

⁴² Вой бар холи шумо, эй фарисиён, ки аз ҳосили пудинаву кашнизу дигар намуди гиёҳҳо хиссаи даҳумро ба Худо месупоред, аммо таълимотро дар бораи адолат ва муҳаббати Худо беаҳамият мемонед. Шумо мебоист ин қонунҳоро риоя мекардеду қонунҳои дигарро низ безътибор наемондед.

⁴³ Вой бар ҳолатон, эй фарисиён, шумо дӯст медоред, ки дар ибодатхонаҳо болонишин бошед дар бозорҳо ба шумо салом диҳанд.

⁴⁴ Вой бар холи шумо, ки ба қабрҳои белавҳасанг монанд ҳастед ва мардум нафаҳмида онҳоро зерӣ по мекунанду ҳаром мешаванд».

⁴⁵ Он гоҳ яке аз қонуншиносон ба Исо гуфт: «Устод! Шумо бо ин суҳбатон моро ҳам таҳқир мекунад».

⁴⁶ Вале Исо гуфт: «Вой бар холи шумо низ, эй шариятдонон, ки бори бениҳоят вазнинро ба гардани мардум бор мекунеду дастатонро ҳам намечунбонед, ки ба онҳо ёрӣ диҳед.

⁴⁷ Вой бар холи шумо, ки барои пайғамбарон мақбараҳо месозед. Охир, ҳамон пайғамбаронро ачдодони шумо куштаанд. ⁴⁸ Бо ин амалатон шумо тасдиқ мекунед, ки бо қорҳои ачдодонатон розӣ ҳастед, чунки онҳо пайғамбаронро мекуштанд, шумо бошед, барои пайғамбарон мақбараҳо месозед. ⁴⁹ Барои ҳамин Ҳикмати Худо эълон мекунад: „Ба наздашон пайғамбарону вакилонро мефиристам ва онҳо баъзеашонро мекушанду баъзеи дигарашонро дунболагирӣ мекунанд”. ⁵⁰ Пас мардуми ин насл барои хуни тамоми пайғамбароне, ки аз аввали офариниши дунё рехта шудааст, ҷазо хоҳанд дид, ⁵¹ яъне аз хуни Ҳобил сар карда, то хуни Закарё, ки дар байни қурбонгоҳу муқаддастарин ҷои Хонаи Худо кушта шуда буданд. Бале, бидонед, ки мардуми ин насл барои хамаи ин ҷавоб хоҳад дод.

⁵² Вой бар холи шумо, эй конуншиносон, ки калиди дарвозаи донишро бо худ бурда, ҳам худатон аз он надаромадед ва ҳам ба онхое, ки мехоханд дароянд, монё мешавед».

⁵³ Вақте Исо аз он чо мерафт, шариатдонон ва фарисиёни бағазабомада Ҷро ба холаш нагузошта, аз ҳар хусус саволборон мекарданд. ⁵⁴ Онҳо мехостанд аз забони Исо сухани нолоикеро шунида, ба Ҷ тӯхмат кунанд.

Ҳазар аз дурӯягии фарисиён

12 Дар ин миён ҳазор-ҳазор одамон чамъ омада, якдигарро тела меоданд ва Исо аввал ба шогирдони худ мурочиат карда гуфт: «Худро аз хамиртуруши фарисиён, ки дурӯягӣ аст, эҳтиёт кунед. ² Зеро ҳеч чизи пӯшидае нест, ки ошкор нашавад ва ҳеч чизи пинҳоне нест, ки маълум нагардад. ³ Пас он чиро, ки дар торикӣ гуфта будед, дар рӯшноӣ хоҳанд шунид ва он чиро, ки шумо дар пинҳонӣ пичиррос карда гуфтед, аз болои бомҳо эълон хоҳанд кард.

⁴ Ба шумо мегӯям: Эй дӯстонам, аз онхое, ки ҷисматонро мекушанд ва баъд аз он ҳеч кори дигаре карда наметавонанд, натарсед. ⁵ Ман ба шумо мефаҳмонам, ки аз кӣ бояд тарсед. Аз он касе тарсед, ки баъд аз куштан шуморо ба дӯзах партофта метавонад. Бале, ба шумо мегӯям, ки аз Ҷ бояд битарсед.

⁶ Магар ба ду танга панҷ гунчишк фурӯхта намешавад? Вале Худо ҳар як гунчишкро ҳам дар хотираш нигоҳ медорад ⁷ ва ҳар тори мӯйи саратон ҳам ба ҳисоб гирифта шудааст. Бинобар ин натарсед, шумо аз бисёр гунчишкҳо ҳам киматтар хастед.

⁸ Ба шумо мегӯям: ҳар кӣ дар пеши мардум гӯяд, ки пайрави Ман аст, Фарзанди Инсон низ дар назди фариштагони Худо пайрави Ман будани ӯро тасдиқ мекунад. ⁹ Лекин, ҳар кӣ дар пеши мардум Маро рад кунад, Фарзанди Инсон низ дар пеши фариштагони Худо ӯро рад мекунад.

¹⁰ Ҳар кӣ бар зидди Фарзанди Инсон сухане бигӯяд, бахшида мешавад, лекин касе, ки бар зидди Рӯҳи Муқаддас сухани кофирона бигӯяд, бахшида нахоҳад шуд.

¹¹ Вақте шуморо ба ибодатхонаҳо, ба назди сардорону ҳукуматдорон меоранд, ғам нахӯред, ки чӣ хел бояд ҷавоб диҳед ё чӣ бояд гӯед. ¹² Зеро Рӯҳи Муқаддас ба шумо ёд медиҳад, ки ҳамон лаҳза чӣ бояд бигӯед».

Масал дар бораи бойи нодон

¹³ Марде аз байни мардум ба Исо гуфт: «Устод! Ба бародарам бигӯ, ки меросро бо ман тақсим кунад».

¹⁴ Исо ҷавоб дод: «Эй мард, кӣ Маро бар шумо қозӣ ё довар таъин кардааст?» ¹⁵ Сипас, ба ҳама мурочиат карда гуфт: «Аз ҳар гуна хирсу чашмгуруснагӣ ҳазар кунед, зеро ҳаёти одам аз зиёлатии бойигариаиш иборат нест».

¹⁶ Баъд ба онҳо масалеро гуфт: «Замини як марди бой ҳосили фаровоне ба бор овард. ¹⁷ Вай худ ба худ фикр карда гуфт: „Чӣ қор бояд кунам, охир барои чамъ кардани ҳосили худ чое надорам?“ ¹⁸ Баъд гуфт: „Ана чӣ қор мекунам – анборҳои худро вайрон карда, қалонтарашро месозам ва тамоми ҳосилу бойигариаи амро ба он чо бурда, ¹⁹ ба худ мегӯям: Акнун ту бойигарии бисёре дорӣ, ки барои солҳои зиёде мерасад. Истироҳат кун, бихӯр, бинӯш ва аз кайфу сафои зиндагӣ бебаҳра намон“. ²⁰ Вале Худо ба вай гуфт: „Эй нодон! Ҳамин шаб қонат аз ту талаб карда мешавад. Пас, он чӣ захира кардаӣ, насиби кӣ мегардад?“

²¹ Ҳамин тавр бо ҳар касе мешавад, ки барои худ бойигарӣ чамъ мекунад, вале дар назари Худо бой нест».

Ғам нахӯрдан

²² Исо ба шогирдони худ гуфт: «Бинобар ин ба шумо мегӯям: на ташвиши онро кашед, ки дар зиндагиатон чӣ меҳӯред ва на ғами баданатонро хӯред, ки чӣ ме-пӯшед. ²³ Охир зиндагӣ муҳимтар аз хӯрок ва бадан

муҳимтар аз пӯшок аст. ²⁴Ба зоғҳо нигоҳ кунед, онҳо на мекоранд, на медараванд, на анбор доранду на қадон, вале Худо ризку рӯзиашонро мефиристад ва шумо нисбат ба паррандаҳо қадри баландтаре доред!

²⁵Қадоме аз шумо бо ғам хӯрдан метавонед умратонро ақаллан як соат дарозтар кунед? ²⁶Пас, агар шумо чунин як кори ночизро иҷро карда натавонед, чаро ғами чизҳои дигарро меҳӯред?

²⁷Ба нашъунамои гулҳои савсан нигоҳ кунед: Онҳо на меҳнат мекунанду на мересанд^{**}, лекин ба шумо меғӯям, ки ҳатто шох Сулаймон бо тамоми ҳашамату бойигариаш мисли яке аз онҳо либоси зебоне напӯшидааст. ²⁸Пас, агар Худо алафи сахроиро, ки имрӯз ҳасту пагоҳ ба оташ партофта мешавад, чунин пӯшонад, шуморо низ, эй сустимонҳо, пӯшонда метавонад! ²⁹Шумо ғам хӯрда, аз пайи он нашавед, ки чӣ меҳӯреду чӣ менӯшед. ³⁰Ин ғами асосии тамоми халқҳои дигар аст, вале Падари шумо медонад, ки ҳамаи ин чизҳо ба шумо лозиманд. ³¹Танҳо подшоҳии Ҷоро бичӯед ва Ҷор бар замми он ба шумо ин чизҳоро хоҳад дод.

³²Эй рамаи хурди гӯсфандон, натарсед! Зеро иродаи Падаратон чунин аст, ки подшоҳиро ба шумо диҳад. ³³Он чиро, ки доред, бифурӯшед ба камбағалон садақа диҳед. Ҳамёнхоеро ба даст оред, ки ҳеч вақт намедаранд. Дар осмон бойигариеро чамъ кунед, ки ҳеч вақт тамом намешавад, чунки дасти дузд ба он ҷо намерасад ва қуя онро намезанад. ³⁴Зеро ба он ҷое, ки бойигарӣ доред, дилатон кашол аст.

Хизматгорони хушёр

³⁵Ҳар яки шумо миёнатонро баста, чароғашро равшан нигоҳ доред. ³⁶Ба монанди хизматгороне бошед,

* 12:25 Ӯ «қадатонро баландтар кунед».

** 12:27 Дар баъзе нусхаҳои қадими навиштаҷот омадааст: «Ба нашъунамои гулҳои савсан нигоҳ кунед: онҳо на мересанду на мебофанд».

ки интизори аз тӯй баргаштани соҳибашон ҳастанд, то ки вақти баргашта дарро кӯфтани соҳибашон, онро зуд ба рӯяш кушоянд.

³⁷Хушбахтанд хизматгороне, ки соҳибашон вақти баргашта омадан онҳоро бедор меёбад. Ба ростӣ ба шумо мегӯям, ки худи соҳиб миёнашро баста, онҳоро ба сари дастархон мешинонад ва ба онҳо хизмат мекунад. ³⁸Хушбахтанд онҳое, ки соҳибашон хоҳ ними шаб, хоҳ наздики субҳ баргашта, онҳоро бедор меёбад. ³⁹Бидонед, ки агар соҳибхона вақту соати омадани дуздҳо донед, вай ^{*}намегузорад, ки дузд ба хонааш зада дарояд. ⁴⁰Пас, шумо низ бояд ба омадани Фарзанди Инсон тайёр бошед, зеро Вай вақте меояд, ки интизораш нестед».

Хизматгорони бовафо ва бевафо

⁴¹Петрус гуфт: «Худовандо! Ин масалро танҳо барои мо ё барои ҳама гуфти?» ⁴²Худованд ҷавоб дод: «Монанди ҳамон хизматгори бовафову хирадманд бошед, ки соҳибаш дилпуруна метавонад ӯро бар хизматгорони дигар назоратчӣ таъин кунад ва ба ӯ дар вақти муайяншуда додани хӯрду хӯроки онҳоро боварӣ намояд.

⁴³Хушо хизматгоре, ки ӯро соҳибаш хангоми баргаштан дар сари иҷрои вазифааш меёбад. ⁴⁴Ба ростӣ мегӯям, ки соҳибаш вайро бар тамоми молу мулкаш назоратчӣ таъин менамояд. ⁴⁵Вале агар он хизматгор фикр кунад, ки соҳибаш дер карда истодааст ва хизматгоронро, марду занро фарқ накарда, латту кӯб кунад ва ба хӯрдану нӯшидану мастигарӣ машғул шавад, ⁴⁶ана, он гоҳ дар вақту соате, ки хизматгор аз он беҳабару мунтазираш нест, соҳибаш бармегардад ва ӯро ду пора карда, насиби беимононро медиҳад. ⁴⁷Хизматгоре, ки хоҳиши соҳибашро медонад, вале онро иҷро намекунад

---

* 12:39 Дар баъзе нусхаҳои қадими навиштаҷот дохил шудааст: «посбонӣ мекунад ва...»

ва ичро карданӣ ҳам нест, сахт лат карда мешавад. ⁴⁸Аммо хизматгоре, ки иродаи сохибашро надонида, кори баде мекунад, ҷазои сабуктаре мебинад. Ба ҳар касе, ки зиёд дода шудааст, аз ӯ низ зиёд пурсида мешавад ва ба ҳар касе, ки чизи бисёре боварӣ карда шудааст, аз вай низ бисёртар талаб карда мешавад.

Ҷудой байни одамон

⁴⁹Ман омадам, ки дар рӯи замин оташ даргиронам ва бисёр мецохам, ки он зудтар фурузон гардад. ⁵⁰Ҳамон тавре ки одам дар вақти таъмид гирифтани ба об ғӯта мезанад, Ман низ бояд ба азоби марговар ғӯтавар гардам ва то ба амал омадани ин кор норухат ҳастам. ⁵¹Шумо гумон мекунед, ки Ман барои ба замин овардани сулҳ омадаам? Баръакс, на барои сулҳ, балки барои ҷудой андохтани омадаам. ⁵²Баъд аз ин агар дар хонае панҷ нафар бошанд, аз ҳам ҷудо хоҳанд шуд: се нафар ба ду нафар ва ду нафар ба се нафар зид мебароянд. ⁵³Падар бар зидди писараш ва писар бар зидди падараш, модар бар зидди духтараш ва духтар бар зидди модараш, хушдоман бар зидди келинаш ва келин бар зидди хушдоманаш мебарояд».

Фаҳмидани замон

⁵⁴Ҳамчунин ба мардум гуфт: «Вақте мебинед, ки аз ғарб абре пайдо мешавад, дарҳол мегӯед: „Бояд борон борад” ва чунин мешавад. ⁵⁵Ва ҳангоме ки боди ҷанубӣ мезазад, мегӯед: „Ҳаво гарм мешавад” ва ҳамин тавр ҳам мешавад. ⁵⁶Эй дурӯяхо! Шумо нишонаҳои заминро осмонро дида чӣ гуна шудани хаворо фаҳмида метавонед чаро фаҳмида наметавонед, ки ҳоло чӣ замоне фаро расидааст?

Ошти шудан бо даъвогар

⁵⁷Барои чӣ худи шумо муайян карда наметавонед, ки чӣ бояд кунед? ⁵⁸Охир, вақте ки бо даъвогар ба

пеши қозӣ меравед, бояд ҳаматарафа кӯшиш кунед, ки дар роҳ бо даъвогар ошті шавед, вагарна ӯ шуморо ба назди қозӣ мебарад ва қозӣ шуморо ба дасти зиндонбон месупораду вай шуморо ба зиндон мепартояд.⁵⁹ Росташиро мегӯям, ки то тангаи охирини қарзатонро надихед, ҳаргиз аз ҳабс намебароед».

Даъват ба тавба

13 Дар ин маврид баъзеҳо ба назди Исо омада, дар бораи чалилиёне нақл карданд, ки Пилотус онҳоро хангоми қурбонӣ карданашон кушт. ² Исо дар ҷавоби онҳо гуфт: «Ба гумонатон ин чалилиён аз чалилиёни дигар гунаҳкортар буданд, ки бо онҳо чунин ходиса рӯй дод? ³ Не, мегӯям ба шумо! Вале, агар тавба карда, аз гуноҳхоятон даст накашед, ҳамаатон монанди онҳо нобуд мешавед. ⁴ Ё ба фикратон он ҳаждаҳ нафаре, ки манораи Шилӯаҳ ба болояшон чаппа шуда нобудашон кард, аз дигар сокинони Ерусалим гунаҳкортар буданд? ⁵ Не, мегӯям ба шумо! Вале, агар тавба карда, аз гуноҳхоятон даст накашед, ҳамаатон монанди онҳо нобуд мешавед».

Масал дар бораи дарахти анчири бемева

⁶ Исо чунин масалеро гуфт: «Дар тоқзори як мард дарахти анчире шинонда шуда буд. Вай омада, аз он мева ҷустуҷӯ кард, вале чизе наёфт. ⁷ Пас, ба боғбон гуфт: „Се сол боз ман меоям, то аз ин дарахт мевае пайдо бикунам, вале чизе намеёбам. Онро бурида парто! Чаро заминро беҳуда банд мекунад?“ ⁸ Вале боғбон ҷавоб дод: „Хоча! Як соли дигар ҳам онро набуред. Ман гирдаширо побел карда, ба замин пору меандозам. ⁹ Агар соли оянда мева диҳад, хуб мешавад ва агар надихад, баъд бибуред”».

Шифо ёфтани зан дар рӯзи истироҳат

¹⁰ Дар яке аз рӯзҳои истироҳат Исо дар ибодатхона мардумро таълим меод. ¹¹ Дар он ҷо зане хузур дошт,

ки ҳаждаҳ сол боз гирифтори рӯҳи нопок буд. Аз ин сабаб миёни зан ҳам гашта, ӯ ҳеч қоматашро рост карда наметавонист. ¹²⁻¹³ Исо инро дида, ба наздаш даъват кард ва дастонашро бар ӯ гузошта, гуфт: «Эй зан! Ту аз бемориат раҳой ёфтӣ». Қомати зан дарҳол рост шуда, вай Худоро ҳамду сано хонд.

¹⁴ Сардори ибодатхона, аз он ки Исо дар рӯзи истироҳат занро шифо бахшид, хашмгин шуда, ба мардум гуфт: «Барои қор қардан шаш рӯз ҳаст ва бояд на дар рӯзи истироҳат, балки дар яке аз ҳамин рӯзҳо омада, шифо ёбед». ¹⁵ Вале Худованд дар ҷавоб гуфт: «Эй дурӯягон! Магар ҳар яки шумо дар рӯзи истироҳат банди барзагов ё хари худро кушода онҳоро аз оғил берун намебароред, то рафта об бихӯранд? ¹⁶ Ҳол он ки ин зан аз авлоди Иброҳим аст ва шайтон ӯро ҳаждаҳ сол боз дар бандҳои худ нигоҳ медошт! Пас, навод мумкин набошад, ки ӯ дар рӯзи истироҳат аз ин бандҳо озод шавад?!»

¹⁷ Бо ин суҳанонаш ӯ душманонашро шарманда кард ва тамоми мардум аз қорҳои аҷибе, ки ӯ мекард, шод мешуданд.

Масал дар бораи донаи хардал ва хамиртуруш

¹⁸ Исо гуфт: «Подшоҳии Худо ба чӣ монанд аст? Ман онро ба чӣ ташбеҳ диҳам? ¹⁹ Он ба донаи хардал монанд аст, ки шахсе гирифта, дар боғи худ мекорад. Он рӯида, дарахти калоне шуду паррандаҳо дар миёни шоҳаҳояш лона гузоштанд».

²⁰ Боз гуфт: «Подшоҳии Худоро ба чӣ монанд кунам? ²¹ Вай монанди он аст, ки зане хамиртуруше мегираду бо як тағора орд омехта, хамир мекунад ва баъд тамоми хамир мерасад».

Дари танг

²² Исо дар шаҳру деҳаҳо гашта мардумро таълим меод. Вай ба сӯи Ерусалим равона буд. ²³ Шахсе аз ӯ

пурсид: «Хочаам! Магар шумораи ками одамон начот меёбанд?» Вай ба мардум гуфт: ²⁴«Саъю кӯшиш кунед, то аз дари танг дароед, зеро ба шумо мегӯям, ки бисёр қасон кӯшиш хоҳанд кард, ки аз он дар дароянд, вале ин ба онҳо муяссар нахоҳад шуд. ²⁵Вақте ки сохибхона хеста дарро маҳкам мекунад, шумо дар берун мемонед ва дарро кӯфта мегӯед: „Хоча! Дарро ба рӯи мо бикушо!“. Вале ӯ ба шумо чунин ҷавоб медиҳад: „Ман намедонам шумо аз кучо ҳастед!“. ²⁶Он вақт шумо мегӯед: „Мо ҳамроҳи ту меҳӯрдему менӯшидем. Ту дар кӯчаҳои мо мардумро таълим медодӣ“. ²⁷Вале ӯ ба шумо ҷавоб хоҳад дод: „Ман намедонам шумо аз кучо ҳастед, дур шавед аз ман, эй ҳамаи бадкорон!“. ²⁸Ва вақте ки шумо дар подшоҳии Худо Иброҳим, Исхок, Ёқуб ва тамоми пайғамбаронро мебинед худатон аз он ҷо ронда мешавед, аз дард дандон ба дандон зада гиря мекунад.

²⁹Мардум аз шарқу ғарб ва шимолу ҷануб омада, дар гирди дастархони подшоҳии Худо менишинанд ³⁰ва баъзе аз онҳое, ки холо дар сафи ақиб ҳастанд, дар сафи пеш мешаванд ва баъзе аз онҳое, ки дар сафи пеш ҳастанд, дар сафи ақиб мешаванд».

Дилсӯзии Исо дар ҳаққи Ерусалим

³¹Ҳамин вақт чанд нафар аз фарисиён ба назди Исо омада гуфтанд: «Ба шумо лозим аст, ки аз ин ҷо баромада раведи сафаратонро давом диҳед, зеро Ҳиродус мехоҳад шуморо бикушад». ³²Исо ба онҳо гуфт: «Рафта, ба он рӯбоҳ бигӯед, ки Ман имрӯзу пагоҳ девҳоро берун карда, мардумро шифо медиҳам ва рӯзи сеюм қорамро тамом мекунам. ³³Вале Ман бояд имрӯз, пагоҳ ва ҳам баъд аз пагоҳ роҳамро давом диҳам, зеро ин хел шуданаш мумкин нест, ки пайғамбар берун аз Ерусалим ҳалок гардад.

³⁴Эй Ерусалим, Ерусалим! Пайғамбаронро мекушиву онҳоеро, ки Худо ба наздат мефиристад, сангсор

мекуни! Ман борхо орзу доштам, мисли мурге, ки чӯ-чахошро зери болхош чамъ мекунад, сокинонатро дар гирди худ чамъ оварам, вале ту роҳ надодӣ! ³⁵Пас холо хонаат бепарастор мемонад. Ба шумо мегӯям, ки то „Баракат ёбад касе, ки аз номи Худованд меояд!“ нагӯед, Маро нахоҳед дид».

Шифо ёфтани марди бемор

14 Боре, дар рӯзи истироҳат Исо барои хӯрдани хӯрок ба хонаи яке аз сардорони фарисиён рафт ва онҳо корҳои Ҷро мушоҳида мекарданд. ²Дар рӯ ба рӯи Исо марде менишаст, ки баданаш варам карда буд. ³Исо ба қонуншиносону фарисиён мурочиат намуда гуфт: «Дар рӯзи истироҳат касеро шифо додан мумкин аст ё не?» ⁴Онҳо хомӯш монданд, Ҷ бошад, ба бемор даст расонда шифо бахшиду ҷавоб дод. ⁵Сипас ба онҳо гуфт: «Агар бача* ва ё барзагови яке аз шумо дар рӯзи истироҳат ба чоҳ афтад, магар онро зуд берун намебароред?» ⁶Вале онҳо ба Ҷ ҷавобе дода натавонистанд.

Таълим дар бораи ҷойталабӣ

⁷Исо мушоҳида мекард, ҷӣ тавр меҳмонон меҳостанд ҷойҳои болотарро ишғол кунанд, бинобар ин ба онҳо масалеро гуфт: ⁸«Вақте ки ба тӯи арӯсӣ даъват мешавӣ, аз боло гузашта нашин, чун шояд шахсе даъват шуда бошад, ки аз ту баобрӯтар аст. ⁹Он гоҳ соҳибхонае, ки ҳарду шуморо даъват кардааст, омада ба ту нагӯяд: „Ҷоятро ба ӯ бидех“. Он вақт шарм дошта, маҷбур мешавӣ, ки ба поён гузашта шинӣ. ¹⁰Баръакс, вақте ки тӯро даъват мекунанд, омада дар ҷои поён бишин, то соҳибхона омада, ба ту бигӯяд: „Дӯстам, болотар бишин“. Он гоҳ иззату эҳтиромат дар пеши назари ҳамаи онҳое, ки дар гирди дастархон

* ^{14:5} Дар баъзе нусхаҳои қадими навиштаҷот омадааст: «хар».

нишастаанд, ба чо оварда мешавад. ¹¹ Зеро ҳар кӣ худро калон гирад, паст мешавад ва баръакс, ҳар касе, ки худро хоксор гирад, сарбаланд хоҳад шуд».

¹² Баъд ба соҳибхонае, ки Ӯро даъват карда буд, гуфт: «Вақте ки зиёфате ташкил мекунӣ, дӯстон, бародарон, хешон ва ҳамсояҳои бойи худро даъват накун, чунки онҳо низ туро даъват мекунанду некиатро бармегардонанд. ¹³ Бехтараш вақти зиёфат оростан камбағалону маъюбон ва шалхову нобиноёнро даъват намо. ¹⁴ Он гоҳ хушбахт хоҳӣ шуд, чунки онҳо некиатро баргардонда наметавонанд, вале дар рӯзе, ки некон зинда мешаванд, Худо некиатро ба ту бармегардонад».

Масал дар бораи зиёфати калон

¹⁵ Инро шунида яке аз меҳмонон ба Исо гуфт: «Хушбахт аст он касе, ки дар подшоҳии Худо хӯрок бихӯрад!»

¹⁶ Аммо Исо ба ӯ гуфт: «Марде зиёфати калоне орошта, мардуми зиёдро даъват намуд. ¹⁷ Чун вақти хӯрдани хӯрок расид, хизматгорашро фиристод, то ба даъватшудагон бигӯяд: „Биёед, аллакай ҳама чиз тайёр аст”. ¹⁸ Ҳамин вақт ҳама, яке аз паи дигар ба узрҳои даромаданд. Якумаш гуфт: „Ман замин харидам ва бояд рафта, онро бубинам. Хоҳиш мекунам, маро бубахшед”. ¹⁹ Дигаре гуфт: „Ман панҷ чуфт барзагов харидам ва холо барои санҷидани онҳо меравам. Илтимос мекунам, маро бубахшед”. ²⁰ Саввумӣ гуфт: „Ман зан гирифтаам, бинобар ин рафта наметавонам”. ²¹ Хизматгор баргашта ин хабарро ба хоҷааш расонд. Он гоҳ хоҷа дар ғазаб шуда, ба хизматгораш фармон дод: „Зудтар ба кӯчаву тангкӯчаҳои шаҳр рафта, камбағалон, маъюбон, шалҳо ва нобиноёнро ба ин чо биёр”. ²² Хизматгор гуфт: „Хоҷаам! Фармонатонро иҷро намудам, вале боз ҳам чойҳои холӣ ҳастанд”. ²³ Сипас хоҷа ба хизматгор гуфт: „Қад-қади роҳҳои васеъу танг гашта, мардумро ба омадан мачбур кун, то ки хонаам пур шавад.»

²⁴ Ба шумо мегӯям, ҳеч нафаре, ки аз аввал даъват шуда буд, мазаи хӯроки идонаи маро нахоҳад чашид».

Исоро пайравӣ намудан

²⁵ Ҳамроҳи Исо мардуми бисёре равона буданд ва ӯ ба онҳо рӯ оварда гуфт: ²⁶ «Касе, ки пеши Ман меояду Маро бештар аз падару модараш, зану фарзандонаш, бародарону хоҳаронаш ва зиёдтар аз ҷони худ дӯст намедорад, шогирди Ман шуда наметавонад. ²⁷ Касе, ки салиби азобу маргашро бо худ набардошта аз паи Ман ояд, шогирди Ман шуда наметавонад. ²⁸ Зеро кӣ аз байни шумо қалъае сохтани мешаваду аввал нишаста харчи онро ҳисоб намекунад, то бифаҳмад, ки имконияти ба анҷом расондани сохтмонро дорад ё не? ²⁹ То мабодо баъд аз гузоштани пойдевор он сохтмонро ба охир расонда натавонад ва ҳамаи онҳое, ки инро мебинанд, писханд зада ³⁰ гӯянд: „Ин мард сохтмонро сар карду ба тамои кардани он қувваташ нарасид”. ³¹ Ҳамчунин подшоҳе низ пеш аз ба ҷанги зидди подшоҳи дигар баромадан, аввал бояд нишаста, нағзакак фикр кунад, ки оё метавонад бо даҳ ҳазор сарбози худ ба подшоҳе, ки бо бист ҳазор сарбозаш бар зидди ӯ меояд, муқобилат нишон диҳад? ³² Пас, агар натавонад, ҳанӯз ки душманаш дур аст, сафиронашро барои сулҳ бастан мефиристад. ³³ Айнан ҳамин тавр ҳеч яке аз шумо то аз тамоми ҷизу чораи худ даст накашед, наметавонед шогирди Ман бошед.

Сифати намак

³⁴ Шумо медонед, ки намак ҷизи хуб аст, вале агар намак сифаташро гум кунад, магар онро боз шӯр карда мешавад? ³⁵ Он вақт намак барои ҳеч чиз ба кор намеояд: на барои замин ва на барои пору. Онро бароварда мепартоянд.

Ҳар кӣ Маро мешунавад, бигзор гӯш кунад!»

Масал дар бораи гӯсфанди гумшуда

15 Бисёр андозгирон ва дигар касоне, ки гунаҳкор ҳисоб мешуданд, барои шунидани суханони Исо ба наздаш меомаданд. ² Вале фарисиён ва шариатдонон норозигии худро баён карда, мегуфтанд: «Ин мард гунаҳкоронро қабул мекунад ва ҳамроҳашон хӯрок мехӯрад». ³ Бинобар ин Исо ба онҳо чунин масалро гуфт: ⁴ «Фарз мекунем, ки нафаре аз шумо сад сар гӯсфанд дораду якеашро гум мекунад. Магар наваду нӯхтоашро дар чароҳгоҳ гузошта, то ёфтани он гӯсфанди гумшуда аз паи вай намеравад? ⁵ Ва чун ёбад, бо хурсандӣ онро болои китфонаш бардошта ⁶ ба хонааш меояд ва дӯстону ҳамсояҳояшро чеғ зада мегӯяд: „Бо ман хурсандӣ кунед. Ман гӯсфанди гумшудаамро ёфтам”. ⁷ Ба шумо мегӯям, дар осмон барои як гунаҳкоре, ки аз гуноҳ даст кашида, тавба мекунад, хурсандии зиёдтаре мешавад, назар ба он наваду нӯх накӯкоре, ки ба тавба ҳеҷ эҳтиёҷ надоранд.

Масал дар бораи тангаи гумшуда

⁸ Фарз мекунем, ки зане даҳ тангаи нукра дораду якеашро гум мекунад. Магар вай чароғро даргиронда, хонаро рӯфта, бодикқат намекобад, то онро пайдо бикунад? ⁹ Ва чун ёбад, дугонахову ҳамсоягони худро чеғ зада мегӯяд: „Бо ман хурсандӣ кунед, чун тангаи гумкардаамро ёфтам”.

¹⁰ Ба шумо мегӯям, фариштагони Худо ҳам барои як гунаҳкоре, ки аз гуноҳ даст кашида, тавба мекунад, айнан ҳамин тавр хурсандӣ мекунанд».

Писари гумроҳшуда

¹¹ Боз гуфт: «Марде ду писар дошт. ¹² Писари хурдӣ ба падараш гуфт: „Он қисми молу мулкero, ки насиби ман аст, ба ман бидеҳ” ва падар ҳама чизero, ки дошт, ба ҳарду писараш тақсим кард. ¹³ Баъд аз чанд

рӯз писари хурдӣ чизу чораашро чамъ карда, ба киш-
вари дурдасте рафт. Дар он ҷо ӯ тамоми бойигариаш-
ро беҳуда ба айшу ишрат сарф кард. ¹⁴Баъд аз он ки
хамаи бойигариашро барбод дод, дар он сарзамин
кахтии сахте ба амал омад ва ӯ ба мӯхтоҷӣ дучор шуд.
¹⁵Сипас рафта хизматгори яке аз сокинони он кишвар
шуд ва он мард ӯро ба замини худ фиристод, то ки
хукбонӣ кунад. ¹⁶Азбаски ба ӯ чизи хӯрданӣ намедод-
данд, вай тайёр буд, шикамашро бо еме, ки хукхо ме-
хӯрданд, пур кунад. ¹⁷Оқибат вай ба худ омада гуфт:
„Падарам хизматгорони бисёре дорад ва хамаи онҳо
нони фаровон ва хатто зиёдатӣ доранд, аммо ман дар
ин ҷо аз гуруснагӣ мемирам! ¹⁸Рафта ба назди пада-
рам бармегардаму ба вай мегӯям: «Падарҷон! Ман дар
пеши Худову шумо гунаҳкорам ¹⁹ва дигар лоиқи он
нестам, ки писари шумо бошам. Маро ҳамчун яке аз
хизматгоронатон қабул кунед»”. ²⁰Пас ӯ хеста ба хо-
наи падараш равона шуд. Вай ҳанӯз хеле дур буд, ки
падараш ӯро дида, ба ҳоли писараш раҳмаш омад ва
давида рафту фарзандашро ба оғӯшаш кашида, бӯса
кард. ²¹Писар ба вай гуфт: „Падарҷон! Ман дар пеши
Худову шумо гунаҳкорам ва дигар лоиқи он нестам,
ки писари шумо бошам*». ²²Аммо падар ба хизматго-
ронаш гуфт: „Зудтар чомаи беҳтаринро оварда, ба ӯ
пӯшонед. Ба дасташ ангуштарин ва ба пойҳояш по-
йафзол пӯшонед. ²³Гӯсолаи боникардари биёреду сар
бибуред; меҳӯрему хурсандӣ мекунем! ²⁴Охир ин пи-
сарам мурда буд ва холо зинда шуд, гумшуда буду ёфт
шуд”. Пас онҳо чашне оростанд.

²⁵Ҳамин вақт писари калонӣ дар киштзор буд. Ҳан-
гоми баргаштан вай ба хона наздик шуда, садои му-
сиқӣ ва рақсу бозиро шунид. ²⁶Пас яке аз хизматго-
ронро чеғ зада пурсид, ки дар он ҷо чӣ воқеа рӯй дода

---

* ^{15:21} Дар баъзе нусхаҳои қадими навиштаҷот дохил шудааст:
«Бигзор ман мисли яке аз хизматгоронатон бошам».

истодааст? ²⁷Хизматгор ба $\bar{u}$ ҷавоб дод: „Бародаратон баргашт ва чун падаратон $\bar{u}$ ро зиндаву саломат дид, $\bar{g}$ -солаи боникардари сар бурид”. ²⁸Бародари калониро чунон қахраш омад, ки нахост ба хона дарояд. Он гоҳ падараш берун баромада, $\bar{u}$ ро розӣ кунонданӣ шуд. ²⁹Вай бошад, ба падараш чунин ҷавоб дод: „Чандин сол аст, ки ман ба шумо хизмат мекунам ва ҳеҷ вақт аз гуфтаатон берун набаромадам, шумо бошед, ягон бор ба ман хатто бузғолачаеро ҳам надодед, ки бо дӯстонам хурсандӣ карда тавонам. ³⁰Вале ин писаратон, ки дороии шуморо ҳамроҳи фоҳишаҳо хӯрда тамои карду баргашт, шумо барои вай $\bar{g}$ -солаи боникардари сар буридед”. ³¹Аммо падар ба $\bar{u}$ гуфт: „Писарам, ту хамеша бо ман ҳастӣ ва ҳар чизе, ки ман дорам, аз они туст. ³²Бояд шодиву хурсандӣ кунем, чунки бародарат мурда буду зинда шуд, гумшуда буду ёфт шуд”».

Назоратчи зирак

16 Ҳамчунин Исо ба шогирдонаш гуфт: «Марди сарватманде назоратчи дошт ва ба сарватманд шикоят карданд, ки назоратчиаш молу мулки $\bar{u}$ ро беҳуда сарф мекунад. ²Ҳоҷааш вайро ҷеғ зада гуфт: „Ман дар бораи ту чиҳо мешунавам? Ба ман ҳисобот деҳ, ки чӣ корҳо кардаӣ, чунки дигар назоратчи ман шуда наметавонӣ”. ³Он гоҳ назоратчӣ худ ба худ гуфт: „Чӣ кор кунам? Ҳоҷаам маро аз кор холӣ мекунад. Ман бел зада наметавонам ва аз гадоӣ кардан ҳам шарм мекунам. ⁴Ёфтам чӣ бояд кунам. Бояд коре бикунам, ки вақти бекор монданам одамон маро ба хонахоҷашон роҳ диҳанд”. ⁵Вай қарздорони хоҷаашро як-як ҷеғ зад ва якумашро пурсид: „Ту аз хоҷаам чӣ қадар қарздор ҳастӣ?” ⁶Ҷавоб дод: „Сад хум рағғани зайтун”. Назоратчӣ ба вай гуфт: „Ана забонхати ту, зуд нишаста, ба ҷои сад панҷоҳ навис”. ⁷Баъд аз дигаре пурсид: „Ту чӣ қадар қарздор ҳастӣ?” $\bar{u}$ ҷавоб дод: „Сад халта гандум”. Назоратчӣ гуфт: „Ана забонхати ту, ба ҷои сад

хаштод навис”. ⁸Вале хоҷааш назоратчии қаллобро таъриф кард, ки зиракиашро ба кор бурда, чунин кардааст. Охир одамони ин дунё дар муносибат бо онҳое, ки мисли худашон ҳастанд, назар ба одамони нур, ки аз они подшоҳии Худо ҳастанд, оқилтаранд.

⁹Пас, Ман ба шумо мегӯям: Пулу моли ин дунёро ба он сарф намоед, ки барои худ дӯстонро пайдо бикунед, то дар вақти тамом шудани бойигариатон онҳо шуморо дар хонаҳои абадӣ қабул кунанд. ¹⁰Касе, ки дар иҷрои вазифаи майда вафодор бошад, дар иҷрои вазифаи калон ҳам вафодор мемонад. Ҳамчунин касе, ки дар иҷрои кори ночиз беинсоф бошад, дар иҷрои кори муҳим ҳам беинсофӣ мекунад. ¹¹Пас, агар ба шумо бойигарии ин дунёро боварӣ карда нашавад, кӣ ба шумо бойигарии ҳақиқиро боварӣ мекунад? ¹²Ва агар ба шумо бойигарии шахси бегонаро боварӣ карда нашавад, кӣ ба шумо меросатонро медихад?

¹³Ҳеч хизматгор якбора ба ду хоҷа хизмат карда наметавонад, чунки ё якеашро дӯст медораду дигарашро бад мебинад, ё ба яке вафодор мемонаду дигарашро писанд намекунад. Шумо низ наметавонед ҳам бандаи Худо бошед ҳам бандаи пул».

Баъзе гуфтаҳои Исо

¹⁴Фарисиён, ки пулпараст буданд, ҳамаи инро шунида, Исоро масхара карданд. ¹⁵Вале Ӯ ба онҳо гуфт: «Шумо ҳамон одамоне ҳастед, ки худро дар пеши мардум беайб нишон медихед, лекин Худо аз дилҳои шумо бохабар аст. Чизеро, ки одамон олидараҷа мешуморанд, дар назари Худо нафратовар аст.

¹⁶Шариати Мӯсо ва навиштаҳои пайғамбарон то замони Яҳёи Таъмиддиханда амал мекарданд. Аз вақти Яҳё сар карда подшоҳии Худо эълон карда мешаваду ҳама кӯшиш мекунанд, ки зӯр зада вориди он гарданд. ¹⁷Вале нест шудани заминро осмон осонтар аз он, ки ҳатто нуқтае аз ин қонун бекор карда шавад.

¹⁸ Ҳар кӣ зани худро талоқ дода, дигареро ба занӣ гирад, гуноҳи алоқаи беникохро мекунад ва ҳар кӣ зани талоқшударо ба занӣ гирад, низ ҳамон гуноҳро содир мекунад.

Сарватманд ва Лаъзор

¹⁹ Як замонҳо марди сарватманде зиндагӣ мекард, ки либоси қиматбаҳо мепӯшиду ҳар рӯз хӯроки шоҳона мехӯрд. ²⁰ Лаъзор ном камбағале, ки тамоми бада наш пур аз захмҳо буд, дар назди дарвозаи марди сарватманд дароз кашида мехобид ²¹ ва ҳатто сағҳо омада, захмҳои ӯро мелесиданд. Вай орзу мекард, ки шикамашро бо пасмондаҳои хӯроке, ки ба берун партофта мешаванд, сер кунад. ²² Вақте ки Лаъзор мурд, фариштагон ӯро ба осмон бурда, ба пахлӯи Иброҳим шинонданд. Марди сарватманд низ мурд ва ӯро гӯронданд. ²³ Ҳангоме ки ӯ дар дӯзах азоб мекашид, ба боло нигоҳ кард ва аз дур Иброҳимро дид, ки Лаъзор дар пахлӯяш менишаст. ²⁴ Он сарватманд фарёд зада гуфт: „Эй аҷдодам Иброҳим! Ба ман раҳм кунед ва Лаъзорро бифириsted, то нӯги ангушташро ба об тар карда, забонамро камтар нам кунад. Ман дар ин оташ азоб мекашам”. ²⁵ Вале Иброҳим чунин ҷавоб дод: „Ба хотир ор, писар, ту дар вақти зинда буданат аллакай хама чизи хубро ба даст оварда будӣ, вале насиби Лаъзор фақат чизи бад дид. Ҳоло бошад, дили вай дар ин ҷо тасаллӣ меёбаду ту азоб мекашӣ. ²⁶ Илова бар ин, байни мову шумо чунон ҷарии бетаге вучуд дорад, ки агар касе аз ин тараф ба пеши шумо гузаштан хоҳад ҳам, наметавонад. Ҳамчунин аз он ҷо касе пеши мо гузашта наметавонад”. ²⁷ Марди сарватманд гуфт: „Пас, эй аҷдод, аз шумо илтимос мекунам, ки Лаъзорро ба хонаи падари ман фириsted. ²⁸ Охир ман панҷ бародар дорам. Бигзор онҳоро таъкид кунад, то онҳо ҳам ба ин ҷои азоб наафтанд”. ²⁹ Иброҳим ба ӯ гуфт: „Онҳо навиштаҳои Мӯсо ва дигар пайғамбаронро

доранд. Бигзор ба суханони онҳо гӯш диҳанд”.³⁰ Аммо мард гуфт: „Не, аҷдодам Иброҳим! Танҳо агар яке аз мурдагон назди онҳо биёяд, тавба хоҳанд кард”.³¹ Иброҳим ҷавоб дод: „Модоме ки онҳо ба суханони Мӯсову пайғамбарон гӯш намедиҳанд, ба ҳеҷ кас, ҳатто ба мурдае, ки зинда шудааст, низ бовар нахоҳанд кард”».

Баъзе гуфтаҳои Исо

17 Ба шогирдонаш бошад, Исо чунин гуфт: «Албатта васвасаҳои зиёд пайдо мешаванд, вале вой бар ҳоли он касе, ки ба воситаи вай васвасаҳо ба миён меоянд.² Агар бар гардани вай санги осибро овехта, ўро ба баҳр мепартофтанд, барояш беҳтар аз он мебуд, ки ў яке аз пайравони хурдтаринро ба васвасаи гуноҳ андозад.

³Пас, эҳтиёт бошед! Агар бародаратон бар шумо гуноҳе бикунанд, ўро таъкид кунед ва агар тавба карда, аз гуноҳ даст кашад, ўро бубахшед. ⁴Агар рӯзе ҳафт бор гуноҳ кунанд ва ҳафт маротиба „Тавба кардам” гӯяд, бояд ўро бубахшед».

⁵Вакилон ба Худованд гуфтанд: «Имони моро зиёдтар бикун». ⁶Худованд гуфт: «Агар имонатон донаи хардал барин бошад, шумо ба ин дарахти тут „Решакан шаву ба баҳр шинонда шав” гуфта метавонед ва вай ба шумо итоат мекунад.

⁷Фарз кардем, ки яке аз шумо хизматгоре дореду вай ба шудгори замин ва ё ба чӯпонӣ машғул аст. Магар вақти аз киштзор баргаштанаш шумо ба вай мегӯед, ки зуд омада назди дастархон бишинад? ⁸Магар ба ў чунин намегӯед: „Хӯроки шомро тайёр кун ва то вақте ки ман меҳӯраму менӯшам, миёнатро маҳкам баста, ба ман хизмат кун. Баъдтар худат меҳӯрӣ ва менӯшӣ?” ⁹Охир, шумо ба хизматгоратон барои иҷро кардани фармонҳоятон ташаккур намегӯед-ку? ¹⁰Пас, шумо низ, баъд аз он ки фармонҳои ба шумо додашударо иҷро мекунед, бигӯед: „Мо танҳо хизматгори ноҷиз ҳастему вазифаи худро иҷро кардем”».

Шифо ёфтани даҳ махав

¹¹ Исо ба сӯи Ерусалим равона шуд. Вай кад-кади сарҳаде, ки байни Сомарияву Чалил буд, роҳ мерафт. ¹² Боре, вакте ки Ҷ ба деҳае мебаромад, бо даҳ одамони махав рӯ ба рӯ шуд. Онҳо каме дур истода ¹³ дод мезаданд: «Эй Исо, хоча, ба мо раҳм кунед!» ¹⁴ Исо онҳоро дида, гуфт: «Бираведу худро ба рӯхониён нишон диҳед». Онҳо рафтанд ва дар аснои роҳ пок шуданд. ¹⁵ Яке аз онҳо чун дид, ки шифо ёфтааст, бо овози баланд Худоро ситоиш намуда, баргашт ¹⁶ ва худро пеши пойҳои Исо партофта, ба Ӯ миннатдорӣ баён кард. Ӯ марди сомарӣ буд. ¹⁷ Исо пурсид: «Магар даҳ нафар пок нашудаанд? Нӯҳ нафари дигар кучоянд?» ¹⁸ Пас, наҳод ғайр аз ин марди бегона ягон нафаре аз онҳо барнагашт, ки Худоро ҳамду сано хонад?» ¹⁹ Баъд ба он мард гуфт: «Бархезу бирав, туро имонат шифо дод».

Омадани подшоҳии Худо

²⁰ Фарисиён аз Исо пурсиданд, ки кай подшоҳии Худо фаро мерасад? Ӯ ба онҳо ҷавоб дод: «Аз рӯи нишонаҳои намоён омадани подшоҳии Худоро муайян кардан имконнопазир аст. ²¹ Касе ба шумо намегӯяд: „Нигоҳ кунед, вай дар ин ҷост“ ва ё „Вай дар он ҷост!“ Охир, подшоҳии Худо аллакай дар байни шумо вучуд дорад».

²² Вале ба шогирдонаш гуфт: «Вақте мерасад, ки ба дидани Фарзанди Инсон зор мешавед, вале Ӯро намебинед. ²³ Ба шумо мегӯянд: „Вай дар он ҷост!“ ё „Вай дар ин ҷост!“ Аз ҷоятон часта, аз қафояшон надавед. ²⁴ Зеро Фарзанди Инсон дар рӯзи омаданааш монанди барке, ки дурахшида осмонро аз як сӯ то сӯи дигар нурпошӣ мекунад, пайдо мешавад. ²⁵ Вале аввал Ӯ бояд азоби бисёре кашида, аз тарафи насли ин замон рад карда шавад. ²⁶ Чи тавре ки дар замони Нӯҳ пайғамбар буд, пеш аз омадани Фарзанди Инсон низ ҳамон тавр мешавад. ²⁷ Зеро то рӯзи ба киштӣ даромадани Нӯҳ

одамон мехӯрданд, менӯшиданд, зан мегирифанд ва ба шавҳар мебароманд, вале баъд тӯфон бархоста, ҳамаро несту нобуд кард. ²⁸ Ҳамчунин монанди замони Лут хоҳад буд, ки одамон мехӯрданду менӯшиданд, меҳариданду мефурухтанд, мекоштанду иморат месохтанд. ²⁹ Вале рӯзе, ки Лут аз шаҳри Садӯм баромад, ба рӯи замин оташу сулфур борида, ҳамаро нест кард. ³⁰ Рӯзе, ки Фарзанди Инсон зохир мегардад, низ ҳамон тавр хоҳад буд. ³¹ Агар касе он вақт дар болои бом бошаду чизу чорааш даруни хона, барои гирифтани онҳо поён нафарояд ва ҳар кӣ дар саҳро бошад, ба хонааш барнагардад. ³² Зани Лутро ба хотир оваред. ³³ Ҳар кӣ чони худро эмин нигоҳ доштани аст, онро аз даст медахад ва ҳар кӣ чони худро фидо кунад, онро эмин нигоҳ хоҳад дошт. ³⁴ Ба шумо мегӯям, ки дар он шаб аз ду нафаре, ки дар як ҷойгаҳ хобанд, якеаш гирифта мешаваду дигараш мемонад. ³⁵⁻³⁶ Аз ду зане, ки дар як осиеб гандум орд мекунанд, якеаш гирифта мешаваду дигараш мемонад*».

³⁷ Он гоҳ шогирдонаш аз ӯ пурсиданд: «Эй Худованд, ин дар кучо ба амал меояд?» ӯ ба онҳо ҷавоб дод: «Ҳар чо ки часади мурдае бошад, паррандаҳои лошаҳӯр дар он чо гирд меоянд».

Масал дар бораи қозии беадолат ва бевазан

18 Баъд Исо ба онҳо масалеро накл кард, то бидонанд, ки бояд ҳамеша дуо бигӯянд ва ҳеҷ вақт рӯхафтода нагарданд.

² ӯ гуфт: «Дар як шаҳр қозие буд, ки на тарсе аз Худо дошту на шарме аз мардум. ³ Дар он шаҳр бевазани низ буд, ки ҳамеша ба назди ӯ омада мегуфт: „Маро муҳофизат кунед, то бар душманам маълум гардад, ки

* ^{17:35-36} Дар баъзе нусхаҳои қадими навиштаҷот ояти 36 дохил шудааст: «Аз ду касе, ки дар киштзор ҳастанд, яке гирифта мешаваду дигаре не».

ман ҳақ ҳастам”. ⁴Қозӣ муддати дуру дароз талаби ӯро рад мекард, вале дар охир худ ба худ гуфт: „Гарчанде ман на тарсе аз Худо дораму на шарме аз мардум, ⁵вале, азбаски ин бевазан маро ба ҳолам намегузорад, ӯро химоя мекунам, то ҳар гоҳ омада, маро безор накунад”. ⁶Сипас Худованд пурсид: «Шумо шунидед, ки ин қозии беадолат чӣ мегӯяд? ⁷Наход Худо интихобкардагони худро, ки шабу рӯз ба даргоҳаш зорию тавалло мекунанд, муҳофизат накунад? Магар Ӯ дер мекунад? ⁸Ба шумо мегӯям, ки Худо онҳоро зуд муҳофизат мекунад. Вале оё Фарзанди Инсон вақти омаданааш дар рӯи замин имонро ёфта метавонад?»

Масал дар бораи фарисӣ ва андозгир

⁹Баъд Исо ба онҳое, ки дар беайб будани худ шубҳае надошта, аз дигарон ҳазар мекарданд, чунин масалеро нақл кард:

¹⁰«Ду кас барои дуогӯӣ ба Хонаи Худо даромаданд. Яке фарисӣ буду дигаре андозгир. ¹¹Фарисӣ рост истода, дар дилаш чунин дуо мегуфт: „Худоё! Туро шукр мегӯям, ки мисли одамони дигар қаллобу золим нестам, алоқаи беникоҳ намекунам ва ҳам монанди ин андозгир нестам. ¹²Ман ҳар ҳафта ду бор рӯза мегирам ва аз ҳар даромаде, ки дорам, ҳиссаи дахумашро месупорам”. ¹³Вале андозгир дуртар истода, ҳатто чуръат намекард, ки сарашро боло карда, ба осмон нигарад. Вай танҳо бар сандуқи синааш мушт зада мегуфт: „Худоё! Ба мани гунаҳкор раҳм кун!” ¹⁴Ба шумо мегӯям, ки на фарисӣ, балки ҳамин андозгир сафед шуда, ба хонааш баргашт. Зеро ҳар кӣ худро калон гирад, паст мешавад ва, баръакс, ҳар касе, ки худро хоксор гирад, сарбаланд мешавад».

Баракат ёфтани кӯдакон

¹⁵Ба назди Исо кӯдакони хурдсолро оварданд, то ки Ӯ бар сари онҳо даст гузорад. Вале шогирдон инро дида,

мардумро сарзаниш карданд. ¹⁶ Исо кӯдаконро ба наздаш чеғ зада гуфт: «Монед, ки кӯдакон назди Ман оянд, пеши роҳи онҳоро нагиред, зеро Худо дар ҳаёти онҳое подшоҳӣ мекунад, ки мисли ин кӯдакон ҳастанд. ¹⁷ Ба ростӣ ба шумо мегӯям, ҳар кӣ подшоҳии Худоро мисли кӯдак қабул накунад, ба он дохил намешавад».

Сардори сарватманд

¹⁸ Яке аз ҷумлаи сардорон аз Исо пурсид: «Эй усто-ди нек! Чӣ кор бояд бикунам, ки ҳаёти абадӣ насибам гардад?» ¹⁹ Исо аз ӯ пурсид: «Чаро Маро нек мегӯӣ? Ҳеч кас ба ғайр аз Худои ягона нек нест. ²⁰ Ту фармоишхоро медонӣ: алоқаи беникоҳ накун, одамкушӣ накун, дуздӣ накун, шаҳодати бардурӯғ надох, падару модаратро ҳурмату эҳтиром намо». ²¹ Вай ба Исо ҷавоб дод: «Ман аз айёми ҷавониам ҳамаи ин фармоишхоро риоя мекунам». ²² Исо инро шунида гуфт: «Ба ту фақат як чиз намерасад. Ҳар он чизеро, ки дорӣ, фурухта, ба бечорагон бидех. Он гоҳ соҳиби мукофоти осмонӣ мегардӣ. Баъд омада, Маро пайравӣ намо». ²³ Вале он мард инро шунида бисёр ғамгин шуд, чунки хеле бой буд. ²⁴ Исо ба вай нигоҳ карда гуфт: «Ба подшоҳии Худо дохил шудани одамони бой чӣ душвор аст. ²⁵ Аз сӯроҳи сӯзан гузаштани шутур осонтар аз он, ки шахси бой ба подшоҳии Худо дохил шавад».

²⁶ Онҳое, ки Ӯро мешуниданд, пурсиданд: «Пас кӣ начот ёфта метавонад?» ²⁷ Исо ҷавоб дод: «Ҳар чизе, ки барои одамон ғайриимкон бошад, барои Худо имконпазир аст».

²⁸ Он гоҳ Петрус гуфт: «Ана, мо аз баҳри хонаҳои худ баромада, Шуморо пайравӣ кардем». ²⁹ Исо гуфт: «Ба ростӣ ба шумо мегӯям, ҳар кӣ ба хоҳири подшоҳии Худо аз баҳри хона, зан, бародарон, падару модар ва фарзандонаш гузарад, ³⁰ дар ин дунё ҳамаи инро чанд маротиба зиёдтар ба даст меораду дар он дунё ҳаёти абадӣ насибаш мегардад».

Пешгӯии сеюмини Исо дар бораи марги худ

³¹ Исо он дувоздаҳ нафарро як сӯ бурда, ба онҳо гуфт: «Ана, мо ба Ерусалим рафта истодаем. Дар он ҷо ҳар чизе ки пайғамбарон дар бораи Фарзанди Инсон навиштаанд, ба амал хоҳад омад. ³² Ӯро ба дасти беимонон месупоранд. Онҳо Ӯро масхара ва ҳақорат карда, туфборон ³³ ва қамчинкорӣ намуда ба қатл мерасонанд, вале Ӯ дар рӯзи сеюм аз нав зинда хоҳад шуд».

³⁴ Лекин шогирдон аз ин гуфтаҳо чизеро нафаҳмиданд. Маънои суҳанони Исо аз онҳо пӯшида монд ва онҳо намефаҳмиданд, ки Ӯ дар бораи ҷӣ суҳан меронад.

Шифо ёфтани нобино

³⁵ Вакте ки Исо ба Ерихӯ наздик мешуд, нобиноеро дид, ки дар канори роҳ нишаста садақа мепурсид. ³⁶ Чун нобино шунид, ки аз наздаш мардуми зиёде мегузаранд, пурсид: «Худаш ҷӣ гап?» ³⁷ Ба вай гуфтанд, ки аз он ҷо Исои Носирӣ гузашта истодааст. ³⁸ Он нобино дод зада гуфт: «Эй Исои насли Довуд, ба ман раҳм кунед». ³⁹ Онҳое, ки пешопеш равона буданд, ӯро сарзаниш карда мегуфтанд, ки хомӯш шавад. Аммо ӯ торафт баландтар дод зада мегуфт: «Эй насли Довуд, ба ман раҳм кунед». ⁴⁰ Исо аз роҳаш бозистода фармуд, ки он нобиноро ба наздаш биёранд. Вакте ки ӯ наздик омад, Исо аз вай пурсид: ⁴¹ «Ту ҷӣ мехохӣ? Бароят ҷӣ кор кунам?» Вай ҷавоб дод: «Худовандо! Мехоҳам бино шавам». ⁴² Исо гуфт: «Бино шав! Имонат туро шифо дод». ⁴³ Вай ҳамон замон бино шуд ва Худоро ситоишкунон аз паси Исо равона гашт. Тамоми мардум инро дида, Худоро ҳамду сано мехонданд.

Имон овардани Заккай

19 Исо ба Ерихӯ ворид шуда, аз он ҷо мегузашт. ² Дар он шаҳр Заккай ном марди сарватманде буд, ки вазифаи сардори андозгиронро ба ӯҳда дошт.

³Вай мехост бубинад, ки Исо кист. Вале, азбаски мардум зиёд буду Заккай қади паст дошт, Ҷро дида натавонист. ⁴Бинобар ин ӯ давида пеш гузашту ба болои дарахти анҷир баромад, то ки Исоро хангоми аз он чо гузаштанаш бубинад. ⁵Исо ба он чо наздик шудан замон ба Заккай нигоҳ карда гуфт: «Заккай! Зудтар поён фаро! Ман бояд имрӯз дар хонаи ту бимонам». ⁶Вай зуд поён фаромада, бо хурсандӣ Исоро мехмондорӣ кард. ⁷Инро дида, хама норозигии худро баён намуда мегуфтанд: «Ҷ дар хонаи марди гунаҳкор мехмон шудааст». ⁸Аммо Заккай рост истода ба Худованд гуфт: «Ана, Худованд, ман нисфи бойигариамро ба бечорагон медиҳам ва агар аз касе бо фиреб пул ситонда бошам, чор баробар зиёдтар бармегардонам». ⁹Исо гуфт: «Имрӯз ба ин хона начот омад, чунки Заккай ҳам аз насли Иброҳим аст. ¹⁰Зеро Фарзанди Инсон барои он омадааст, ки гумрохшударо кофта ёбаду начот диҳад».

Масал дар бораи даҳ тангаи тилло

¹¹Азбаски Исо аллакай дар наздикии Ерусалим буду шунавандагони Ҷ гумон доштанд, ки подшоҳии Худо ба зудӣ фаро мерасад, Вай масал гуфтанро давом дод:

¹²«Як шахси олимартаба ба кишвари дурдаст сафар дошт, то ҳуқуқи ба тахти подшоҳӣ нишастанашро тасдиқ намуда, баргардад. ¹³Пеш аз рафтан вай даҳ нафар хизматгоронашро ба наздаш чеғ зада, ба ҳар кадомаш як тангаи тилло доду гуфт: „Дар вақти набудани ман ин тангаҳоро ба муомилот дароред”. ¹⁴Аммо ҳамшаҳриҳояш, ки ба вай нафрат доштанд, аз паси вай сафиронашонро фиристоданд, то рафта чунин бигӯянд: „Мо намехоҳем, ки вай бар мо подшоҳӣ кунад”. ¹⁵Вақте ки ӯ тахти подшоҳиро соҳиб шуда баргашт, фармон дод, то ҳамон хизматгоронеро, ки ба онҳо пул дода буд, ба наздаш чеғ зананд. Вай мехост бифаҳмад, ки ҳар яке аз онҳо чӣ қадар фоида ба даст овардааст? ¹⁶Аввалинаш омада, гуфт: „Хочаам, як тангаи

тиллои шумо даҳ танга фоида овард”.¹⁷ Подшоҳ ба вай гуфт: „Офарин, хизматгори некам. Азбаски дар ичрои вазифаи андаке вафодориатро нишон додӣ, туро ба даҳ шаҳр ҳоким таъин мекунам”.¹⁸ Дуюмин омада, гуфт: „Хочаам, як тангаи тиллои шумо панҷ танга фоида овард”.¹⁹ Подшоҳ ба вай гуфт: „Туро низ ба панҷ шаҳр ҳоким таъин мекунам”.²⁰ Сеюмин омада, гуфт: „Хочаам, ана ин ҳамон тангаи тиллои шумо. Ман онро ба рӯймолчае печонда, нигоҳ доштам,²¹ чунки аз шумо метарсидам. Охир шумо одами сахтгир ҳастед. Аз он чое, ки нагузоштаед, мегиред ва он чизеро, ки накоштаед, дарав мекунад”.²² Подшоҳ ба вай гуфт: „Ту хизматгори бад будай! Аз рӯи он чизе ки гуфтӣ, ба ту ҳукм мебарорам! Охир ту медонистӣ, ки ман одами сахтгир ҳастам, аз он чое, ки нагузоштаам, мегирам ва он чизеро, ки накоштаам, дарав мекунам.²³ Пас, чаро пули маро ба муомилот нагузоштӣ, то ки вақти баргаштанам онро бо фоидааш бигирам?”²⁴ Баъд ба онҳое, ки дар наздаш буданд, фармон дод: „Аз дасташ тангаи тиллоро гирифта, ба хизматгоре диҳед, ки даҳ танга дорад”.²⁵ Онҳо гуфтанд: „Хочаам, охир вай аллакай даҳ тангаи тилло дорад!”²⁶ „Ман ба шумо ме-гӯям, ба ҳар касе, ки чизе дорад, боз ҳам зиёд дода мешавад. Лекин аз касе, ки ҳеч чиз надорад, ҳатто он чизи андаке, ки дорад, гирифта мешавад.

²⁷ Ҳоло бошад, он душманонамро, ки намехостанд бар онҳо подшоҳӣ кунам, ба ин чо биёреду дар пеши назарам ба қатл расонед”».

Ба Ерусалим бо тантана ворид шудани Исо

²⁸ Исо ин масалро нақл карда, роҳашро давом дод ва ба сӯи Ерусалим раҳсипор гашт.

²⁹ Вақте ки онҳо ба деҳаҳои Байт-Фочӣ ва Байт-Ҳинӣ, ки дар доманаи теппаи Зайтун воқеъ гаштаанд, наздик шуданд, Исо ду шогирдашро фиристоданӣ шуда,³⁰ ба онҳо гуфт: «Ба кишлоқи дарпешистода

биравед ва, хамин ки вориди он гаштед, харкурраи бастаеро мебинед, ки то ҳол касе ба он савор нашудааст. Бандашро кушода, онро ба ин ҷо биёред. ³¹ Агар касе аз шумо пурсад, ки барои чӣ бандашро мекушоед, гӯед, ки вай ба Худованд даркор шуд».

³² Шогирдони фиристодашуда рафтанд ва, ҳамон тавре ки Ӯ ба онҳо гуфта буд, дарёфтанд. ³³ Вақте ки онҳо банди харкурраро мекушоданд, соҳибонаш аз онҳо пурсиданд: «Чаро банди харкурраро мекушоед?» ³⁴ Онҳо ҷавоб доданд: «Вай ба Худованд лозим аст». ³⁵ Пас онҳо харкурраро ба назди Исо оварда, ба болояш ҷомаҳои худро партофтанду Исоро ба он савор карданд.

³⁶ Исо савора мерафту мардум ҷомаҳояшонро дар сари роҳи Вай пойандоз мекарданд. ³⁷ Вақте Исо ба роҳе наздик шуд, ки он аз болои теппаи Зайтун ба поён мебурд, тамоми гурӯҳи шогирдонаш барои ҳамаи мӯъҷизаҳое, ки дида буданд, шодикунон бо овози баланд Худоро ҳамду сано хонда ³⁸ мегуфтанд:

«Баракат ёбад шохе,
ки аз номи Худованд меояд!
Сулҳ дар осмон
ва шӯхрату ҷалол ба Худо дар осмон!»

³⁹ Баъзе фарисиён аз байни мардум ба Исо гуфтанд: «Эй устод, шогирдонатро ором кун!» ⁴⁰ Вай ҷавоб дод: «Бовар кунед, агар онҳо хомӯш шаванд, сангҳо дод мезананд».

Барои Ерусалим ғамгин шудани Исо

⁴¹ Вақте ки онҳо наздиктар омаданд, Исо шаҳро дида, дилаш ба холи он сӯхта гиря карду гуфт: ⁴² «Оҳ, кошки ақаллан хамин рӯз роҳеро, ки туро ба осоиштагӣ мебарад, медидӣ! Вале ҳоло он роҳ аз чашмони ту нӣҳон аст. ⁴³⁻⁴⁴ Аз барои он ки ту ба наздат омадани Худовандро нафаҳмидӣ, ба сарат рӯзҳои саҳт хоҳанд омад. Душманонат туро бо хоктӯдаҳо ихота карда, муҳосира хоҳанд намуд. Онҳо аз ҳар тараф фишор

оварда, туву сокинонатро ба хок яксон хоҳанд кард ва аз ту санг бар санге нахоҳад монд».

Пок намудани Хонаи Худо

⁴⁵ Исо ба ҳавлии Хонаи Худо даромада, ба пеш кардани савдогарон даромад. ⁴⁶ Вай ба онҳо гуфт: «Дар навиштаҷот гуфтаҳои Худо омадаанд, ки „Хонаи Ман чои дуогӯй мешавад”. Шумо бошед, онро ба паноҳгоҳи дуздон табдил додаед!»

⁴⁷ Ӯ ҳар рӯз дар ҳавлии Хонаи Худо мардумро таълим меод. Сардорони рӯхонӣ, шариатдонон ва раисони халқи Исроил бошанд, дар фикри куштани Ӯ буданд. ⁴⁸ Вале илочи ин корро ёфта наметавонистанд, чунки тамоми мардум беист ва бодикқат ба ҳар як сухани Ӯ гӯш меоданд.

Савол дар бораи ҳуқуқи Исо

20 Рӯзе, вақте ки Исо дар ҳавлии Хонаи Худо мардумро таълим дода, хабари хушро эълон мекард, ба наздаш сардорони рӯхонӣ, шариатдонон ва пирони қавм омада ²пурсиданд: «Ба мо бигӯй, Ту бо кадом ҳуқуқ ин корро мекуни? Кӣ ба Ту чунин ҳуқуқро додааст?» ³ Исо дар ҷавоб гуфт: «Ман ҳам ба шумо як савол медиҳам ва шумо ба Ман ҷавоб диҳед, ки ⁴ба Яҳё кӣ ҳуқуқ дода буд, ки одамонро таъмид диҳад: Худо ё инсон?» ⁵ Онҳо бо ҳам муҳокима намуда, мегуфтанд: «Агар „Худо” гӯем, Вай аз мо мепурсад: „Чаро ба Яҳё бовар накардед?” ⁶ Агар „одамон” гӯем, мардум моро сангсор мекунанд. Охир одамон боварии комилдоранд, ки Яҳё пайғамбар буд». ⁷ Онҳо ҷавоб доданд, ки намедонанд. ⁸ «Пас, Ман ҳам ба шумо намегӯям, ки бо кадом ҳуқуқ ин корро мекунам», – гуфт Исо.

Масал дар бораи иҷоракорон

⁹ Баъд Исо ба халқ нақл кардани чунин масалро саркард: «Шахсе тоқзоре бунёд карда, онро ба иҷоракорон

ба ичора дод ва худаш ба муддати дуру дароз ба киш-
вари дигар сафар кард. ¹⁰Чун вақти ҳосилғундорӣ ра-
сид, ӯ хизматгореро ба назди иҷоракорон фиристод,
то ҳаққи худро аз он тоқзор бигирад. Вале иҷоракор-
рон ӯро латту кӯб карда, бо дасти холи баргардон-
данд. ¹¹Он вақт ӯ хизматгори дигарашро фиристод.
Вале онҳо ӯро ҳам зада, шарманда карданду бо дасти
холи баргардонданд. ¹²Ӯ боз хизматгори сеюмашро
фиристод. Вайро низ маҷрӯҳ намуда, берун партоф-
танд. ¹³Он гоҳ соҳиби тоқзор гуфт: „Чӣ бояд бикун-
нам? Писари азизамро мефиристам, шояд ӯро эҳти-
ром кунанд”. ¹⁴Вале иҷоракорон писари ӯро дида, ба
якдигар гуфтанд: „Вай меросхӯр аст! Биёед, ӯро меку-
шем ва тоқзор аз онҳо мо мешавад!” ¹⁵Ва ӯро аз тоқзор
берун бароварда куштанд.

Ба фикри шумо соҳиби тоқзор бо онҳо чӣ хел раф-
тор мекунад? ¹⁶Вай баргашта, он иҷоракоронро меку-
шаду тоқзорро ба дигарон медиҳад».

Онҳое, ки Исоро мешуниданд, гуфтанд: «Худо ни-
гоҳ дорад!» ¹⁷Ӯ ба онҳо нигоҳ карда гуфт: «Пас ин ка-
лимаҳои навиштаҷот чӣ маъно доранд:

„Он сангеро, ки бинокорон нодаркор ҳисоб
карда, як сӯ партофтанд,
санги асосии таҳкурсии бино гардид”.

¹⁸Ҳар кӣ ба болои он санг ғалтад, шикаста май-
да-майда мешавад ва агар ин санг ба болои касе аф-
тад, вайро маҷак мекунад».

Вазифаи одамон дар назди ҳокимон ва Худо

¹⁹Шариатдонону сардорони рӯхонӣ фаҳмиданд, ки
ин масал бар зидди онҳо равона шуда буд ва хостанд
ҳамон замон Исоро дастгир кунанд, вале аз мардум
метарсиданд. ²⁰Онҳо якчанд нафарро барои аз паи
Исо поидан фиристоданд, то ки худро ростқавл ни-
шон дода, Ӯро бо сухан ба дом афтонанду барои ҳукм
шудан ба дасти ҳокими румӣ супоранд.

²¹Онхо аз Исо пурсиданд: «Устод! Мо медонем, ки су-ханону таълимоти Шумо аз рӯи ҳақиқат аст. Медонем, ки нисбати ҳеч кас рӯйбинӣ надоред ва роҳҳои Худоро аз рӯи ҳақиқат таълим медихед. ²²Бигӯед, оё раво аст, ки мо ба императори Рум андозу хироч супорем ё не?» ²³Ӯ аз макри онҳо пай бурда, ба онҳо гуфт: ²⁴«Ба Ман динореро нишон диҳед. Дар он акс ва номи кӣ аст?» «Император», – ҷавоб доданд онҳо. ²⁵Исо ба онҳо гуфт: «Пас, он чӣ аз они император аст, бояд ба император баргардонда шавад ва он чӣ аз они Худост, ба Худо».

²⁶Онҳо натавонистанд Исоро пеши мардум бо сухан ба дом афтонанд ва аз ҷавоби Ӯ ба хайрат афтода, хо-мӯш шуданд.

Савол дар бораи аз нав зиндашавӣ

²⁷Чанд нафар аз саддуқиён (онҳо аз нав зиндашави-ро инкор мекарданд) ба пеши Исо омаданду ²⁸ба Вай чунин савол доданд: «Устод, Мӯсо дар қонун ба мо навиштааст, ки агар бародари касе фарзанд наёфта бимирад, бигзор вай зани ӯро ба никоҳи худ дарорад ва фарзандони ба дунё омадаро ҳамчун насли барода-ри мархумаш бидонад.

²⁹Инак, ҳафт бародар буданд. Бародари калонӣ зан гирифтӣ фарзанде ба дунё наоварда мурд. ³⁰⁻³¹Барода-ри дуюм, сеюм ва ҳамин тавр ҳамаи ҳафт бародарон ӯро ба занӣ мегирифтанд, вале ҳеч яке аз онҳо фар-занде ба дунё наоварда мурданд. ³²Оқибат зан ҳам аз дунё чашм пӯшид. ³³Пас, рӯзе, ки мурдаҳо аз нав зин-да мешаванд, вай зани кадоме аз онҳо мешавад? Охир ҳамаи ҳафт бародарон ӯро ба занӣ гирифта буданд!»

³⁴Исо ҷавоб дод: «Одамони ин олам зан мегиранд ва ба шавҳар мебароянд. ³⁵Вале онҳое, ки ба зинда шуда-ну дар олами оянда зиндагӣ кардан лоиқ доништа шу-даанд, на зан мегиранд ва на ба шавҳар мебароянд. ³⁶Онҳо дигар мурда наметавонанд, чунки мисли фа-риштаҳо мешаванд. Онҳо фарзандони Худо ҳастанд,

охир Худо онхоро аз мурдагон зинда кардааст. ³⁷ Дар бораи аз нав зинда шудани мурдагон бошад, худи Мӯсо ба воситаи буттаи сӯхтаистода нақл карда, Худовандро Худои Иброҳим, Худои Исҳоқ ва Худои Ёқуб меномад. ³⁸ Ӯ на Худои мурдагон, балки Худои зиндагон аст. Барои Ӯ ҳама зинда ҳастанд». ³⁹ Он гоҳ баъзе аз шариатдонон гуфтанд: «Хуб гуфтӣ, устод!»

⁴⁰ Ва дигар ҳеч кас чуръат накард, ки ба Ӯ саволе диҳад.

Савол дар бораи Масех

⁴¹ Аммо Исо ба онҳо гуфт: «Чӣ тавр одамон гуфта метавонанд, ки Таъиншудаи Худо аз насли Довуд аст? ⁴²⁻⁴³ Охир, худи Довуд дар китоби Забур мегӯяд:

„Худованд ба Худованди ман гуфт:

«То даме ки душманонатро зери пойҳоят

наандозам,

аз тарафи дасти рости Ман бишин»».

⁴⁴ Довуд Ӯро „Худованд” меномад. Пас, чӣ тавр Вай аз насли Довуд шуда метавонад?»

Огоҳӣ аз худнамоии роҳбарони динӣ

⁴⁵ Хангоме ки тамоми мардум ба суҳанони Вай гӯш мекарданд, Исо ба шогирдони худ гуфт: ⁴⁶ «Аз шариатдонон эҳтиёт шавед. Чун либосҳои қимат пӯшида мегарданд ва ба онҳо маъқул аст, ки мардум дар бозорҳо ба онҳо салом диҳанд. Онҳо дӯст медоранд, ки дар ҷойҳои бехтарини ибодатхонаҳо бишинанд ва дар тӯю зиёфатҳо бологузар бошанд. ⁴⁷ Онҳо намоишкоро на дуру дароз дуо мехонанд, вале дар асл молу мулки бевазанонро хӯрда ғорат мекунанд! Барои ин қорашон ҷазои сахттар мебинанд».

Ду тангаи бевазан

21 Исо як назар андохта, бойҳоеро дид, ки ба сандуқи хайрия ҳадяҳои худро меандохтанд. ² Ӯ бевазани камбағалеро низ дид, ки ба он ҷо ду тангаи

хурди мисинро андохт. ³Баъд гуфт: «Ба ростӣ ба шумо мегӯям, ки ин бевазани бечора аз ҳама зиёдтар хайрот кард. ⁴Чунки онҳо аз зиёдатии бойигариашон хайрия карданд, вай бошад, ҳамаи он ризку рӯзиашро, ки дошт, дод».

Азобу укубатҳои дарпешистода

⁵Вақте ки баъзеҳо дар бораи Хонаи Худо сухан меронданду таъриф мекарданд, ки он бо чӣ гуна сангҳои зебо ва ҳадяҳои қиматбаҳо оро дода шудааст, Исо гуфт: ⁶«Рӯзҳои меоянд, ки аз ҳамаи ин чизҳои мидида-атон санг бар болои сангаш намонда ба замин яксон мегардад». ⁷Аз Ӯ пурсиданд: «Устод, пас ин ходиса кай рӯй медиҳад ва ба амал омадани онро аз кадом нишона мефаҳмем?» ⁸Ӯ ҷавоб дод: «Эҳтиёт шавед, ки мабоддо шуморо гумроҳ накунад, зеро бисёр касоне пайдо мешаванд, ки гӯё аз номи Ман омада бошанду „Ман ҳамонам!“ ва ё „Вақташ расид!“ мегӯянд. Аз паси онҳо наравед! ⁹Вақте ки овозаи ҷангҳои шӯришҳо ба гӯшатон мерасад, ба воҳима наафтед. Зеро аввал бояд ҳамаи ин воқеаҳо ба вучуд оянд, вале ин маъноӣ якбора расидани охирзамонро надорад». ¹⁰Баъд Исо ба онҳо гуфт: «Як халқ бо халқи дигар ҷанг мекунад ва як давлат ба давлати дигар ҳучум мекунад. ¹¹Заминҷунбҳои саҳт ва дар ҷойҳои гуногун қаттиву гуруснагӣ ва вабо хоҳад шуд. Аз осмон ходисаҳои пурдаҳшат ва нишонаҳои бузург намоён хоҳанд гашт. ¹²Вале, пеш аз он ки ҳамаи ин ба амал ояд, шуморо дастгир карда, азоб хоҳанд дод ва ба ибодатхонаву зиндонҳо хоҳанд бурд. Аз барои номи Ман шуморо ба назди подшоҳону ҳокимон мебаранд. ¹³Ин ҳамон вақтест, ки дар бораи Ман шаҳодат медиҳед. ¹⁴Қарор диҳед, то пешакӣ ташвиш нақашед, ки дар ҷавоб чӣ бояд бигӯед. ¹⁵Зеро Ман ба шумо ҷунон ҳикмат ва суханпардозиро ато мекунам, ки ҳеч яке аз душманонатон наметавонад бар он муқобилате нишон дода, норозигии худро баён кунад.

¹⁶Хатто падару модарон, бародарон, хешон ва дӯстона-тон шуморо таслим хоҳанд намуд ва баъзеи шумо кушта мешавед. ¹⁷Аз барои Маро пайравӣ карданатон хама ба шумо бо чашми нафрат нигоҳ мекунанд. ¹⁸Вале як тори мӯйе ҳам аз сари шумо нахоҳад афтод. ¹⁹Истодагарӣ намоед ва ҳаётро ба даст хоҳед овард.

Пешгӯии Исо дар бораи вайрон шудани Ерусалим

²⁰Хамин ки Ерусалимро дар ихотаи аскарон дидед, бидонед, ки вақти вайрон шудани он наздик аст. ²¹Он вақт, агар касе дар Яҳудия бошад, ба кӯхистон гурезад. Касе, ки дар Ерусалим бошад, аз он ҷо биравад ва касе, ки дар гирду атрофи шаҳр ҳаст, ба шаҳр барнагардад. ²²Чун он рӯзҳо, ҳамчун иҷрошавии гуфтаҳои навиштаҷот, рӯзҳои ҷазо мешаванд.

²³Вой бар холи заноне, ки он рӯзҳо ҳомиладор хоҳанд буд ва модароне, ки кӯдаки ширхор хоҳанд дошт, чунки дар замин мусибати бузурге ба амал меояду ин мардум гирифтори ғазаб мешавад. ²⁴Баъзеҳо аз дами шамшер ҳалок мегарданду дигаронро ба мамлакатҳои гуногун асир карда мебаранд. Ғайрияхудиён бошанд, то вақти ба охир расидани давраи онҳо Ерусалимро поймол мекунанд.

Нишонаи омадани Фарзанди Инсон

²⁵Дар офтоб, моҳ ва ситорагон нишонаҳое зоҳир мешаванд ва дар рӯи замин мардум ба ғаму андӯх печида, аз хурӯши баҳру мавҷҳо ба ҳайрат меафтанд. ²⁶Аз барои он ки хама чиз дар осмон ба чунбиш меояд, одамон аз наздик шудани мусибате, ки ба сари ҷаҳон меояд, тарсида беҳуш мешаванд. ²⁷Дар он вақт одамон Фарзанди Инсонро мебинанд, ки дар болои абр бо қудрат ва шӯҳрату ҷалоли бузурге меояд. ²⁸Вақте ки ба амал омадани ин гуфтаҳо сар мешавад, коматанро рост карда саратанро боло бардоред, чунки вақти харида гирифта шуданатон наздик аст».

Масал дар бораи дарахти анчир

²⁹ Баъд Исо ба онҳо чунин масалеро нақл кард: «Ба дарахти анчир ва дигар дарахтҳо нигоҳ кунед. ³⁰ Вақте мебинед, ки онҳо барг мебароранд, медонед, ки тобистон аллакай наздик аст. ³¹ Пас шумо ҳам вақте ки ба амал омадани ин чизхоро мебинед, донед, ки подшоҳии Худо наздик аст. ³² Ба ростӣ ба шумо ме-гӯям, ки ханӯз одамони ин насл аз олам нагузашта, хамаи ин ба амал меояд. ³³ Замину осмон нест мешавад, аммо гуфтаҳои Ман то абад мемонанд. ³⁴ Пас, бохабар бошед, ки дилҳои шумо саргарми айшу ишрат, бадмастӣ ва ташвишҳои ин рӯзгор нашавад, ки, вагарна он рӯз ногаҳон, ³⁵ мисли дом барои шумо фаро хоҳад расид. Зеро он рӯз ба сари тамоми сокинони рӯи замин хоҳад омад. ³⁶ Ҳамеша бедор бошед ва дуо гӯед, то қувват дошта бошед, ки аз мусибатҳои омадаистода халосӣ ёбед ва дар назди Фарзанди Инсон истед».

³⁷ Ҳар рӯз Исо дар ҳавлии Хонаи Худо таълим меод ва бо фарорасии бегоҳ ба теппаи Зайтун рафта, ҳамон чо шабро рӯз мекард. ³⁸ Тамоми мардум бошанд, сахарии барвақт барои шунидани суҳанони Ӯ ба ҳавлии Хонаи Худо меоманд.

Нақшаи куштани Исо

22 Иди Фатир, ки боз иди Балогардон ном дорад, наздик мешуд. ² Сардорони рӯҳонӣ ва шарият-донон аз мардум метарсиданд, бинобар ин роҳи пинҳонӣ ба қатл расондани Исоро ҷустуҷӯ мекарданд. ³ Ҳамон вақт ба дили Яҳудои Искарют, ки яке аз он дувоздаҳ шогирд буд, шайтон даромад. ⁴ Яҳудо ба назди сардорони рӯҳонӣ ва саркорони посбонони Хонаи Худо омада, бо онҳо маслиҳат кард, ки бо кадом роҳ метавонад Исоро ба онҳо таслим кунад. ⁵ Онҳо шод гашта, розӣ шуданд, ки ба Яҳудо пул диҳанд. ⁶ Яҳудо

хам розӣ шуд ва фурсати кулай мечуст, ки аз мардум пинҳонӣ Исоро ба онҳо таслим кунад.

Тайёри ба хӯроки иди Балогардон

⁷Рӯзи иди Фатир ҳам фаро расид ва дар ин рӯз бояд барраи балогардонро қурбонӣ мекарданд. ⁸Исо Петрус ва Юханноро фиристода, гуфт: «Бираведу бароямон дастархони иди Балогардонро тайёр кунед». ⁹Онҳо аз Ӯ пурсиданд: «Дар кучо мехоҳед, ки тайёр кунем?» ¹⁰Исо ба онҳо дар ҷавоб гуфт: «Вақте ки ба шаҳр мебароед, шуморо марде пешвоз мегирад, ки кӯзаи об бардошта мебарад. Аз ақибаш то ба хонае, ки вай мебарояд, биравед. ¹¹Ба соҳиби он хона бигӯед: „Устод аз ту мепурсад, кучост мехмонхонае, ки Ӯ дар он бо шогирдонаш хӯроки иди Балогардонро хӯрда метавонад?“ ¹²Ӯ ба шумо болохонаи калонеро нишон медиҳад, ки аллақай ба тартиб оварда шудааст. Дастархонро дар ҳамон ҷо андозед». ¹³Онҳо рафта, ҳамаро ҳамон тавре ки Исо гуфта буд, дарёфтанд ва хӯроки иди Балогардонро тайёр намуданд.

Таоми шом бо Худованд

¹⁴Ҳангоме ки вақту соаташ расид, вакилон ҳамроҳи Исо ба гирди дастархон нишастанд. ¹⁵Исо ба онҳо гуфт: «Бисёр мехостам, ки пеш аз азобу уқубатҳоям бо шумо ин хӯроки иди Балогардонро бихӯрам. ¹⁶Ба шумо мегӯям, аз он дигар нахоҳам хӯрд, то он вақте ки ба маънои пуррааш дар подшоҳии Худо ба амал наояд».

¹⁷Баъд косаи майро гирифта дуои шукрона карду гуфт: «Инро гиреду банавбат бинӯшед. ¹⁸Ба шумо мегӯям, минбаъд то вақти омадани подшоҳии Худо аз меваи ангур нахоҳам нӯшид». ¹⁹Сипас, нонро гирифта, дуои шукрона намуд ва онро пора карда, ба вакилон доду гуфт: «Ин бадани Ман аст, ки аз барои шумо қурбонӣ карда мешавад. Ба хотираи Ман ҳамин тавр бикунед». ²⁰Ва айнан ҳамин тавр баъд аз хӯроки

шом косаро гирифта гуфт: «Ин коса аҳди навест, ки дар хуни барои шумо мерехтаам, баста шудааст* .²¹ Ҳоло нигоҳ кунед, касе, ки Маро таслим мекунад, бо Ман дар сари як дастархон нишастааст. ²²Бале, Фарзанди Инсон бо роҳе меравад, ки барояш муайян шудааст, вале вой бар ҳоли касе, ки ба Ҷ хиёнат мекунад!»

²³Вакилон аз якдигар пурсидан гирифтанд, ки кадоме аз онҳо ин корро мекарда бошад.

Баҳсу мунозира дар бораи бузургӣ

²⁴Дар байни шогирдон баҳсу мунозира ба амал омад, ки кадоме аз онҳо бояд бузургтар шумурда шавад. ²⁵Исо бошад, ба онҳо гуфт: «Подшоҳони халқҳо ва ҳокимони онҳо ҳукмашонро бар зердастони худ мегузаронанд ва „эхсонкор“ номида мешаванд. ²⁶Аммо дар байни шумо набояд ин тавр бошад. Бигзор бузургтарин аз байни шумо мисли хурдтарин рафтор бикунанд ва сардор мисли хизматгор. ²⁷Пас, кӣ бузургтар аст? Оне, ки дар сари дастархон нишастааст ва ё касе, ки ба вай хизмат мекунад? Магар на он касе, ки дар сари дастархон нишастааст? Вале Ман дар мобайни шумо мисли хизматгор ҳастам! ²⁸Шумо ҳамроҳам аз озмоишҳои Ман гузаштед ²⁹ва он подшоҳиеро, ки Падарам ба Ман ато намудааст, Ман низ ба шумо тӯхфа мекунам, ³⁰то ки шумо дар подшоҳии Ман аз дастархонам бихӯреду бинӯшед ва бар тахтҳо нишаста, ба дувоздах қабилаи Исроил ҳукмронӣ кунед».

Пешгӯӣ дар бораи инкори Петрус

³¹Исо гуфт: «Шимъун, Шимъун! Бидон, ки шайтон талабгори он шуд, ки ҳамаи шуморо монанди гандум аз ғалбер гузаронад. ³²Вале Ман барои ту дуо кардам, то ки имонатро аз даст надихӣ ва вақти ба наздам

---

* ^{22:20} Дар баъзе нусхаҳои қадими навиштаҷот қисми дуюми ояти 19 ва ояти 20 дохил нашудааст.

баргаштанат бародарони худро устувор гардонӣ». ³³Петрус ба Ў гуфт: «Худовандо! Ман тайёр хастам, ки бо Ту ҳам ба ҳабс ва ҳам ба мурдан биравам!» ³⁴Вале Исо гуфт: «Ба ту мегӯям, хой Петрус! Худи ҳамин рӯз, пеш аз он ки хурӯс чеғ занад, ту се бор мегӯӣ, ки Маро намешиносӣ».

³⁵Исо аз шогирдон пурсид: «Вақте ки Ман шуморо бе пул, бе борхалта ва бе пойафзол фиристода будам, магар ба чизе мӯхтоҷ шуда будед?» Онҳо ҷавоб доданд: «Ба ҳеч чиз». ³⁶Ў гуфт: «Вале акнун, бигзор он касе, ки пул дорад, пулу борхалтаашро бо худ бигирад. Агар шамшер надошта бошад, бигзор чомаашро фурӯхта, онро бихарад.

³⁷Ба шумо мегӯям, дар навиштаҷот гуфта шудааст: „Ўро ба қатори чинояткорон дароварданд“. Ин гуфта-хо дар Ман бояд иҷро шаванд ва дар ҳақиқат ҳамаи он чизе, ки дар ҳаққи Ман навишта шудааст, иҷро шуда истодааст». ³⁸Онҳо гуфтанд: «Худовандо! Ана дар ин ҷо ду шамшер хаст». Вай ҷавоб дод: «Кифоя аст!»

Исо дар боғи Чатсамонӣ

³⁹Исо аз хона баромада, чун харвакта ба теппаи Зайтун равона шуд. Шогирдон низ аз ақиби Ў рафтанд. ⁴⁰Ба он ҷо расида, Исо ба онҳо гуфт: «Дуо кунед, то ки ба васваса наафтед». ⁴¹Худаш бошад, ба масофаи партофтани санге аз онҳо дур шуд ва ба зону истода дуо кард:

⁴²«Эй Падар! Илтимос мекунам, ин косаи азобро аз Ман дур кун. Вале бигзор на хости Ман, балки хости Ту ба амал ояд!» ⁴³Аз осмон фариштае зохир шуд ва ба Ў қувват бахшид. ⁴⁴Исо аз дарду сӯзиши зиёд бо чидду чаҳди бештаре дуо мекард ва арақ аз Ў мисли қатраҳои хун ба замин мечакид*. ⁴⁵Баъд аз дуо Исо

* 22:44 Дар баъзе нусхаҳои қадими навиштаҷот оятҳои 43 ва 44 дохил нашудаанд.

бархеста, ба назди шогирдон рафт ва дид, ки онҳо аз ғаму ғусса бемадор шуда хобидаанд. ⁴⁶Пас, ба онҳо гуфт: «Чаро хоб рафтаед? Бархеста дуо кунед, то ки ба васваса наафтед».

Дастгир шудани Исо

⁴⁷Ҳанӯз Ӯ суҳанаширо тамои накарда, мардуми бис-ёре пайдо шуданд ва пешопеши онҳо касе меомад, ки Яхудо ном дошту яке аз он дувоздаҳ шогирд буд. Вай ба Исо наздик шуд, то ки Ӯро бибӯсад. ⁴⁸Исо ба вай гуфт: «Яхудо, магар бо ин бӯсаат Фарзанди Инсонро таслим мекуни?» ⁴⁹Пас шогирдоне, ки дар гирди Исо истода буданд, аз оқибати кор пай бурда гуфтанд: «Худовандо! Шояд шамшерхоро ба кор барем?» ⁵⁰Ва яке аз онҳо ба ғуломи сарвари рӯхониён ҳамла оварду гӯши росташро бурида партофт. ⁵¹«Бас кунед, бас!» — гуфт Исо ва ба гӯши ғулом даст расонда, ӯро шифо дод. ⁵²Баъд ба сардорони рӯхонӣ, саркорони посбонии Хонаи Худо ва пирони қавм, ки барои дастгир намудани Ӯ омада буданд, гуфт: «Шумо магар Маро роҳзан гумон мебаред, ки бо таёку шамшерҳо омадаед?» ⁵³Ҳар рӯз ҳамроҳатон дар Хонаи Худо будам ва шумо ба Ман даст боло намекардед. Холо бошад, даври шумо, яъне вақти ҳукмронии зулмот фаро расидааст».

⁵⁴Онҳо Исоро дастгир намуда, ба хонаи сарвари рӯхониён бурданд. Петрус каме дуртар аз онҳо роҳ мерафт.

Исоро инкор намудани Петрус

⁵⁵Дар мобайни ҳавлӣ гулхан даргиронданд ва одамон якҷоя нишастанд. Петрус ҳам бо онҳо нишаст. ⁵⁶Яке аз канизакон дид, ки вай дар равшании оташ нишастааст, бодикқат ба ӯ нигоҳ карда гуфт: «Ин одам ҳам бо Исо буд!» ⁵⁷Вале Петрус инкор карда гуфт: «Эй хоҳар! Ман Ӯро намешиносам». ⁵⁸Баъд аз чанд муддат як одами дигар вайро дида гуфт: «Ту ҳам яке аз онҳо ҳастӣ». «Не охир, ака!» — гуфт Петрус.

⁵⁹Тахминан як соат гузашту боз як нафар бо боварии комил гуфт: «Аниқ ин кас ҳам бо Исо буд, чунки ӯ чалилӣ аст». ⁶⁰«Гӯш кун, ман намедонам, ту дар чӣ хусус гап мезанӣ», – гуфт Петрус. Вақте ки инро ме-гуфт, хурӯс чеғ зад. ⁶¹Худованд ба Петрус рӯй оварда нигоҳ кард ва Петрус суханони Худовандро ба ёдаш овард, ки гуфта буд: «Худи ҳамин рӯз, ханӯз хурӯс чеғ назада, ту се бор Маро инкор мекунӣ». ⁶²Петрус аз хавлӣ берун баромада, зор-зор гиря кард.

Исо дар назди шӯро

⁶³Одамоне, ки Исоро дастгир карда буданд, Ӯро таҳқир намуда мезаданд. ⁶⁴Чашмонашро баста, аз Ӯ мепурсиданд: «Ҳой пайғамбар! Канӣ, гӯй-чи Туро кӣ зад?» ⁶⁵Ва Ӯро бисёр ҳақорат мекарданд.

⁶⁶Вақте ки рӯз шуд, чамоате аз пирони қавм, сардорони рӯхонӣ ва шариатдонон ҳамроҳ шуда, Исоро ба шӯрои худ оварданд.

⁶⁷Онҳо гуфтанд: «Ба саволамон ҷавоб дех. Оё Ту Таъиншудаи Худо ҳастӣ?» Исо гуфт: «Агар Ман ба саволатон ҷавоб диҳам, шумо бовар намекунед ⁶⁸ва агар худам савол диҳам, ҷавоб намегардонед. ⁶⁹Вале минбаъд Фарзанди Инсон аз тарафи рости Худои Пурқудрат хоҳад нишаст». ⁷⁰Ҳозирбудагон гуфтанд: «Пас, Ту-чи Писари Худо ҳастӣ?» Ӯ ҷавоб дод: «Ҳастам, аз рӯи гуфти худатон». ⁷¹Пас, онҳо гуфтанд: «Боз чӣ далеле ба мо лозим аст? Худи мо ҳама чизро аз забони Ӯ шунидем!»

Исо дар ҳузури Пилотус

23 Баъд тамоми аҳли маҷлиси онҳо аз ҷой бархеста, Исоро ба назди Пилотус бурданд ²ва ба айбдор кардани Ӯ шурӯъ намуда, гуфтанд: «Мо аниқ кардем, ки ин одам мардуми моро аз роҳ мезанад. Вай ба император супоридани андозро манъ мекунад ва ҳатто худро Таъиншудаи Худо, Подшоҳ меномад».

³Пилотус аз Ҷ пурсид: «Магар Ту Шоҳи Яҳудиён ҳастӣ?» Исо ба вай ҷавоб дод: «Худатон ҳамин тавр мегӯед». ⁴Пилотус ба сардорони рӯхонӣ ва мардум гуфт: «Ман дар Ҷ ҳеч айб наёфтам». ⁵Вале онҳо дар гапи худ истода мегуфтанд: «Ҷ бо таълимоташ тамоми мардуми Яҳудияро ба шӯр меандозад. Аз Ҷалил сар карда то ин ҷо омад».

⁶Пилотус инро шунида пурсид: «Ин одам аз Ҷалил аст?» ⁷Ва чун фаҳмид, ки Исо аз вилояти дар зердасти Ҷиродус будааст, Ҷро ба назди Ҷиродус фиристод. Худи Ҷиродус ҳамон вақт дар Ерусалим буд.

Исо дар хузури Ҷиродус

⁸Ҷиродус Исоро дида, бисёр хурсанд шуд, зеро кайҳо боз Ҷро дидан мехост ва азбаски дар борааш бисёр чизхоро шунида буд, умед дошт, ки ягон мӯъҷизаи Исоро мебинад. ⁹Вай ба Исо саволҳои бисёре дод, вале Ҷ дар ҷавоб ҳеч чиз нагуфт. ¹⁰Сардорони рӯхонӣ ва шариатдонон бошанд, дар ҷои худ истода бо шиддати хашму ғазаб Ҷро айбдор менамуданд. ¹¹Ҷиродус бо сарбозонаш Исоро таҳқир ва масхара кард. Баъд ба Ҷ ҷомаи шоҳона пӯшонда, боз ба назди Пилотус фиристод.

¹²Гарчанде пештар Ҷиродус ва Пилотус бо якдигар душман буданд, аз ҳамон рӯз сар карда бо ҳам дӯст шуданд.

Ба марг маҳкум шудани Исо

¹³Пилотус сардорони рӯхонӣ, роҳбарон ва мардумро даъват карда, ¹⁴ба онҳо гуфт: «Шумо ин одамро ҳамчун вайронкунандаи халқ ба назди ман овардед. Ман дар хузури шумо ба Вай савол дода фаҳмидам, ки ин одам дар ягон ҷинояте, ки шумо Ҷро гунаҳкор мекунед, айбдор нест. ¹⁵Ҷиродус ҳам дар Ҷ ягон айбе наёфта, Ҷро боз ба назди мо фиристод. Пас ин одам ҳеч коре накардааст, ки сазовори марг бошад. ¹⁶⁻¹⁷Ман фармон медиҳам, ки Ҷро камчинкорӣ карда, баъд

чавоб диҳанд*». ¹⁸ Ҳамин вақт ҳама бо як овоз дод заданд: «Қатл кунед Ҷро! Барои мо Бараббосро озод кунед!» ¹⁹ (Бараббос одаме буд, ки аз барои бардоштани шӯриш дар шаҳр ва одамкушӣ ба ҳабс партофта шуда буд.) ²⁰ Пилотус, ки Исоро озод кардан мехост, боз ба онҳо суҳан гуфт. ²¹ Вале онҳо дод мезаданд: «Ҷро ба салиб мехкӯб кунед! Мехкӯб кунед!» ²² Пилотус бори сеюм ҳам ба онҳо гуфт: «Чаро? Охир Вай чӣ бадие кардааст? Ман дар Ҷ ҳеҷ айберо намебинам, ки сазовори марг бошад. Ман Ҷро қамчинкорӣ карда чавоб медиҳам». ²³ Вале онҳо ду пойро ба як мӯза андохта, бо тамоми овоз дод мезаданду талаб мекарданд, ки Исо дар салиб мехкӯб карда шавад. Доду фарёди онҳо бар Пилотус ғалаба намуд ²⁴ ва ӯ ҳамон ҳукмеро баровард, ки онҳо талаб мекарданд. ²⁵ Мувофиқи хоҳиши онҳо вай шахсеро, ки барои шӯриш ва одамкушӣ ба ҳабс партофта шуда буд, озод намуд. Исоро бошад, ба ихтиёри онҳо супорид.

²⁶ Вақте ки сарбозон Исоро ба қатл мебурданд, бо Шимъӯн ном марди қуринӣ дучор шуданд, ки аз деҳа омада истода буд. Онҳо ӯро дастгир карда ба боляш салибро бор карданд, ки онро аз ақиби Исо бардошта барад.

²⁷ Аз ақиби Исо одамони бешуморе мерафтанд ва дар байни онҳо заноне буданд, ки барои Ҷ бо оху нола навҳа мекарданд.

²⁸ Исо ба онҳо рӯ оварда гуфт: «Эй занҳои Ерусалим, ба ҳоли Ман гирия накунед! Ба ҳоли худ ва фарзандонатон гирия кунед. ²⁹ Зеро рӯзҳое меоянд, ки одаммон чунин мегӯянд: „Хушбахтанд занҳое, ки нозой ҳастанд, таваллуд накардаанд ва фарзанд намаконидаанд”. ³⁰ Он вақт ба кӯҳҳо хоҳанд гуфт: „Ба сари мо

---

* ^{23:16-17} Дар баъзе нусхаҳои қадими навиштаҷот ояти 17 дохил шудааст: «Ба ӯ лозим ҳам буд, ки ба муносибати ид барои мардум як нафарро аз ҳабс озод намояд».

биафтед!» ва ба теппахо хоханд гуфт: „Моро пинхон кунед!»³¹ Агар бо Ман, ки мисли дарахти сабз ҳастам, чунин рафтор кунанд, ахволи онхое, ки мисли дарахти хушк ҳастанд, чӣ мешуда бошад?»

³² Ҳамроҳи Исо боз ду ҷинойткорро ба қатл мебарданд. ³³ Чун ба ҷое расиданд, ки «Косахонаи Сар» ном дорад, Исоро ба салиб меҳкӯб карданд ва он ҷинойткорон низ, яке аз тарафи рост ва дигаре аз тарафи чапи Ҷ ба салибҳо меҳкӯб карда шуданд. ³⁴ Исо гуфт: «Эй Падар! Онҳоро бубахш, чун намефаҳманд, ки чӣ кор мекунанд!» Сипас сарбозҳо бо партофтани қуръа соҳибшавандаи либоси Исоро муайян намуда, онро байни ҳам тақсим карданд. ³⁵ Мардум рост истода тамошо мекарданд. Роҳбарони халқ бошанд, ба холи Исо хандида мегуфтанд: «Дигаронро начот медод, кани, агар Таъиншуда ва интиҳобшудаи Худо бошад, худро начот диҳад!»³⁶ Сарбозон низ Ҷро таҳқир менамуданд. Онҳо ба Исо наздик мешуданд ва ба Ҷ майи туршшударо дароз карда, ³⁷ мегуфтанд: «Агар Ту Шоҳи Яҳудиён бошӣ, худро начот деҳ!»³⁸ Ба лавҳае, ки болотар аз сари Исо зада шуда буд^{**}, чунин навиштанд: «Ин Шоҳи Яҳудиён аст».

Имон овардани ҷинойткор

³⁹ Яке аз ҷинойткорони меҳкӯбшуда ба сари Исо дод зада гуфт: «Магар Ту Таъиншудаи Худо нестӣ? Охир худату моро ҳам начот деҳ!»⁴⁰ Вале дуюмин ӯро сарзаниш карда гуфт: «Магар аз Худо наметарсӣ? Охир, мо ҳам ба марг маҳкум шудаем. ⁴¹ Вале ҷазои мо аз рӯи адолат аст, зеро чиро сазовор шуда бошем, ҳамонро гирифтем. Вай бошад, ҳеч кори баде накардааст».⁴² Баъд ӯ гуфт: «Исо, илтимос, вақте ки ба подшоҳиат

* 23:34 Дар баъзе нусхаҳои қадими навиштаҷот қумлаи аввали ояти 34 дохил нашудааст.

** 23:38 Дар баъзе нусхаҳои қадими навиштаҷот дохил шудааст: «бо забонҳои юнонӣ, лотинӣ ва ибронӣ».

дохил мешавӣ, маро ба ёдат биёр». ⁴³Исо ба ӯ чавоб дод: «Ба ростӣ ба ту мегӯям, ки худи хамин рӯз бо Ман дар бихишт хоҳӣ буд».

Марги Исо

⁴⁴Қариби нисфирӯзӣ буд, ки тамоми заминро ториқӣ фаро гирифт ва се соат давом ёфт. ⁴⁵Офтоб рӯшноӣ намекард ва хамин вақт пардаи даромади ҷои муқаддастарини Хонаи Худо ба ду қисм пора шуд.

⁴⁶Исо бо овози баланд нидо карда гуфт: «Эй Падар! Рӯҳи худро ба дасти Ту месупорам!» Инро гуфта, ҷон дод.

⁴⁷Сардори лашкар ин ходисаро дида, Худоро ҳамду сано хонд ва гуфт: «Дар ҳақиқат ин одам бегуноҳ буд». ⁴⁸Тамоми мардуме, ки ба тамошои ин ҳодиса чамъ омада буданд, инро дида, аз ғам мушт бар сина мезаданду ба хонаҳояшон бармегаштанд. ⁴⁹Вале ҳамаи онҳое, ки Исоро пештар мешинохтанд ва занҳое, ки бо Ӯ аз Ҷалил омада буданд, аз дур истода тамоми воқеахоро медиданд.

Гӯронидани Исо

⁵⁰⁻⁵¹Як марди бо номи Юсуф аз шаҳри Аромоти яҳуднишин буд, ки фаро расидани подшоҳии Худоро интизорӣ мекашид. Ӯ шахси хубу нақӯкор буд ва гарчанд аъзои шӯро бошад ҳам, бо қору қарори баровардаи шӯро розӣ набуд.

⁵²Юсуф ба назди Пилотус омада, хоҳиш кард, ки ҷасади Исоро ба ӯ диҳанд. ⁵³Ӯ онро аз салиб поён фароварда, ба суфи сафед кафанпеч намуду ба қабре гузошт, ки аз санг ба шакли ғор тарошида шуда буд. То ҳол ба он қабр касеро нагузошта буданд.

⁵⁴Саршавии рӯзи истироҳат наздик буду мардум ба он тайёрӣ медиданд. ⁵⁵Занҳое, ки бо Исо аз Ҷалил омада буданд, аз ақиби Юсуф рафта, ҳам қабр ва ҳам тарзи гӯронда шудани ҷасади Исоро диданд. ⁵⁶Баъд

онҳо ба хонахоёшон баргашта, атрҳои хушбӯй ва молиданиҳоро тайёр намуданд.

Дар рӯзи истироҳат онҳо мувофиқи конун истироҳат карданд.

Зинда шудани Исо

24 Рӯзи якшанбе, сахарии барвақт занҳо атрҳои хушбӯйро гирифта, ба сӯи қабр равона шуданд. ² Вале омада диданд, ки санги даҳани қабр ба як тараф ғелонда шудааст. ³ Онҳо ба дарун даромада часадро* наёфтанд. ⁴ Занҳо ҳайрон шуда меистоданд, ки баногоҳ дар пеши назарашон ду одам пайдо шуданд, ки дар тан либосҳои дурахшон доштанд. ⁵ Занҳо аз тарс худро рӯй ба замин партофтанд, вале он ду нафар ба онҳо гуфтанд: «Чаро зиндари дар байни мурдаҳо мекобед?»** ⁶ Ба ёд оред, ки вақти дар Ҷалил буданаш Вай ба шумо чӣ гуфта буд? ⁷ Ӯ гуфта буд, ки Фарзанди Инсон бояд ба дасти гунаҳкорон супорида шавад ва онҳо бояд Ӯро ба салиб меҳкӯб кунанд, вале дар рӯзи сеюм Ӯ бояд зинда гардад». ⁸ Ва занҳо суханони Исоро ба хотир оварданд. ⁹ Сипас он занҳо аз сари қабр баргашта, ҳамаи инро ба он ёздаҳ шогирд ва ҳамаи дигарон нақл намуданд. ¹⁰ Дар ин бора ба вакилон Маряма Маҷдалия, Юҳона, Марям, ки модари Ёқуб буд ва занҳои дигар низ нақл карданд. ¹¹ Вале суханони онҳо ба назари вакилон ҳамчун сафсатаи бофташуда намуд ва онҳо ба гапи занҳо бовар накарданд. ¹² Петрус бошад, ҳамон замон ба сӯи қабр давида, ба даруни он нигоҳ кард, лекин танҳо кафани холиро диду аз ин ҳодиса ҳайрон шуда, ба хона баргашт***.

* 24:3 Дар баъзе нусхаҳои қадими навиштаҷот дохил шудааст: «часадии Худованд Исоро».

** 24:5 Дар баъзе нусхаҳои қадими навиштаҷот ин оят бо чунин ҷумла сар мешавад: «Ӯ дар ин ҷо нест, Ӯ зинда шудааст».

*** 24:12 Дар баъзе нусхаҳои қадими навиштаҷот ояти 12 дохил на- шудааст.

Ба ду шогирд зоҳир гаштани Исо

¹³ Худи ҳамон рӯз ду нафар аз пайравони Исо ба Аммоус ном деҳае равона буданд, ки тақрибан 12 километр аз Ерусалим дур буд. ¹⁴ Роҳравон бо якдигар дар бораи ҳамаи ин воқеаҳо гуфтугӯ мекарданд. ¹⁵ Ҳангоми гуфтугӯю муҳокимаашон худи Исо ба онҳо наздик шуда, ҳамроҳашон равона шуд. ¹⁶ Аммо чашмони он ду нафарро гӯё чизе гирифта бошад, ки Исоро медиданду намешинохтанд. ¹⁷ Пас, Ӯ ба суҳан даромада аз онҳо пурсид: «Шумо роҳравон чиро муҳокима мекунед?» Онҳо, ки чеҳраҳои ғамгин доштанд, бозистоданд ¹⁸ ва яқеашон, ки Клеюпос ном дошт, ба саволи Исо бо савол ҷавоб дод: «Магар Шумо ягона мусофире дар Ерусалим ҳастед, ки аз воқеаи ҳамин рӯзҳо дар ин ҷо рӯйдода хабар надоред?» ¹⁹ Исо пурсид: «Аз кадом воқеа?» Онҳо гуфтанд: «Аз воқеае, ки бо Исои Носирӣ рӯй дод. Ӯ дар пеши Худову тамоми мардум пайғамбари дар гуфтору кирдор тавоно буд. ²⁰ Вале сардорони рӯҳонӣ ва аъзоёни шӯрои мо Ӯро ба дасти румиён супориданд, то ба марг маҳкум намоянд ва Ӯро ба салиб меҳкӯб карданд. ²¹ Мо бошем, умед доштем, ки Ӯ Исроилро озод мекунад. Ҳа, боз як чиз... Имрӯз се рӯз мешавад, ки ин воқеа рӯй дод ²² ва ҳоло занҳои гурӯҳаҳамон моро ҳайрон карданд. Онҳо сахарии барвақт ба сари қабр рафта, ²³ ҷасади Исоро наёфтанд. Сипас баргашта, арз намуданд, ки ба онҳо фариштагон зоҳир шуда гуфтанд, ки Ӯ зинда аст. ²⁴ Чанд нафар аз гурӯҳи мо ба сари қабр рафта, ҳамон тавре ки занҳо гуфта буданд, дарёфтанд, вале худи Исоро надиданд». ²⁵ Исо ба он ду нафар гуфт: «Оҳ, чӣ хел шумо кундфаҳм ҳастед! Бо чӣ душворӣ ба ҳамаи он чизе, ки пайғамбарон гуфта буданд, имон меоваред! ²⁶ Магар Таъиншудаи Худо пеш аз соҳиби тамоми шӯҳрату ҷалолаш шудан набояд ҳамаи ин азобро аз сар мегузаронд?» ²⁷ Он гоҳ Ӯ аз навиштаҳои Мӯсо ва ҳамаи пайғамбарон сар карда ҳар

як чои навиштаҷотро, ки дар борааш чизе гуфта шуда буд, ба онҳо фаҳмонд.

²⁸ Вақте он ду нафар ба дехае, ки мерафтанд, наздик шуданд, ба назарашон намуд, ки Исо рохашро давом додан мехоҳад. ²⁹ Вале онҳо Ӯро бисёр хоҳиш карда гуфтанд: «Бо мо бимон. Рӯз ба охир расида истодаасту шом наздик аст». Исо ба хона даромада, бо он ду нафар монд. ³⁰ Ӯ бо онҳо дар сари дастархон нишаста, нонро ба даст гирифт ва дуои шукрона карду онро пора карда ба он ду нафар дод. ³¹ Ҳамин вақт гӯё пардае аз чашмони он ду нафар бардошта шуд ва онҳо Исоро шинохтанд, вале Ӯ аз назари онҳо нопадид гашт. ³² Онҳо ба якдигар мегуфтанд: «Вақте ки Ӯ дар роҳ бо мо сӯхбат мекарду навиштаҷотро мефаҳмонд, магар мо ба ҳаяҷон намеомадем?»

³³ Онҳо зуд аз ҷой бархеста, ба Ерусалим баргаштанду он ёздаҳ вакил ва пайравони дигари Исоро чамъ шуда ёфтанд, ³⁴ ки байни худ мегуфтанд: «Дар ҳақиқат Худованд аз мурдагон зинда шуд! Вай ба Шимъун зоҳир гардидааст». ³⁵ Баъд он ду нафар низ ба чамъшудагон нақл карданд, ки дар аснои роҳ ҷӣ воқеа рӯй дод ва ҷӣ хел онҳо Исоро дар вақти нон шикастанаш шинохтанд.

Ба ёздаҳ шогирд зоҳир шудани Исо

³⁶ Вақте ки шогирдон дар ин бора нақл мекарданд, баногоҳ дар мобайнашон Исо пайдо шуда ба онҳо гуфт: «Худо шуморо баракат диҳад!»* ³⁷ Онҳо ба тарсу ҳарос афтада, фикр мекарданд, ки арвохро мебинанд. ³⁸ Ӯ аз онҳо пурсид: «Чаро ин қадар метарсед ва барои ҷӣ дар дилатон шубҳае пайдо шуд? ³⁹ Ба дастонам ва пойҳоям нигоҳ кунед, ин Ман ҳастам. Ба Ман даст расонда бинед, ки Ман ҷисму устухон дорам, вале арвоҳ ин чизхоро надорад». ⁴⁰ Инро гуфта, ба онҳо

---

* 24:36 Дар баъзе нусхаҳои қадими навиштаҷот «ба онҳо гуфт: „Худо шуморо баракат диҳад!“» дохил нашудааст.

дастону пойҳои худро нишон дод^{*}. ⁴¹ Онҳо аз хурсандӣ ҳеч бовар карда наметавонистанду хеле ҳайрон буданд. Он гоҳ $\bar{U}$ аз онҳо пурсид: «Шумо дар ин чо ягон чизи хӯрдани доред?» ⁴² Онҳо ба Исо як бурда моҳии пухтагӣ доданд. ⁴³ Вай моҳиро гирифта, дар пеши назари онҳо хӯрд. ⁴⁴ Баъд ба онҳо гуфт: «Суханхоеро, ки ханӯз дар вақти бо шумо буданам ба шумо мегуфтам, чунин маъно доранд: ҳамаи он чизе, ки нисбати Ман дар шариати Мӯсо, гуфтаҳои пайғамбарон ва дар Забур навишта шудааст, бояд иҷро шавад». ⁴⁵ Он гоҳ Исо хиради онҳоро равшан сохт, то ки маънои навиштаҷотро фаҳмида тавонанд.

⁴⁶ Баъд ба онҳо гуфт: «Мувофиқи гуфтаҳои навиштаҷот Таъиншудаи Худо бояд азоб кашад ва дар рӯзи сеюм аз мурдагон зинда шавад. ⁴⁷ Ба номи $\bar{U}$ аз Ерусалим сар карда ба ҳамаи халқҳо тавба ва бахшоиши гуноҳҳо эълон карда мешавад ⁴⁸ ва шумо шохидони ҳамаи ин воқеаҳо ҳастед. ⁴⁹ Ман ба шумо чизи Падарам ваъдакардари мефиристам. Инак, шумо то вақти аз осмон қувват гирифтани он дар Ерусалим бимонед».

Ба осмон бурда шудани Исо

⁵⁰ Исо шогирдонро берун аз шаҳр бароварда, ҳамроҳашон то худи Байт-Ҳинӣ рафт ва дастанаширо боло бардошта, онҳоро баракат дод. ⁵¹ Вақте ки баракат меод, аз онҳо чун шуда, ба осмон бурда шуд^{**} ⁵² ва онҳо ба $\bar{U}$ сачда намуда^{***}, бо шодии бепоён ба Ерусалим баргаштанд. ⁵³ Сипас, тамоми вақти худ дар ҳавлии Хонаи Худо монда, Худоро ҳамду сано мехонданд.

* 24:40 Дар баъзе нусхаҳои қадими навиштаҷот ояти 40 дохил нашудааст.

** 24:51 Дар баъзе нусхаҳои қадими навиштаҷот дохил нашудааст: «ба осмон бурда шуд».

*** 24:52 Дар баъзе нусхаҳои қадими навиштаҷот дохил нашудааст: «ба $\bar{U}$ сачда намуда».